

Съдържание

I Резолюции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Комитет на регионите

Interactio — комбинирано — 145-а пленарна сесия на КР, 30.6.2021 г. – 1.7.2021 г.

2021/C 440/01	Резолюция относно предложенията на Европейския комитет на регионите с оглед на работната програма на Европейската комисия за 2022 година	1
2021/C 440/02	Резолюция на Европейския комитет на регионите относно визия за Европа — Бъдещето на трансграничното сътрудничество	6

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

Interactio — комбинирано — 145-а пленарна сесия на КР, 30.6.2021 г. – 1.7.2021 г.

2021/C 440/03	Становище на Европейския комитет на регионите относно „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност“	11
2021/C 440/04	Проектостановище на Европейския комитет на регионите — Обновено партньорство с държавите от южното съседство. Нова програма за Средиземноморието	19
2021/C 440/05	Становище на Европейския комитет на регионите — Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. с оглед на 26-ата конференция на страните по РКООНИК (COP 26)	25
2021/C 440/06	Становище на Европейския комитет на регионите — План за действие за европейската демокрация	31
2021/C 440/07	Становище на Европейския комитет на регионите — Постигане на целите за устойчиво развитие до 2030 година	36
2021/C 440/08	Становище на Европейския комитет на регионите: Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата	42

2021/C 440/09	Становище на Европейския комитет на регионите — Стратегия за подобряване на прилагането на Хартата на основните права в ЕС	49
2021/C 440/10	Становище на Европейския комитет на регионите относно бъдещето на регионалните летища — Предизвикателства и възможности	51
2021/C 440/11	Становище на Европейския комитет на регионите — „План за бъдещето на лицата, полагащи грижи, и услугите за полагане на грижи — местни и регионални възможности в контекста на европейско предизвикателство“	56
2021/C 440/12	Становище на Европейския комитет на регионите — План за действие на ЕС за социалната икономика	62

III Подготвителни актове

Комитет на регионите

Interactio — комбинирано — 145-а пленарна сесия на КР, 30.6.2021 г. – 1.7.2021 г.

2021/C 440/13	Становище на Европейския комитет на регионите относно Законодателния акт за цифровите услуги и Законодателния акт за цифровите пазари	67
2021/C 440/14	Проектостановище на Европейския комитет на регионите относно устойчивост на критичните субекти	99
2021/C 440/15	Становище на Европейския комитет на регионите относно преразгледан регламент за трансевропейска енергийна инфраструктура, пригодна за екологичния и цифровия преход	105

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — КОМБИНИРАНО — 145-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 30.6.2021 Г. – 1.7.2021 Г.

Резолюция относно предложенията на Европейския комитет на регионите с оглед на работната програма на Европейската комисия за 2022 година

(2021/C 440/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ,

като взе предвид:

- Протокола за сътрудничество с Европейската комисия от февруари 2012 г.;
- Резолюцията на КР относно приоритетите на Европейския комитет на регионите за 2020-2025 г. ⁽¹⁾;
- приносът на регионалните парламенти със законодателни правомощия, получен в рамките на споразумението за сътрудничество между КР и Конференция на регионалните законодателни събрания в Европейския съюз (CALRE);

Възстановяване и сближаване

1. тъй като изпълнението на Next Generation EU ще бъде основен приоритет на работната програма на Европейската комисия за 2022 г., КР призовава Комисията да гарантира, че местните и регионалните власти участват в изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост (НПВУ), което е от ключово значение за постигане на целите на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), за осигуряване на по-добра координация с програмите на политиката на сближаване и стратегиите за интелигентна специализация, разработени от градовете, и за предотвратяване на потенциално ниски равнища на усвояване. Също така подчертава необходимостта от включване на МРВ в процесите на европейския семестър, тъй като по-голямата част от специфичните за всяка държава препоръки имат местно и регионално измерение;
2. отново призовава Комисията да интегрира целите за устойчиво развитие в рамките на реформиран европейски семестър, да ги посочи в НПВУ и въз основа на това да ги включи в следващия цикъл, започващ с годишния обзор на устойчивия растеж. КР очаква да бъде създадена и многостранна платформа на ЕС по въпросите на ЦУР, която да подкрепя и съветва Комисията относно навременното изпълнение на ЦУР;
3. призовава Европейската комисия да представи предложение за удължаване до края на 2022 г. на настоящите извънредни мерки за гъвкавост в рамките на Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса — плюс, като например възможността за 100 % съфинансиране от ЕС, и да обмисли временно увеличение на прага за държавна помощ *de minimis*, за да продължи да подкрепя устойчивите инвестиции за същия период;
4. настоятелно призовава Комисията да предприеме всички необходими мерки, за да гарантира пълното прилагане на правно обвързващата пътна карта за въвеждане на нови собствени ресурси в хода на настоящата МФР, включително чрез съвременно представяне на законодателни предложения;

⁽¹⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA.

5. призовава Комисията да вземе предвид реалността и нуждите на местните и регионалните органи, както и въздействието на пандемията от COVID-19 върху равнищата на дълга и дефицита при възобновяването на прегледа на европейската рамка за икономическо управление, по-специално по отношение на публичните инвестиции на всички равнища на управление;
6. призовава Европейската комисия, при прегледа на стратегията на ЕС за най-отдалечените региони с оглед на сериозните последици от пандемията от COVID-19 за тези региони, да постави устойчивото развитие и създаването на работни места в центъра на стратегията и се ангажира да участва в разработването и изпълнението на тази стратегия в съответствие с предходните си препоръки;
7. призовава Комисията да включи демографските съображения във всички свои политики и да предвиди финансови инструменти, които да позволят разработването на действия и мерки за справяне с демографските предизвикателства в регионите, където последиците от демографските промени оказват особено силно въздействие;

Околна среда и устойчивост

8. приветства предложението на Комисията за създаване на мониторинг за нулево замърсяване съвместно с КР и, на по-късен етап, на *информационно табло* на *екологичните* показатели на регионите на ЕС в рамките на плана за действие за нулево замърсяване; предлага да се работи заедно за наблюдение на напредъка и въздействието на всички политики, свързани със Зеления пакт, включително изпълнението на действията в областта на климата и екологосъобразното възстановяване, на регионално равнище; отправя искане да участва в организирането на „Европейската година на по-зелените градове“, ако бъде потвърдена за 2022 г., както и при изпълнението на политиките на Зеления пакт да се вземат предвид особеностите на селските райони, особено най-обезлюдените;
9. призовава Комисията да включи в Европейския зелен пакт Законодателен акт за океаните като всеобхватна стратегия с измерими цели и срокове за защита на морската среда, намаляване на замърсяването и обръщане на тенденцията за загуба на биологично разнообразие, като същевременно се защитават и насърчават дребномащабните риболовни оператори;
10. предлага Комисията да въведе концепцията за сближаване в областта на околната среда и климата като допълнително измерение към концепцията за икономическо, социално, териториално и цифрово сближаване като основен елемент за възстановяването в Европа и по света, както и за устойчивото развитие, Програмата на ООН до 2030 г., ЦУР и целта за неутралност по отношение на въглеродните емисии;
11. присъединява се към призива на Европейския парламент към Комисията до края на 2022 г. да представи правно обвързващ Законодателен акт за биологичното разнообразие. Това следва да бъде придружено от механизъм за мониторинг с показатели, който официално да включва МРВ;
12. призовава Комисията да преразгледа Регламента относно управлението на Енергийния съюз, за да го направи пригоден за изпълнението на Зеления пакт, като укрепи интегрирането на приноса на поднационално равнище в националните планове и привеле националните планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с националните планове за изпълнение на Програмата на ООН до 2030 г. и рамката за ЦУР; предлага рамка за действия на поднационално равнище, която да бъде официално взета под внимание в рамката на РКООНИК и произтичащото от нея управление на ЕС в областта на климата;
13. очаква Комисията да започне да интегрира измерението, свързано с равенството между половете, в своите политически процеси: в Зеления пакт, в НПВУ и в споразуменията за партньорство в рамките на структурните и инвестиционните фондове на ЕС, по-специално като представи, в съответствие с член 16, буква е) от Междуйнституционалното споразумение (МИС) и не по-късно от 1 януари 2023 г., методология за оценка на въздействието на програмите на ЕС върху равенството между половете;
14. призовава Комисията да започне структуриран диалог с МРВ относно разработването и прилагането на пакета „Адаптиране към цел 55“;
15. подкрепя целите, заложи в стратегията „От фермата до трапезата“, които предстои да бъдат транспонирани в законодателството на общата селскостопанска политика. Освен това призовава Комисията да предложи схеми за справедливо етикетироване на хранителните стойности, както и на произхода и методите на производство на животински продукти;
16. призовава Европейската комисия да гарантира, че Европейската програма за селските райони се прилага във всички политики и има амбициозни и конкретни политически цели за укрепване на иновационната динамика на селските територии, организиране на интелигентно междутериториално сътрудничество и стимулиране на действията на гражданите в стратегиите за местно развитие;

Цифровият преход и производителността

17. призовава Комисията да интегрира цифровото сближаване като допълващо измерение в концепцията за икономическо, социално и териториално сближаване и по този начин да предотврати „двойното цифрово разделение“, причинено от липсата на инфраструктура, липсата на достъп до електронни устройства и липсата на компетентности в областта на цифровите технологии;

18. призовава Комисията да вземе предвид регионалните и местните различия и свързаните с тях показатели в доклада за сравнителен анализ на електронното управление, тъй като разделението между градските и селските райони по отношение на използването на услуги на електронното управление се увеличава;

19. призовава Комисията да осигури структуриран диалог с европейските градове и региони относно начините за укрепване на регионалните промишлени екосистеми, клъстери и междурегионални съюзи по време на изпълнението на промишлената стратегия, като се вземат предвид стратегиите за интелигентна специализация, тъй като в съобщението относно „Актуализиране на промишлената стратегия за 2020 г.“ до голяма степен липсва ориентиран към местните условия подход;

Трансгранично сътрудничество и мобилност

20. приветства ангажмента на Комисията да предложи извънреден инструмент за единния пазар и призовава за създаването на законодателство, което да предоставя минимални европейски стандарти и процедури, гарантиращи отворени вътрешни граници, включително по време на кризи;

21. подчертава необходимостта от политическа рамка на ЕС, която да даде възможност за ефективно създаване и управление на трансгранични обществени услуги; също така насърчава европейския законодател, държавите членки, регионите и местните власти да продължат да развиват и популяризират използването на инструменти за трансгранична демокрация на участието, които допринасят за участието на гражданите в процеса на европейска интеграция по места;

22. изразява дълбоко съжаление, че дискусиите между държавите членки относно предложения европейски механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст се провалиха; тъй като тези пречки поставят сериозни ограничения пред трансграничното сътрудничество и качеството на живот в граничните региони, КР призовава за ново предложение на Комисията за регламент за такъв механизъм;

23. призовава Европейската комисия да предприеме последващи действия с конкретни насоки относно новата рамка за градска мобилност, която ще направи градската мобилност по-устойчива и ще намали нейното въздействие върху здравето на хората;

24. приветства междуинституционалното споразумение относно Механизма за свързване на Европа (МСЕ). Изразява надежда, че проектите, съфинансирани по линия на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T) и трансевропейската енергийна инфраструктура (TEN-E), ще допринесат за премахването на липсващите връзки, особено в трансграничните региони, и припомня на Комисията необходимостта от заделяне на достатъчен бюджет за съфинансирането на проекти по широкообхватната мрежа;

Миграция и социална закрила

25. предлага да се създаде регионален набор от социални показатели, чрез който да се покрие пълният обхват на социалните предизвикателства в ЕС и да се гарантира, че европейският стълб на социалните права се прилага на всички равнища;

26. призовава Комисията да подкрепя и наблюдава прилагането от страна на държавите членки на Европейската гаранция за децата и да улеснява обмена на най-добри практики в това отношение;

27. очаква Комисията да представи амбициозно предложение за подобряване на условията на труд за работещите през платформи в съответствие с националните модели на пазара на труда и правомощията на ЕС за вземане на решения;

28. приканва Комисията да включи препоръките на КР в инициативата за дългосрочни грижи, като се има предвид силната и връзка с острия недостиг на умения в тази област и демографските промени, които са особено осезаеми в регионите със застаряващо население;

29. поема ангажимент да играе активна роля в европейската платформа за борба с бездомността, която следва да бъде допълнена от предложение на Комисията за рамка на ЕС за национални стратегии за борба с бездомността;

30. призовава Комисията да обърне специално внимание на укрепването на възстановяването и устойчивостта на секторите на културата и творчеството в контекста на пандемията от COVID-19 и да обърне внимание на несигурността на условията на труд на хората на изкуството чрез улесняване на мобилността и взаимното признаване на техния статут;

Миграция и интеграция

31. призовава Комисията да гарантира напредък в създаването на европейска рамка за управление на миграцията и убежището в рамките на новия пакт за миграцията и убежището; отново заявява, че местното и регионалното измерение на миграцията и интеграцията следва да бъде взето предвид и подкрепено от новото партньорство между КР и Комисията в областта на интеграцията;

Сигурност

32. призовава Комисията да включи КР като пълноправен партньор в ангажимента на ЕС за градска сигурност и устойчивост и в новата инициатива „Градове срещу радикализацията и тероризма“;

Здравеопазване, гражданска защита и туризъм

33. припомня на Комисията, че при всяко преразглеждане на шенгенската правна рамка трябва да се вземат предвид гледните точки и потребностите на градовете и регионите в близост до вътрешните граници; изисква да бъде консултиран на ранен етап в съответствие с Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност;

34. настоятелно призовава Европейската комисия да предприеме спешни действия с цел постигане на задоволително и трайно решение на проблема с хуманитарната криза в Средиземноморието, поставяйки акцент на първо място върху защитата на живота на мигрантите, но и върху гарантирането на зачитането на правата на човека и основните свободи. КР и МРВ предлагат задълбочено сътрудничество;

35. призовава Комисията да представи смели предложения за разработването и производството на основни лекарства в ЕС, за да се гарантира стратегическата автономност на ЕС чрез намаляване на зависимостта от трети държави; също така очаква Комисията да предложи конкретни и стабилни мерки за стимулиране на достъпа до генерични и биоподобни лекарства, както и да гарантира достъп до фармацевтични продукти по време на криза;

36. подкрепя преразглеждането на ролята на Европейския съюз в политиката в областта на общественото здраве в контекста на Конференцията за бъдещето на Европа, като се има предвид, че здравната политика е основна компетентност на държавите членки и често се разглежда на поднационално равнище;

37. очаква становището му относно правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване и резултатите от третата консултация на RegHub да бъдат отразени в третия доклад относно действието на директивата, който трябва да бъде представен през 2022 г.;

38. очаква с нетърпение да допринесе за предложението на Комисията за европейски ваксинационен календар и карта, за да се гарантира, че всички европейци имат право и свидетелство за защитата, предлагана чрез инокулиране, независимо от това къде живеят;

39. настоятелно призовава Комисията да продължи с установяването и разработването на цели на Съюза за устойчивост при бедствия в областта на гражданската защита като необвързващи цели в подкрепа на действията за превенция и готовност, като същевременно подчертава, че това трябва да се направи в сътрудничество не само с националните правителства, но и с местните и регионалните власти; също така очаква пълното прилагане на Мрежата на Съюза за знания в областта на гражданската защита и настоятелно призовава Комисията да включи експертен опит в областта на управлението на бедствия, който е на разположение и на поднационално равнище. освен това очаква ясен план за дългосрочен ангажимент и финансово укрепване на Механизма за гражданска защита на ЕС и неговите инструменти, като rescEU и Европейския медицински корпус;

40. отново призовава за нова стратегия за европейския туризъм и отправя искане към Комисията да представи Европейска програма за туризма за периода до 2030 г./2050 г., включително и неин първи проект преди края на първата половина на 2022 г., за да се укрепи екологичният и цифровият преход на европейската туристическа екосистема, да се засили нейната конкурентоспособност и да се насърчи възстановяването на местната и регионалната заетост, свързана с тази дейност;

Външно сътрудничество

41. изразява съжаление, че Споразумението за търговия и сътрудничество, подписано на 24 декември 2020 г. между ЕС и Обединеното кралство, не предвижда конкретно или структурирано участие на местните и регионалните власти; въпреки това КР, по-специално чрез политическата работа на контактната група „КР-Обединено кралство“, ще обмисли начини за гарантиране на непрекъснатостта на нашето сътрудничество с децентрализираните администрации на Обединеното кралство и местното управление; също така призовава Комисията да следи отблизо участието на местните и регионалните власти в изпълнението на резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит;

42. призовава за установяването на постоянна и структурирана подкрепа от страна на Комисията за партньорското сътрудничество между местните власти в Западните Балкани и техните партньори в държавите — членки на ЕС, в тясно сътрудничество с КР, и по-специално чрез съвместните консултативни комитети с Черна гора, Северна Македония и Сърбия, както и работната група за Западните Балкани;

43. приветства решението за стартиране на Академията за публична администрация към Източното партньорство и засилената роля на местните и регионалните власти в прилагането на политиките, стратегиите и водещите инициативи на Източното партньорство;

44. при изпълнението на подновеното партньорство с южните съседни държави настоятелно призовава всички институции на ЕС да разглеждат местните и регионалните власти като ключови партньори за устойчиво развитие и програмиране, за да се създаде нова динамика за реформите за децентрализация;

45. призовава Комисията да признае ролята, която местните и регионалните власти могат да играят за допринасяне за мира и просперитета в трети държави, с инициативи като инициативата от Никозия — конкретен пример за партньорско сътрудничество, което допринася за изграждането на доверие и поддържането на отворен вътрешен диалог между регионалните и местните власти;

Субсидиарност и бъдеще на Европа

46. отново призовава Комисията да засили работата си и ангажираността си с гражданите и местните и регионалните власти в рамките на Конференцията за бъдещето на Европа и извън нея и да предостави подходящи инструменти за последващи действия във връзка с препоръките от конференцията; приканва Комисията да засили сътрудничеството между представителствата си в държавите членки и КР при организирането на местни диалози извън столиците;

47. призовава Комисията да предприеме последващи действия във връзка със законодателните и незаконодателните мерки, очертани в Плана за действие за европейската демокрация, като същевременно включи в обхвата им регионалните и местните избори, местните медии и борбата с дезинформацията на регионално и местно равнище;

48. остава ангажиран с изпълнението на препоръките на Работната група по въпросите на субсидиарността, пропорционалността и принципа „правим по-малко, но по-ефективно“, както и на концепцията за „активна субсидиарност“; призовава за системно използване на таблицата за оценка на субсидиарността;

49. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на институциите на ЕС и на председателствата на Съвета на ЕС.

Брюксел, 30 юни 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно визия за Европа — Бъдещето на трансграничното сътрудничество

(2021/C 440/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. изразява твърдото си убеждение, че трансграничното сътрудничество има висока добавена стойност като съществен елемент от проекта и политиките на Европейския съюз, тъй като неговата цел е да засили териториалното сближаване, както и връзките, обмена и сътрудничеството между териториите и гражданите през сухопътните и морските граници;
2. изразява загриженост във връзка с най-голямата пречка пред трансграничното сътрудничество, възникнала през последните десетилетия, в резултат на пандемията от COVID-19; с оглед на дебата относно бъдещето на Европа призовава Европейският съюз да постави трансграничното сътрудничество отново на челно място в политическата програма на ЕС, така че то да може да спомогне за възстановяването от кризата;
3. след проведените от КР обществени консултации относно бъдещето на трансграничното сътрудничество и след консултация с членовете на Европейския трансграничен граждански алианс предлага следната визия за трансгранично сътрудничество през следващите години:

Услуги за спешна помощ, здравеопазване и бъдещи кризи

4. призовава Европейската комисия да представи предложение за запазване на сухопътното и морското трансгранично сътрудничество и трансграничния живот в случай на криза в целия ЕС или регионална криза. В това предложение следва да се предвиди, че вътрешните граници на ЕС ще останат отворени, като се гарантира свободното движение на хора, предоставянето на трансгранични обществени услуги и пълното и гладко функциониране на единния пазар и на Шенгенското пространство;
5. подчертава, че Европейският съюз и неговите държави членки следва винаги да се консултират своевременно с органите на местно и регионално самоуправление, преди да преминат към затварянето на границите или каквото и да е действие, което би могло да окаже въздействие върху живота на гражданите; освен това всяко подобно действие трябва да зачита принципа на пропорционалност и да не надхвърля необходимото за постигането на законно и прозрачно определените цели на политиката;
6. подчертава необходимостта жителите на Европейския съюз да получават възможно най-бърз достъп до службите за спешна помощ и здравните служби; приканва държавите членки да предвидят мерки, които биха позволили свободното преминаване през границите на персонала и превозните средства, работещи в службите за спешна помощ и в здравните служби;
7. предлага държавите членки да вземат предвид трансграничното сътрудничество при въвеждането на промени в дейностите на здравните служби и службите за спешна помощ или при планирането или прилагането на нови национални, регионални или местни здравни планове; също така да могат да бъдат приложени и спазвани здравните планове на Съюза, доколкото е възможно и в зависимост от причините за извънредната ситуация;
8. призовава държавите членки да създадат съвместни трансгранични планове за действие при извънредни ситуации за всяка граница или дори за всяка част от границата, за да се гарантира по-добра подготовка и реакция в случай на извънредна ситуация. При изготвянето на такива планове следва да се провеждат консултации с граничните региони на ЕС и по-конкретно с еворегионите, работните общности, Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС) и другите трансгранични структури, и когато това е уместно, да се предвиди възможност те да отговорят за тяхното изпълнение или съвместно управление;
9. призовава за тясно сътрудничество с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ЕЦДЦ) и компетентните регионални органи, по-специално чрез създаването на местни или регионални трансгранични здравни обсерватории;

За интегрирани в по-голяма степен трансгранични региони

10. призовава Европейския съюз, в сътрудничество със своите държави членки и местни и регионални органи, да насърчава развитието на функционални зони на живот в сухопътните и морските трансгранични райони на Съюза и съседните държави, включително в най-отдалечените региони, и следователно да съсредоточи бъдещите си възможности за финансиране и политики в тези зони;
11. призовава Европейската комисия при изготвянето на своите политики да включи трансграничния аспект въз основа на хоризонтален подход;

12. призовава Европейската комисия, и по-специално Евростат, както и съответните национални статистически служби, систематично да събират статистически данни за живота в трансграничните райони, като очертават трансграничните потоци и взаимозависимости във всички съответни области на политиката и обществения живот, за да предоставят конкретни данни за бъдещото разработване на политики;
13. отправя искане към държавите членки да обмислят създаването на съвместни стратегии за интегрирани трансгранични райони и да предвидят специални ресурси за разработването на трансгранични проекти, териториално устройство, инфраструктура, икономически стратегии и интегриран пазар на труда. Финансирането за изготвянето и прилагането на тези стратегии ще се осъществява по линия на INTERREG в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.;
14. счита, че всички служби на Европейската комисия би трябвало да са запознати със съществуването на ЕГТС. Поради това Европейският комитет на регионите призовава Европейската комисия да гарантира, че ЕГТС са признати за юридически лица и отговарят на условията за всички покани на ЕС за представяне на проекти;
15. подчертава, че здравословното състояние на околната среда (качество на въздуха, почвите и водите) и здравето на жителите на граничните райони следва да бъдат допълнително защитени, за да се избегнат замърсяването и промишлените рискове, генерирани от другата страна на границата;
16. за да бъде осигурен безпрепятствен живот в трансграничните региони, КР призовава Европейската комисия да установи диалог с държавите членки, за да бъдат намерени ефикасни форми за взаимно признаване на квалификациите и правата на гражданите и предприятията;

Подобряване на трансграничните транспортни и комуникационни връзки

17. призовава за подкрепа за по-добра трансгранична свързаност и интермодалност по сухопътните и морските граници чрез подходящо финансиране и стратегическо планиране. Инструменти като Механизма за свързване на Европа следва винаги да включват конкретни покани за преодоляване на липсващите трансгранични връзки, дори извън основната мрежа на TEN-T. Освен това дългосрочните инвестиции чрез Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и националните насърчителни банки и институции (ННБИ) следва да предоставят финансиране за трансгранични проекти, а INTERREG следва да увеличи участието си във финансирането за такива участъци със затруднения в транспорта в своите оперативни програми;
18. подчертава, че всички решения, насочени към декарбонизация на трансграничните потоци, следва да бъдат популяризираны по-амбициозно, за да се постигнат целите в областта на климата до 2030 г. и неутралността по отношение на климата до 2050 г. Това включва и разработването на общи тарифни политики или системи за издаване на билети, хармонизиране на разписанията и предоставяне на информация на пътниците;
19. с оглед на предизвикателствата, пред които са изправени островните, планинските и периферните райони, желае да подчертае и значението на програмите за трансгранично сътрудничество, за да се гарантират териториалният континуитет и трансграничната мобилност, устойчивото управление на природните ресурси и да се подкрепи декарбонизацията на енергийната система и кръговата икономика в съответните региони и морски басейни;
20. подчертава, че следва да се отдели по-голямо внимание и да се предостави по-голямо финансиране на трансграничните проекти за ИТ връзка, достъп до широколентови мрежи и използване на инструменти с изкуствен интелект, които биха подпомогнали икономическото и социалното сътрудничество между трансграничните региони, особено що се отнася до нуждите на селските райони;

Разработване на трансгранични услуги

21. подчертава необходимостта от рамка за политиките на ЕС за ефективното изграждане и управление на трансгранични обществени услуги, които да отговорят на нуждите на живеещите в граничните региони на ЕС, като се отчитат по-специално нуждите на гражданите от трансграничните региони, които трябва да се справят с демографските предизвикателства, и по този начин да бъде избегнато продължаващото обезлюдяване на тези региони чрез наличието на качествени обществени услуги. Във всички области, които са от значение за трансграничния живот, следва да се разработят трансгранични обществени услуги за жителите и предприятията;
22. призовава граничните региони на ЕС, и по-специално еврорегионите, работните общности, ЕГТС и други трансгранични структури, да търсят проактивно синергии, възможни икономии по отношение на ресурсите и допълващи се услуги, за да предлагат атрактивни услуги за гражданите и туристите от двете страни на границата;
23. подчертава необходимостта от подобряване на достъпа до аудио-визуално съдържание и неговото разпространение чрез ограничаване на блокирането на географски принцип, по-специално в граничните региони, което би било от полза и за езиковите малцинства;

24. подчертава, че намаляването на административната тежест е от особено значение за предприятията, извършващи дейност в граничните региони, и поради това се ангажира да разгледа приоритетно този въпрос в рамките на платформата „Готови за бъдещето“ чрез подходящи предложения в области като обществените поръчки и инструментите и процесите в областта на цифровите обществени поръчки; изтъква значението на цифровизацията за развитието на трансграничното предоставяне на обществени услуги, като в това отношение се разчита на тройна перспектива: на производствената структура, на публичните администрации и субектите, които предоставят услуги на гражданите, и на самите граждани;

25. призовава Европейската комисия да изготви законодателна рамка, която да улеснява приемането от страна на граничните държави на статут за пограничните работници;

Развитие на интегрирани трансгранични пазари на труда

26. подчертава, че в тясно свързани трансгранични региони е необходимо съвместно развитие, за да се гарантират сближаването и устойчивият растеж. Това изисква интегрирана териториална стратегия, справедливо разпределение на приходите, генерирани от трансграничен труд, и трансгранично финансиране на трансграничната инфраструктура и обществени услуги, необходими за гарантиране на функционирането на трансграничния регион;

27. призовава за по-добро популяризиране и улесняване на трансграничното сътрудничество в областта на мобилността за целите на образованието, обучението и заетостта. За физическите лица този вид мобилност подобрява перспективите за заетост, допринася за отвореността към света и укрепва европейското гражданство;

28. подчертава, че образователните системи, включително в университетите, институтите за обучение на възрастни и професионално образование в граничните региони, следва да предлагат от възможно най-ранен етап възможности за изучаване на езиците на съседните държави, както и в концепцията за „учене през целия живот“, като учебните програми се адаптират, за да отговорят на настоящите и бъдещите потребности на пазара на труда;

Укрепване на трансграничното управление

29. призовава в управлението на трансгранични райони да се отреди по-важна роля на трансгранични структури като еврорегионите, работните общности или трансграничните ЕГТС и с тях да се провеждат редовни консултации по всички аспекти на трансграничния живот. Държавите членки и МРВ следва да установят методи на работа, които да гарантират това;

Изграждане на общо чувство за идентичност през границите

30. подчертава, че когато се говори за трансгранично сътрудничество, става дума не само за икономическо сътрудничество, но и за живота в граничните региони и изграждането на чувство за обща идентичност. Следва да се разработи основан на културата подход, който да изтъква богатството както на материалното, така и на нематериалното наследство, което споделят трансграничните региони, и който да предлага на гражданите възможност да взаимодействат редовно и да общуват със съседите си, изграждайки взаимно доверие, чиято липса продължава да бъде основна пречка пред трансграничното сътрудничество. В това отношение особено важни са междуличностните проекти, по-специално укрепването на межкултурния обмен, тъй като те задълбочават сътрудничеството в непосредствена близост, което гражданите чувстват като най-близко, тъй като е част от ежедневието им. Специално внимание следва да се обърне и на многообразието на населението и следва да се търсят подходящи средства за прилагане на приобщаващ подход;

31. подкрепя създаването на „цифрова карта на ЕС за трансгранични услуги“ и припомня на съзаконодателите, че първоначалната идея за електронната карта за услуги е да се намалят административната сложност и разходите за доставчиците на трансгранични услуги, и по-специално за МСП, при изпълнението на административните формалности;

32. призовава Европейския съюз, държавите членки и МРВ да подкрепят организирането на редовни културни, образователни и спортни трансгранични прояви и фестивали; подчертава, че доброволческата дейност и участието на младите хора в трансгранични и европейски инициативи за сътрудничество следва да бъдат доразвити, като се завършат инициативата INTERREG за младежка доброволческа дейност и Европейският корпус за солидарност;

33. смята, че Европейският съюз следва да насърчава разработването на универсални устройства за автоматизиран превод, които са особено полезни в трансграничните райони;

По-добро регулиране за по-силни гранични региони

34. подчертава, че Европейският съюз е приел много законодателни актове и сключил договори, които имат потенциала да подобрят значително живота на гражданите, живеещи в граничните региони, но се наблюдават слабости в тяхното прилагане и последващи действия; настоятелно призовава Европейската комисия да направи преглед на прилагането на съществуващото законодателство и да укрепи капацитета за последващи действия, за да се гарантира правилното прилагане на всички равнища;

35. призовава Европейската комисия да предложи инструмент за координация между държавите членки при транспонирането на директивите на ЕС, за да не бъдат създавани нови правни пречки по границите;
36. призовава Европейската комисия и държавите членки да извършват оценки на трансграничното териториално въздействие на всички съответни законодателни предложения с потенциално трансгранично въздействие, за да се избегне създаването на нови пречки в трансграничните региони;
37. призовава Европейската комисия да предложи изменения или пояснения на Шенгенското споразумение, по-специално на разпоредбите, които позволяват на държавите членки да затварят границите или да въведат допълнителни административни изисквания за преминаването им;
38. изразява дълбоко съжаление, че се провали обсъждането от държавите членки на предложението европейски механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст, тъй като предложението представляваше значителен напредък в областта на трансграничното сътрудничество. Тъй като трансграничните правни и административни пречки поставят сериозни ограничения пред трансграничното сътрудничество и качеството на живот в граничните региони, КР призовава за нова инициатива на Комисията за преразглеждане на регламента за механизма за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст, като се вземат предвид въпросите, повдигнати по-рано от държавите членки. КР изразява готовност преди това ново предложение за регламент да организира обсъждане с Европейската комисия, Европейския парламент и държавите членки, регионалните и местните власти и всички други заинтересовани страни, интересували се от темата;
39. призовава Европейската комисия и държавите членки да признаят ролята, изпълнявана от еврорегионите като основен инструмент в европейската интеграция и сближаване, чрез укрепване на идентичността на еврорегионите, одобряване на съвместни стратегии, работа за премахване на съпътстващите разходи и сътрудничество в непосредствена близост. Поради това призовава да се укрепи и насърчи ролята на еврорегионите в трансграничното сътрудничество, като им бъде предоставена по-голяма финансова подкрепа;

Подобряване на европейското териториално сътрудничество

40. призовава Европейския съюз да преразгледа многогодишната финансова рамка по време на средносрочния преглед, като отдели значително повече средства за програмите INTERREG и европейското териториално сътрудничество;
41. отправя искане за значително по-нататъшно опростяване на проектите по INTERREG и подчертава, че те следва да бъдат достатъчно гъвкави, за да отговорят на реалните нужди на трансграничните райони; призовава органите за управление на програмите INTERREG и занапред да избягват всякакво свръхрегулиране. Следва да се премахнат ненужните административни процедури и някои проверки и одити, които се извършват твърде често, тъй като настоящата тежест прави трансграничните проекти неосъществими или нежелани за много МРВ и други структури;
42. необходимо е през периода 2021—2027 г. да бъдат запазени всички географски райони на трансгранично сътрудничество, както са определени за периода 2014—2020 г., и да не бъдат премахвани без обосновани критерии територии, отговарящи на условията за различните програми за трансгранично сътрудничество;
43. призовава граничните региони на ЕС и програмите INTERREG да инвестират повече ресурси в проекти за междуличностни контакти, проекти за насърчаване на връзките между хората (P2P) или микропроекти, които могат да бъдат управлявани чрез редовни покани за представяне на предложения или чрез създаването на „Фонд за малки проекти“, в граничните региони, за да се увеличат възможностите за срещи и дейности за изграждане на взаимно доверие, и предлага също така по-тясно взаимодействие и сътрудничество в областта на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество;
44. подчертава значението на синергиите и взаимното допълване между действията за трансгранично сътрудничество и европейските програми за финансиране, които се управляват пряко, непряко, и, по-специално, споделено;
45. посочва, че в рамките на програмите INTERREG Съюзът следва да финансира допълнителното обучение на длъжностни лица, работещи в граничните региони, въз основа на трансграничното сътрудничество и да предлага програми за изучаване на езици и за обмен, сходни на „Еразъм“, за държавни служители в трансграничните региони с цел засилване на трансграничното сътрудничество;
46. подчертава ангажимента на КР да си сътрудничи с държавите членки, институциите на ЕС и съответните заинтересовани страни при изпълнението на предложенията, изложени в настоящата резолюция;
47. изтъква, че предложенията, отправени в настоящата резолюция, имат за цел да допринесат за обсъжданията по време на Конференцията за бъдещето на Европа; във връзка с това приканва органите на местното и регионалното самоуправление на граничните региони да организират трансгранични граждански диалози и постоянни механизми за консултации, в рамките на които гражданите биха могли да дадат своя принос за Конференцията за бъдещето на Европа;

Външното измерение на трансграничното сътрудничество

48. припомня важната роля, която трансграничното сътрудничество и постоянните трансгранични структури като еврорегионите, работните общности или ЕГТС могат да играят за постигането на устойчиво развитие отвъд външните граници, като допринасят за по-тясно сътрудничество на ЕС с неговите съседи, подкрепят органите на местното и регионалното самоуправление, насърчават повишената сигурност и подобряват социално-икономическото развитие. Местните и регионалните власти по външните както сухоземни, така и морски граници на ЕС следва да засилят сътрудничеството със своите съседи от държави извън ЕС в полза на двете страни, като развиват обща инфраструктура, укрепват социално-икономическото сътрудничество и засилват културния обмен, като едновременно с това позволят създаването на общи услуги, което ще бъде от полза за гражданите на това гранично пространство;

49. призовава трансграничното сътрудничество между европейските, националните, регионалните и местните власти да се разглежда като ключов елемент за дългосрочното разрешаване на хуманитарните кризи в Европа и в съседните ѝ държави;

50. подчертава ключовата роля на трансграничната програма за мир и помирение по границата между Ирландия и Северна Ирландия в мирния процес и изразява съжаление във връзка с решението на правителството на Обединеното кралство да се оттегли от участие в други програми на Европейското териториално сътрудничество. Въз основа на успешната работа, извършена от програмите INTERREG, обхващащи района на Северно море, КР смята, че насърчаването на бъдещи трансгранични проекти и структури е важна стъпка към поддържането на тесни връзки с градовете и регионите на Обединеното кралство, дори и без официално участие в програмите на ЕС за сътрудничество;

51. припомня, че външните граници на ЕС достигат до Карибския басейн, Индийския океан и западното крайбрежие на Африка поради факта, че там се намират най-отдалечените европейски региони. Това са райони, които са силно изложени на рискове и извънредни ситуации, свързани, наред с другото, с миграционни движения, незаконен трафик, природни бедствия или здравни кризи. ЕС не е разработил съвместни стратегии за тези райони, за разлика от наличните за други съседни външни граници. Комитетът призовава ЕС да задълбочи това направление и да изготви планове за действие за всеки от тези райони чрез укрепване на сътрудничеството със съседните държави и използване на стратегическия потенциал на разположените там най-отдалечени европейски региони.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — КОМБИНИРАНО — 145-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 30.6.2021 Г. – 1.7.2021 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите относно „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност“

(2021/C 440/03)

Докладчик:	Robert VAN ASTEN (NL/RENEW E.) Член на Общинския съвет на Хага
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност — подготовка на европейския транспорт за бъдещето“ COM(2020) 789 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства стратегията на ЕС за устойчива и интелигентна мобилност. С настоящото съобщение Европейската комисия свързва програмата за устойчивост от Европейския зелен пакт, Програмата в областта на цифровите технологии и ролята на мобилността за възстановяването от кризата, предизвикана от COVID-19;
2. отбелязва, че мобилността свързва хора, градове и региони и е предпоставка за доброто функциониране на икономиката. Отбелязва обаче, че мобилността е генерира и една четвърт от всички емисии на CO₂ в Европа. Поради това подкрепя всеобхватния подход на Европейската комисия за повишаване на устойчивостта на мобилността, подобряване на достъпа до устойчиви алтернативи и прилагане на правилните (включително ценови) стимули;
3. припомня обаче, че постигането на устойчива мобилност трябва да бъде съчетано със свързани с това предизвикателства като физическа и финансова достъпност, пътна безопасност, здраве, устройство на територията, действително наличие на алтернативи на частния транспорт и демографски промени. В стратегията липсват конкретни мерки, за да се гарантира, че тези предизвикателства могат да се укрепват взаимно;
4. отбелязва, че градовете и регионите са области, в които мобилността е връзката между живота, здравето, работата, образованието, снабдяването с търговски стоки и свободното време. Преходът в областта на мобилността се осъществява преди всичко на регионално и местно равнище. В стратегията би трябвало да се обърне повече внимание на знанията и опита на градовете и регионите в областта на постигането на устойчивост на мобилността. Преходът към устойчива и интелигентна мобилност изисква съвместен подход с участието на всички равнища на управление (многостепенно управление), в съответствие с принципа на активна субсидиарност;
5. счита, че тук става въпрос не само за постигане на по-голяма устойчивост на транспорта (преминаване към превозни средства с нулеви емисии), а по-скоро за намаляване на разстоянията и броя на придвижванията, където това е възможно, промяна на средствата за мобилност (преминаване към по-устойчиви и по-активни форми като ходенето пеш, придвижването с велосипед, автобус или влак) и тяхното споделено ползване (например посредством интелигентно комбиниране на транспортните нужди с помощта на цифрови инструменти (съвместно ползване на автомобил), включително в селските райони);

6. отбелязва, че преходът в областта на мобилността изисква промяна в поведението, в която ползвателят заема централно място. Трябва да се обърне повече внимание на социалните иновации, насочени към ефективни стимули, които градовете и регионите могат да използват за насърчаване на активната мобилност, като например насърчаването на институционално равнище на придвижването с велосипед, изграждането на зони за паркиране на велосипеди и наблюдението на правилното използване на велосипедните и пешеходните алеи, наред с други мерки, както и предприемането на всички необходими стъпки за подобряване на достъпността за всички граждани;
7. изразява съжаление, че стратегията не представя визия за цялостна политика за европейска мобилност, която да разглежда всички видове транспорт съвместно и балансирано. В това отношение подчертава, че Комисията следва да придаде по-голямо значение на други видове устойчив транспорт, като например автобусния, на който се разчита да изиграе ключова роля в прехода към устойчива, сигурна и достъпна мобилност;
8. счита, че ЕС, неговите държави членки, региони и градове трябва да започнат да разглеждат обществените пространства като общо благо, като това се отнася по-специално за градовете във връзка с проектирането и градоустройството, както и с планирането в областта на климата и енергетиката. Това би могло да спомогне за промяна в използването на публичното пространство, като се премине от използването на предимно частни автомобили към общо благо за гражданите;
9. призовава държавите членки, техните региони и градове да увеличат значително усилията си за повишаване на дела на придвижването пеша, с велосипед, с обществен транспорт или с други възможности за колективен устойчив транспорт в градските, междинните и селските райони;
10. изразява съжаление, че предложението на Европейската комисия се съсредоточава предимно върху личните превозни средства, като така пренебрегва тяхното въздействие върху задръстванията и другите отрицателни външни последици от тях (шум, замърсяване на въздуха, произшествия, парникови газове, бариерен ефект и др.). Това се отнася по-специално за транзитните региони и големите градове. Освен това в някои държави членки броят на пътуванията се увеличава, тъй като населението се измества от градските центрове към покрайнините и предградията;
11. приветства важната роля на плановете за устойчива градска мобилност (ПУТМ). Тези плановете се използват от все повече градове в Европа, но би трябвало да бъдат разширени, за да включат околните региони като ежедневна градска система⁽¹⁾. Тази система може да варира в различните градове или региони и да включва както предградията, така и околните селски райони;
12. подчертава, че мисиите на програмата „Хоризонт Европа“, по-специално тази за 100 неутрални по отношение на климата града до 2030 г., имат решаващ принос за посрещането на големите обществени предизвикателства на стратегията на ЕС, и че заедно формират едно цяло, което обединява много тематични области;
13. счита, че добрите връзки са важни за икономическото, социалното и териториалното сближаване в ЕС; отбелязва, че в стратегията за мобилност липсват по-специално конкретни инициативи на Европейската комисия за селските, изолираните и най-отдалечените райони, основаващи се на важната роля на мобилността за гарантиране на предоставянето на услуги от общ интерес в селските райони с разпръснатата инфраструктура. Около две трети от европейското население живее извън големите градове. Общественият транспорт е изправен пред големи предизвикателства в по-слабо населените райони и в островните, най-отдалечените и планинските региони. Европейските фондове и регулаторни мерки трябва да спомогнат за подобряване на мобилността на гражданите навсякъде;
14. припомня, че регионите и градовете често сами предлагат услуги за обществен транспорт или възлагат предоставянето им и определят задълженията за обществени услуги, например в областта на здравния транспорт и редовния обществен автомобилен пътнически транспорт. В този смисъл призовава Европейската комисия да вземе предвид в по-голяма степен устойчивото измерение на транспорта при преразглеждането на тълкувателните насоки относно Регламента за ЗИОУ по отношение на сухопътния транспорт, по-специално за да се даде възможност на местните и регионалните власти да бъдат по-стриктни в своите искания;

Роля на местните и регионалните власти (МРВ)

15. посочва, че градовете и регионите са изправени пред различни предизвикателства. В някои региони с големи градове и транзитни региони са налице много задръствания, замърсяване на въздуха и шум в околната среда. В други региони, особено по-слабо населените и предградията на големите градове, голям проблем е липсата на добри връзки, което застрашава

⁽¹⁾ Ежедневната градска система е районът около един град, където ежедневно се извършва придвижване между жилището и работното място. Това е средство за дефиниране на даден градски регион чрез включване на районите, от които хората пътуват ежедневно.

достъпността. И накрая, има региони, които в определени сезони поемат притоци от хора, които увеличават населението им до три пъти. Големите региони могат да се сблъскат с всички тези проблеми, взети заедно;

16. взема предвид стратегията на ЕС за водорода и изтъква потенциала на водорода, произвеждан от възобновяеми енергийни източници, и на получаваните от него горива на основата на електроенергия, за декарбонизиране на онези сектори на транспорта, при които електрификацията не е целесъобразна или предвидима, като например тежкотоварния, водния и въздушния транспорт. Зеленият водород може да бъде и разумна алтернатива за местния обществен транспорт и за общинските специални превозни средства ⁽²⁾;

17. отбелязва, че мобилността е неразривно свързана с териториалното устройство, например проектирането и местоположението на обекти за жилищни, трудови, обслужващи и културни цели, но също така и изграждането на пешеходни и велосипедни алеи, спирки на обществения транспорт, зони за паркиране и др. Структурните планове и разпределението на земята предоставят насоки за съоръженията за мобилност и определят критериите, които трябва да се следват при тяхното изграждане. Когато ЕС се съсредоточава единствено върху постигането на устойчивост на всички съществуващи форми на мобилност, пространственото измерение не се отчита в достатъчна степен;

18. отбелязва, че по-специално мобилността в селските райони е един от основните аспекти на териториалното устройство, тъй като позволява свързването на населените места и главния град или административен център на района, където се намират всички основни публични служби. Ето защо мобилността в селските райони — чрез най-ефективните видове транспорт със силно развити мрежи с висока степен на капилярност — осигурява на гражданите достъп до основни услуги (образование, здравеопазване, социални услуги и т.н.) на равни начала с градските или крайградските райони;

19. за да се намалят емисиите, дължащи се на мобилност с използване на ископаеми горива, се препоръчва разполагане на основна инфраструктура — жилище, работа, образование, здравни центрове, предприятия, свободно време ⁽³⁾ и търговски обекти — в непосредствена близост до всеки жилищен район. Същевременно пандемията от COVID-19 и работата в цифрова среда насърчават по-голямата независимост на дома от работното място, което в дългосрочен план би могло също да намали обема на трафика. Ето защо Европейският комитет на регионите защитава, когато е възможно и като отчита различните реалности на европейските общини, концепцията за „15-минутния град“, в който всички човешки нужди и много от желанията на хората се удовлетворяват с пътуване, чиято продължителност не надхвърля 15 минути. Въпреки че за моторните превозни средства може да се намери място в 15-минутния град, те не могат да определят неговия мащаб или градска форма;

20. напомня, че трябва да се вземат предвид условията в най-отдалечените региони, където е по-трудно и скъпоструващо да се изгради, организира и поддържа мрежа за колективен транспорт в услуга на населението, и където поради липсата на алтернативи личните превозни средства продължават да бъде основното средство за придвижване;

21. отбелязва, че градовете и регионите насърчават активната мобилност чрез подходяща инфраструктура за пешеходци, велосипедисти и обществен транспорт. При това трябва да се обърне внимание на лесните и безопасни възможности за прекачване, осигуряването на възможността за пътниците да превозват велосипедите си и трябва да се гарантират добри и финансово достъпни връзки за жителите на покрайнините на градовете и селските центрове в районите с по-ясно изразен селски характер. В този контекст изразява съжаление, че стратегията не представя ясна визия за колективния обществен транспорт. Необходимо е също така предложената стратегия да осигури за различните нужди от мобилност онези видове транспорт, които в конкретния случай са по-ефективни, устойчиви и отговарят най-добре на нуждите на гражданите;

22. счита, че добрите връзки са важни за икономическото, социалното и териториалното сближаване в рамките на ЕС. Те свързват всички региони и градове в рамките на единния пазар и гарантират, че никой няма да бъде изоставен. Това се отнася не само за метрополисите в икономическите центрове, но и за средноголемите градове, селските райони, планинските райони, периферните райони, най-отдалечените региони и островите;

Планове за устойчива градска мобилност (ПУГМ)

23. отбелязва, че плановете за устойчива градска мобилност (ПУГМ) заемат централно място в стратегията. Този доброволен политически инструмент от 2013 г. има за цел да улесни управлението на градската мобилност и връзките между градовете и околните (крайградски) райони. Понастоящем в Европа 1 000 града разполагат с ПУГМ. През последните години бяха публикувани насоки на ЕС ⁽⁴⁾ относно най-различни аспекти като, наред с останалото, зоните с ниски емисии, придвижването с велосипед и споделяната мобилност, насърчаването на електромобилността и планирането на селските обществени пространства от гледна точка на климата;

⁽²⁾ CoR/2020/549.

⁽³⁾ Добър пример за това е „15-минутният град“. Това означава, че жителите намират всички основни функции: магазини, офиси, училища, здравеопазване, спорт, култура и отдих (аспект „многообразие“) в рамките на 15 минути (аспект „гъстота“) ходене пеша или придвижване с велосипед (аспект „проектиране“).

⁽⁴⁾ <https://www.eltis.org/mobility-plans/sump-guidelines>

24. изтъква, че в някои държави членки се разработват регионални планове за мобилност, които отразяват по-добре мащаба на предизвикателствата и съответстват на регионалната ежедневна градска система. Понастоящем се използва понятието функционални градски региони, но настоящото определение на Евростат не отразява адекватно структурните и функционалните реалности на полицентричните региони с транспортни потоци между тях. Регионалните планове за устойчива мобилност би трябвало да бъдат и инструмент за осигуряване на транспорт в най-обезлюдените селски райони по ефективен и устойчив начин;

25. счита, че ПУГМ трябва да бъдат достатъчно гъвкави, за да отразяват многообразието между градовете и регионите и принципа на субсидиарност. Важно е разработването на ПУГМ и осъществяването на предвидените в тях мерки да се подкрепят финансово, така че МРВ да могат да натрупат опит с методологията и да се учат едни от други чрез прилагането на нови концепции в тази област на политика и провеждането на експерименти с цел промяна в поведението;

26. изтъква, че в плановете за устойчива мобилност трябва да бъде взето предвид значението на селските, отдалечените, най-отдалечените, островните и планинските райони, за да се гарантират добра свързаност и достъпност. Това изисква разработването на модели за мобилност, основани на ефективни и устойчиви системи, като например транспорта по заявка; Тези планове трябва да включват и селата, които зависят от основния градски център за осигуряване на подходящи връзки с разпокъсаните, отдалечените и трудно достъпните райони;

Финансови инструменти

27. подчертава, че колективният обществен транспорт трябва да продължи да бъде ключовият елемент на ПУГМ, които трябва да включват и училищния транспорт, за да се намали броят на превозните средства в движение и да се ограничат отрицателните външни ефекти; призовава Комисията да признае тази форма на транспорт за гръбнака на устойчивата мобилност в новата рамка за градска мобилност и да осигури достатъчна подкрепа за по-широкото ѝ използване;

28. привлича вниманието върху факта, че много от необходимите инвестиции в прехода в областта на мобилността през следващите години трябва да бъдат направени със собствени национални, регионални и местни ресурси. Това означава, че ЕС трябва да създаде поле за действие в рамките на Пакта за стабилност и растеж и правилата за държавните помощи за инвестиции, които имат за цел да намалят въздействието на транспорта върху околната среда и да постигнат целта на Европейския зелен пакт;

29. отбелязва обаче, че е необходимо допълнително финансиране от ЕС, за да се направят инвестиции — особено за осъществяването на предвидените в ПУГМ мерки — в приятни за живеене градове и региони. Тези мерки включват по-добри съоръжения за колективен обществен транспорт, пешеходни и велосипедни мрежи, както и изграждане на добра инфраструктура като публично достъпни зарядни пунктове за електрически превозни средства и превозни средства, работещи с водородни горивни клетки, системи за споделен транспорт и интелигентни приложения В по-слабо развитите региони с по-малък финансов капацитет е важно да се мобилизират финансови ресурси за първоначалните инвестиции и оперативните разходи за транспортни услуги в дългосрочен план. Поради високите изисквания по отношение на използването на фондовете на ЕС и многоплановата/комплексната бюджетна структура в държавите членки достъпът до тези средства за местните и регионалните власти понякога е по-труден в сравнение с други възможности за финансиране.

Комитетът отбелязва, че регионите със силна икономическа специализация в автомобилната промишленост и производството на автомобилни части са изправени пред големи предизвикателства поради реструктурирането на сектора. Производството на електрически и хибридни превозни средства по цялата верига на създаване на стойност — от производството до сервизното обслужване, е много по-малко трудоемко. Новите технологии изискват напълно различни квалификации. Регионите, в които автомобилната промишленост е важна част от икономиката и заетостта, трябва да получат необходимата допълнителна подкрепа чрез европейските фондове, с цел да се минимизират рисковете и да се компенсират отрицателните последици за тяхната икономика и равнища на заетост, до които може да доведе технологичният преход, който ЕС изисква от този отрасъл;

30. отбелязва, че Комисията посочва, че би искала активно да подкрепя МРВ, но в стратегията ѝ липсва интегриран подход. Би било от полза МРВ да могат да получават подкрепа чрез по-добро предоставяне на информация, обслужване на едно гише и техническа помощ при кандидатстването за субсидии или консултации с цел споделяне на опит и адаптиране към регионалната действителност;

31. отбелязва, че за прехода в областта на мобилността МРВ могат да се възползват от финансиране по линия на Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход (ФСР), Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и фонда на ЕС за възстановяване (Механизъм за възстановяване и устойчивост — МВУ); констатира обаче, че тези фондове далеч не са достатъчни, за да могат МРВ да изпълнят своята роля за постигането на устойчива мобилност, поради което отправя искане минимален процент от тези ресурси да бъде заделен за тях, в зависимост от техните компетентности;

32. изразява съжаление също, че макар и регламентът за общоприложимите разпоредби (POP) и регламентите за ЕФРР, гласувани от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз, да позволяват инвестиции в прехода в областта на мобилността в рамките на политиката на сближаване, тези инвестиции понякога се блокират от службите на Европейската комисия по време на преговорите по оперативните програми на ЕФРР;

33. посочва, че Interreg също предоставя финансиране за местни инвестиции. Тази програма е от значение за МРВ, тъй като наред с инвестициите им дава възможност да се учат едни от други. Подчертава значението на обмена на добри примери на местно и регионално равнище, например относно политиките в областта на велосипедния транспорт; В този смисъл макрорегионалните стратегии биха могли да играят важна роля;

34. посочва, че средствата от горепосочените фондове на ЕС следва да бъдат насочени приоритетно към преминаването от частни превозни средства към по-устойчиви видове транспорт, които ще играят ключова роля в енергийния преход, като например колективния пътнически транспорт;

35. подкрепя предложението за разширяване на финансирането от бюджета на Механизма за свързване на Европа (МСЕ) за мрежите TEN-T, така че то да включва решения за първия и последния километър, сред които мултиmodalни възли, паркинги с пряка връзка с обществен транспорт и безопасна активна инфраструктура за пешеходци и велосипедисти; подчертава, че финансирането на TEN-T следва също така да подкрепя проекти за инфраструктура за обществен и колективен транспорт, като например обновяване на железници и автогари, повторно активиране и електрифициране на железопътни линии или решения за насърчаване на интерmodalния транспорт; приема, че за тази цел трябва да бъде създаден задължителен ПУТМ;

36. счита, че за да се премине скоро в широк мащаб към устойчиви и възобновяеми горива (в мрежите TEN-T) е необходимо свързване с енергийната мрежа (в мрежите TEN-E), за да се създадат възможности за (бързо) зареждане и подкрепа за внедряването на електрическите, задвижваните с водород или други алтернативни горива превозни средства във всички видове транспорт. В това отношение от съществено значение е интегрирането на системите;

37. подчертава, че градските възли трябва да играят по-важна роля в желаното разширяване на мрежата TEN-T. Понастоящем тези възли получават едва 1 % от финансирането по МСЕ. Те трябва да бъдат по-добре определени, за да могат да отговарят на условията за съфинансиране. Градските възли са част от една по-широка мрежа от връзки. Подкрепящата роля на възлите в областта на активната мобилност и обществения транспорт и ролята на МРВ в управлението на TEN-T трябва да бъдат описани и подпомагани. Поради това местните власти, представляващи градските възли, следва да бъдат включвани систематично в срещите на форумите относно коридорите на основната мрежа TEN-T, в която се намират. Освен това Европейската комисия следва да определи по-добре инвестициите в градските възли, които ще бъдат допустими по линия на приоритетите „железопътни линии“ и „мултиmodalни пътнически възли“ на поканите за представяне на проекти по МСЕ. И накрая, при преразглеждането на мрежата, предвидено за есента на 2021 г., списъкът на градските възли на мрежата TEN-T следва да бъде разширен, тъй като ограничава драстично възможностите за мобилизиране на средства;

38. приветства програмата „Хоризонт Европа“ с клъстерите „Климат, енергия и мобилност“ и „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“ и подкрепя мисията „100 неутрални по отношение на климата и интелигентни града“. Преходът в областта на мобилността изисква иновации, марж за експериментиране и възможност за обмен на знания. Градовете и регионите могат да действат като изпитателни платформи по отношение както на техническите аспекти, така и на приобщаващия компонент, например във връзка с активната мобилност. С новите си иновативни финансови инструменти мисиите могат да помогнат на МРВ в техните задачи, както и да зададат предварително определени цели;

39. привлича вниманието към програмата InvestEU, в която „устойчивата инфраструктура“ е една от четирите области на политика („компоненти“). Тук става въпрос обаче за финансови инструменти, при които инвестициите трябва да могат да бъдат възвръщани. Отбелязва, че далеч не всички инвестиции ще имат такъв ефект на възвращаемост. Поради това е важно консултантският център InvestEU да отчете широкия спектър от нужди на градовете и регионите и да разработи истински финансов инженеринг на равнище ЕС;

Инструменти на политиката

40. отбелязва, че европейската стратегия предвижда много инструменти на политиката, които могат да помогнат на градовете и регионите в прехода в областта на мобилността, но по редица точки липсват конкретни предложения;

41. подчертава, че е необходимо законодателство на равнище ЕС в областта на хармонизацията, стандартизацията и оперативната съвместимост, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция. Добрата стандартизация, защита и обмен на данни, както и строгите стандарти по отношение на емисиите и пътната безопасност могат да бъдат регулирани само на равнището на ЕС;

42. счита, че е необходимо да се спре субсидирането на изкопаеми горива и вместо това да се насърчат алтернативните чисти методи за задвижване; тази подкрепа следва, доколкото е възможно, да дава предимство на новите технологии, с цел преходът да се ускори, вместо да се забави. Това може да се постигне чрез прилагане на принципите „замърсителят плаща“ и „потребителят плаща“ и чрез премахване на данъчните облекчения за изкопаемите горива. Същевременно отбелязва, че данъчните режими на много места насърчават силно предоставянето на служебни автомобили в противоречие с дългосрочните и средносрочните цели на ЕС в областта на климата;

43. подкрепя проекта на Европейската комисия за включване на автомобилния транспорт в схемата за търговия с емисии. Въпреки това изразява загриженост, че това включване ще засегне уязвимите потребители. Поради това настоява с приходите от този нов данък да се финансира програма за мащабни публични инвестиции в рамките на бъдещата политика на сближаване, за да се даде възможност на местните и регионалните власти да разработват декарбонизирани предложения за транспорт за всички граждани на ЕС, независимо къде живеят, по-специално за свързване на селските и отдалечените райони с градските центрове;

44. отбелязва, че за преминаване към други видове транспорт са необходими различни стимули. Това са, от една страна, положителни стимули като разрастване на местния обществен транспорт, данъчни облекчения за закупуването на превозни средства с нулеви емисии (велосипеди, скутери и автомобили) и ефикасен, надежден и финансово достъпен железопътен транспорт. От друга страна става въпрос за ценови стимули като такси за изминато разстояние, диференцирана в зависимост от мястото и времето такса за задръствания, която да благоприятства използването на устойчив колективен транспорт, данъчно облагане на керосина за сектора на въздушния транспорт, разширяване на системата за търговия с емисии, така че да обхване въздушния транспорт и корабоплаването, както и по-широкообхватен екологичен данък, който да се прилага за автомобилния транспорт и замърсяването, например в алпийските държави или в други трансгранични райони, изложени в особена степен на задръствания поради транзитния трафик;

45. отбелязва, че по време на кризата във връзка с COVID-19 много градове и региони (пре)откриха активната мобилност. Придвижването с велосипед и ходенето пеша са не само здравословни и устойчиви видове транспорт, но са от полза и за климата. Поради това е необходимо ЕС да даде по-голям приоритет на активната мобилност в политическия дневен ред;

46. посочва, че преразглеждането на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията предлага уникална възможност за декарбонизация на транспорта и създаване на благоприятни условия за използването на по-ефективни от енергийна гледна точка видове транспорт, като колективния пътнически транспорт, както и за укрепване на интернализацията на разходите за транспорт;

47. добавя, че насърчаването на колективния транспорт трябва да бъде придружено от мерки за улесняване на използването му от всички ползватели, както по отношение на цените, което включва определянето на ниски цени за ползвателите и дори безплатно ползване за някои групи, така и по отношение на възможността за съчетаване на неговото използване с придвижване с велосипед, за да се популяризират моделите на смесена мобилност;

48. отбелязва, че в зависимост от регионалните и местните условия възобновяемите биогорива, горивата на основата на електроенергия, водородът и други иновативни горива и задвижващи системи могат да представляват устойчиви решения и не трябва да бъдат поставяни в неблагоприятно положение;

49. счита, че публично-частните решения могат да играят роля за намаляване на неустойчивата мобилност чрез договорености с предприятията относно работата от дома, политиката на местонахождение или градската логистика. ЕС може да се погрижи за по-широко разпространение на тези публично-частни решения;

50. отбелязва, че градовете и регионите се опитват да намалят трафика на автомобилния и товарния транспорт посредством зони с ниски или нулеви емисии. За да се гарантира правилното прилагане на тези мерки, призовава за достъп на МРВ до системата EUCARIS ⁽³⁾ с данни за регистрацията на превозните средства от други държави членки;

51. приветства предложенията за превозни средства с нулеви емисии (стандарт за CO₂ и такива след Евро VI), но посочва, че разпоредбите трябва да се въвеждат така, че да могат да следват необходимото разрастване на производството на енергия от възобновяеми източници, преносните мрежи и регионалните и местните разпределителни мрежи, инфраструктурата за зареждане с гориво и презареждане на акумулаторни батерии. Новите стандарти трябва да предоставят достатъчно поле за действие за неутралност по отношение на иновациите и технологиите. Те би трябвало да се прилагат не само за леките автомобили и автобусите, но и за чистите микробуси за доставки и товарни камиони в рамките на градската логистика с нулеви емисии. Призовава също така за законодателство на ЕС за замърсяващи мотопеди/скутери и плавателни съдове по вътрешните водни пътища. Наред с емисиите, по-строгите правила за гумите и спирачките са важни за

⁽³⁾ EUCARIS е междуправителствено приложение за мрежа от национални бази данни за регистрацията на превозните средства. Понастоящем тя се използва в рамките на Директива (ЕС) 2015/413 относно обмена на информация за пътнотранспортни нарушения.

намалването на фините прахови частици, които допринасят за замърсяването на въздуха. При това винаги трябва да се гарантира, че превозните средства подлежат и на други изисквания (в частност по отношение на пробег и времето за презареждане/зареждане), които са от съществено значение за функционирането на пътническия и товарния транспорт и по-специално на местния обществен транспорт;

52. отправя искане за ясна рамка на ЕС за леките електрически превозни средства (ЛЕПС), като електрически скутери, високоскоростни електрически велосипеди и други форми на микромобилност, посочени в Регламент (ЕС) № 168/2013; приветства намерението на Европейската комисия да изготви насоки в подкрепа на безопасното използване на устройства за микромобилност още през 2021 г.;

53. призовава Европейската комисия да положи повече усилия за насърчаване на закупуването на електрически, с ниски емисии или задвижвани с водород автомобили или велосипеди, като предостави стимули, които ще увеличат обема на производството и ще създадат подходяща инфраструктура; това ще доведе до намаляване на техните цени, които понастоящем са много високи и ги правят недостъпни за голям брой потребители. Това би могло да включва и преразглеждане на Директивата за ДДС, така че държавите членки да могат да стимулират закупуването на електрически велосипеди чрез по-ниска данъчна ставка;

54. признава мобилността като услуга (MaaS) като важна концепция за много градове и региони за насърчаване на транспорта от врата до врата. За тази цел е важно ЕС да се съсредоточи върху аспекти като мултимодалните билети и интегрираната информация за всички възможни видове или комбинации от видове транспорт ⁽⁶⁾;

55. подкрепя новите предложения, които ще направи Европейската комисия с цел насърчаване на инфраструктурата за зареждане и водородните станции ⁽⁷⁾. Това е важно както поради бързия напредък на техническите разработки (за бързо зареждане, зарядни станции и водород), така и от гледна точка на пожарната безопасност. На равнище ЕС трябва да бъдат договорени технологични стандарти и изисквания за зарядните станции и уеднаквяване на възможностите за плащане. Настоящата липса на солидна инфраструктура възпрепятства частните инвестиции на пазара;

56. констатира, че мултимодалните възли в общините предлагат добра връзка с междуградските и международните транспортни връзки, но също така възможности (за претоварване), благоприятстващи регионална логистика в превоза на товари и по-малки градски дистрибуционни мрежи. Своевременното разширяване на европейските коридори на TEN-T трябва да бъде съпътствано от развитие на мултимодална логистика и съоръжения за претоварване;

57. отбелязва намерението на Комисията до 2030 г. да направи редовния обществен транспорт до 500 км в рамките на ЕС въвлеродно неутрален и във връзка с това смята, че е важно да се удвои високоскоростният железопътен трафик като алтернатива на въздушния транспорт. Железопътният товарен транспорт следва да бъде увеличен много повече от два пъти до 2050 г., а въздушният транспорт, корабоплаването и вътрешните водни пътища трябва да продължат да стават все по-устойчиви; Европейската комисия следва да отдава предпочитание на алтернативи, включващи чист транспорт, навсякъде, където това е възможно;

58. подчертава, че за постигането на устойчивост и по-добра конкурентоспособност е необходима по-добра хармонизация на правилата в железопътния транспорт и транспорта по вътрешните водни пътища. При това трябва да се създадат или укрепят мултимодални пунктове за товарене на стоки както по протежение на транспортните оси, така и в регионите. Освен това международният железопътен транспорт обхваща не само връзки за високоскоростни железопътни линии, на които се отдава приоритет, но и нормални (трансгранични) връзки. ЕС следва да продължи да използва МСЕ, за да подкрепя изграждането на липсващите железопътни трансгранични връзки, които са от съществено значение за свързването на европейските региони. Тези връзки все още могат да спечелят много от повишаването на скоростта до 160—200 км/ч. За къси и средни разстояния хората трябва да бъдат насърчавани да заменят не само самолета, но и автомобила с придвижването с влак или автобус. Ето защо Комитетът подкрепя Европейската година на железопътния транспорт;

59. подчертава успешното сътрудничество между Европейската комисия и Европейския комитет на регионите в рамките на Европейската година на железопътния транспорт. Отбелязва със задоволство големия интерес сред местните и регионалните власти, предизвикан от поканата на Комисията за представяне на предложения за прояви, насочени към насърчаване на железопътния транспорт като най-устойчивата, енергийноефективна и безопасна форма на транспорт;

60. счита, че преходът в областта на мобилността е и социален преход. Някои работни места ще изчезнат, а други ще се променят, като същевременно ще бъдат създадени и много нови. Важно е да се гарантира, че работниците се обучават и преквалифицират съвременно, по-специално в автомобилната промишленост. Голяма част от добавената стойност на електрическите превозни средства се крие в акумулаторните батерии, които понастоящем се произвеждат до голяма степен извън Европа при други екологични и социални стандарти. При прехода трябва да се гарантира, че няма преместване на труд и

⁽⁶⁾ Чрез преразглеждане на Директивата на ЕС за интелигентните транспортни системи (ИТС).

⁽⁷⁾ Чрез преразглеждане на Директивата относно инфраструктурата за алтернативни горива (ДИАГ) и Директивата относно енергийните характеристики на сградите (ДЕХС) за разпоредбите, свързани с инфраструктурата за зареждане в застроената среда.

добавена стойност в региони по света с по-ниски амбиции в областта на климата и околната среда. Устойчивостта трябва да се разглежда в световен мащаб и през целия жизнен цикъл. Преходът в областта на мобилността ще засегне и следпродажбеното обслужване, независимите сервиси и търговията с резервни части. Преструктурирането в сектора на следпродажбеното обслужване трябва да бъде проследено и социалните му последици да бъдат смекчени;

61. смята, че автономните превозни средства могат да променят из основи използването на средата, в която живеем. С оглед на демографското развитие на Европа автономните превозни средства предлагат възможности за селските и градските райони. Това развитие в селските райони може да позволи организирането на „обществен транспорт по заявка“ за малките общини в слабо населените райони. Това предоставя на регионите шансове за развитие, потенциал за социални иновации и възможности за борба с обезлюдяването на селските райони. В градските райони автономните превозни средства могат да увеличат ефективността на трафика и да подобрят използването на капацитета. Това може да спомогне за намиране на решение на проблема със задръстванията, замърсяването на въздуха и шума в околната среда в големите градове;

62. счита, че за да се спечели доверието на населението е нужно сътрудничество между изследователите, промишлеността, законодателите, общините и регионите. Подобряването на пътната безопасност трябва да бъде една от ключовите отправни точки за развитието на автоматизацията на транспорта. Автоматизацията следва да допринесе за постигането на „нулева смъртност“ при автомобилния транспорт. Местни и регионални власти с различни структури следва да осъществят пилотни проекти за автономна мобилност. Автономните превозни средства трябва да бъдат напълно оперативни по всички транспортни маршрути, включително в селските райони и по тесни градски и общински пътища. При разработването и управлението на решенията за автономен транспорт трябва да се има предвид, че първостепенните приоритети са насърчаването и гарантирането на пътната безопасност на пешеходците и велосипедистите в застроените райони.

Брюксел, 1 юли 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Проектостановище на Европейския комитет на регионите — Обновено партньорство с държавите от южното съседство. Нова програма за Средиземноморието

(2021/C 440/04)

Докладчик	Vincenzo BIANCO (IT/ПЕС), общински съветник в община Катания
Отправни документи:	Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Обновено партньорство с държавите от южното съседство — Нова програма за Средиземноморието JOIN(2021) 2 final; SWD(2021) 23 final Съвместен работен документ „Обновено партньорство с държавите от южното съседство и икономически и инвестиционен план за държавите от южното съседство“, придружаващ съвместното съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Обновено партньорство с държавите от южното съседство — Нова програма за Средиземноморието JOIN(2021) 2 final; SWD(2021) 23 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1) Общи бележки

1. подчертава, че от историческа и културна гледна точка Средиземно море през вековете е било по-скоро естествена обединяваща сила, отколкото разделителна линия между народите, живеещи на различни континенти;
2. приветства инициативата на Комисията да обнови партньорството си с държавите от южното съседство на ЕС в интерес на мира, стабилността и просперитета в региона; подкрепя перспективата за възстановяване след COVID, очертана от Комисията в съвместното съобщение, като рядка възможност за съсредоточаване на програмата за Средиземноморието върху хората;
3. приветства факта, че за първи път ЕС посвещава специално съобщение на южните си съседи, тъй като това свидетелства за значимостта на тези отношения и за двете страни;
4. изразява твърдото си убеждение, че постигането на осезаеми резултати посредством сътрудничество е от решаващо значение за осигуряването по-проспериращо, справедливо, устойчиво и сигурно бъдеще за Средиземноморския регион;
5. призовава ЕС и партньорските държави да оползотворят по конкретен и подходящ начин потенциала на местните и регионалните власти като двигатели на териториалното развитие в близост до хората. Ползите от сътрудничеството трябва да излязат извън границите на столичните градове. Огромните териториални различия в рамките на съседните държави не трябва да нарастват, а да намаляват с помощта на нови инициативи. В това отношение би трябвало да се отдели специално внимание на разработването на трансгранични проекти, които укрепват отношенията между регионите по трите бряга на Средиземно море и създават добавена стойност, като отговорят на глобалните проблеми от местна гледна точка. Като се имат предвид хоризонталното измерение на ЦУР и техният потенциал за промени, ЕС следва да разработи регионални стратегии за възстановяване от кризата, предизвикана от COVID 19, и да ускори прехода към устойчивост в Средиземноморието през следващите десет години чрез средиземноморска рамка за макрорегионално управление, която да включва различните равнища на управление;
6. припомня, че Европейският комитет на регионите, заедно с действащите в тази сфера териториални сдружения, създаде през 2010 г. Евро-Средиземноморската асамблея на регионалните и местните власти (ARLEM), която да бъде пласът на местните и регионалните власти (MPB) в Евро-Средиземноморския процес;
7. подчертава, че ще продължат усилията за засилване на регионалното, подрегионалното и междурегионалното сътрудничество, със Съюза за Средиземноморието като координационен център, а неговите програми — като обща референция;

2) Човешко развитие, добро управление и върховенство на закона

8. подчертава необходимостта от укрепване на съществуващите инструменти за защита на правата на човека, защото реално постигнатото от ЕС в това отношение, макар и да е положителна стъпка, все още не е достатъчно. Във връзка с това би приветствал, ако всички граждани на държавите извън ЕС — членове на партньорството, се възползват от сближаване във възходяща посока на правата и задълженията в областта на равенството и борбата срещу всякаква форма на дискриминация;

9. предлага освен това да се стартира процедура за Средиземноморска харта на правата на човека, която да бъде предложена за подписване на членовете на партньорството, като в нея се възпроизведе съдържанието на Хартата на основните права на ЕС. Така тя би могла да бъде основа за значително сближаване с ЕС в областта на правата на човека. Във връзка с това изтъква, че някои от държавите, които първоначално подписаха Декларацията от Барселона, вече са държави — членки на ЕС (Кипър и Малта);

10. предлага да се създадат ad hoc форуми за многостепенен диалог и обмен между представители на местните, регионалните и националните власти, и представители на гражданското общество от европейските държави и държавите от южното съседство или да се подкрепят вече съществуващите многостранни форуми като фондацията „Три култури от Средиземноморието“, в която участват субекти от трите бряга на Средиземноморския басейн, с цел насърчаване на доброто управление и участието в процесите на вземане на решения;

11. се ангажира да насърчава овластяването на жените и равенството между половете, от гледна точка на правата и възможностите, като важен ресурс за насърчаване на регионалната стабилност и социално-икономическото развитие. Жените и момичетата би трябвало да участват равноправно на ръководни длъжности както в публичната, така и в частната сфера, за да се постигнат напълно функциониращи демокрация и икономика и да бъдат зачитани правата на човека на всички хора. Трябва да се създават условия за насърчаване на участието и водещата роля на жените в политиката и в обществения живот в региона и в процесите на вземане на решения на местно, регионално, национално и международно равнище. Трябва да се премахнат всички правни и други препятствия пред политическото участие на жените в изборните процеси и представянето им в изборните резултати, включително при заемането на ръководни позиции, за да се преодолее неравенството между половете и да се насърчи изграждането на по-приобщаващи общества, които да гарантират по-равнопоставена и устойчива социална структура в градовете и регионите на Средиземноморието;

12. във връзка с това припомня, че насърчаването на ролята на жените в сферата на публичната политика трябва да върви ръка за ръка с правни рамки за изкореняване на всякакъв вид насилие, основано на пола, признаване на гражданските свободи и премахване на разликата в заплащането на жените и мъжете. Необходим е цялостен подход към съвместяването на професионалния и семейния живот с цел подобряване на настоящото положение;

13. призовава ЕС да укрепи икономическите и социалните права и да овласти жените и момичетата с цел да имат равен достъп до образование и всички хора, в цялото им многообразие, да имат равни възможности и достъп до достойни работни места, като същевременно се гарантира равно заплащане за равен труд. Освен това жените и мъжете би трябвало да споделят поравно отговорностите за полагане на грижи и да имат достъп до подходящи услуги за социална закрила. Действията като цяло би трябвало да допринасят за намаляването на сегрегацията на пазара на труда, засилването на лидерската роля на жените и укрепването на техните позиции при воденето на преговори, като същевременно създават благоприятна среда за тяхното икономическо овластяване;

14. приветства всички усилия, положени в рамките на партньорствата и сътрудничеството, като например наскоро стартирания Механизъм за мониторинг на равенството между половете в Евро-Средиземноморския регион, чиято цел е да се съберат данни, групирани по полов признак, за четирите приоритетни области от Декларацията на министрите от Кайро от 2017 г. Този механизъм за проследяване, подкрепен с показатели за наблюдение на напредъка, има за цел да се направи оценка на неравнопоставеността между половете и да се предоставят данни за научно обосновани препоръки на отговарящите за вземането на решения, за да се наблюдават качеството на живот на жените и тяхната роля в нашите общества;

15. отправя искане към ЕС да улесни участието на гражданите на държавите от южното съседство в програми на ЕС за обмен в областта на научните изследвания, иновациите, културата и образованието;

16. призовава ЕС да засили ролята на местните и регионалните власти в насърчаването на цифровизацията и услугите на електронното управление, тъй като те имат потенциал за изграждане на по-здрави връзки с частния сектор по места, като спомагат за повишаване на ефективността и ефикасността на програмите на централното равнище на управление;

17. отправя искане към ЕС да въведе политики за намаляване на броя на младите хора, които напускат училище в държавите извън ЕС, които са членове на партньорството, както и политики, насочени към групите на младите хора с имигрантски произход, по-специално в кварталите и училищата, в които ситуацията е изключително сложна, като им се дава втори шанс да се образуват и обучават, и се насърчават програми за навлизане на пазара на труда;

3) Устойчивост, просперитет и цифров преход

18. приветства подхода на новата програма, който поставя хората, и по-специално младежите, в центъра на обновената европейска политическа ориентация, като се има предвид, че почти 50 % от населението на държавите от южното съседство са на възраст под 25 години; подчертава в тази връзка своя конкретен принос за младежкото предприемачество, особено в области като цифровия преход, който открива възможности за насърчване на ефективността, иновациите, растежа, конкурентоспособността и приобщаващото и устойчиво развитие, както и създаването на благоприятна за предприемачеството местна екосистема чрез учредяването на *наградата на ARLEM за млади предприемачи в Средиземноморския регион*; подчертава важната роля, която екосистемите за иновации⁽¹⁾ могат да играят за благоприятстване на икономическото възстановяване след опустошителните социално-икономически последици от пандемията от COVID-19 чрез екологичен, цифров и приобщаващ преход;

19. призовава ЕС да стартира инициатива, с която да се улесни създаването на работни места, като се подобри местната бизнес среда, стимулира се предприемачеството и се привлекат инвестиции за устойчиво икономическо развитие в държавите от южното съседство; евро-средиземноморските партньори следва да полагат повече усилия за подобряване на екосистемата на МСП в Средиземноморието: да хармонизират законодателството, да споделят добри практики, да стимулират създаването на нови МСП и да подобряват достъпа до финансиране;

20. подчертава, че икономическото развитие трябва да бъде придружено от приобщаващо и устойчиво социално развитие, което да спомага за изпълнението на целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г., за да се допринесе за устойчивостта на населението и за стабилността като цяло;

21. призовава да продължат усилията за преодоляване на структурните пречки, включително наложените стереотипи, които стоят в основата на цифровото разделение, за да се върви към приобщаваща цифрова трансформация, като се насърчават съобразените с равенството между половете програми, които подкрепят справедливата цифрова трансформация на партньорските държави;

4) Мир и сигурност

22. счита, че мирът и сигурността са предпоставка за постигането на всички останали цели, определени в програмата, и че е необходимо да се обърне внимание на факторите, които възпрепятстват стабилизирането: бедност, неравенство, корупция, изменение на климата, слабо икономическо и социално развитие и липса на възможности, по-специално за младите хора;

23. насърчава взаимодействието между инструментите, предвидени в Устава на ООН и Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност, за да се осигури пригодена към изискванията на бъдещето среда на сигурност за справяне с променящите се заплахи (защита от тероризъм и организирана престъпност);

24. припомня инициативата от Никозия⁽²⁾ за сътрудничество с либийските общини като конкретен пример за дипломация на градовете и партньорите, при която местните и регионалните власти могат да дадат основен принос за преодоляване на дългосрочните международни предизвикателства по устойчив начин;

5) Миграция и мобилност

25. по отношение на миграцията счита, че наскоро приетите от ЕС положителни мерки в тази област не са достатъчни. Без предоставянето на допълнителни, споделени инструменти на европейско равнище, включително адекватен механизъм за разпределяне за преместването на мигрантите, тежестта на управлението на извънредната ситуация с мигрантите пада преди всичко върху местните власти на европейските държави на първоначално пристигане, и по-специално на граничните региони и общности по южните граници на ЕС, които са подложени на нарастващ натиск от миграционните потоци в Средиземноморието; същевременно счита за изключително важни участието на местните и регионалните власти и подкрепата на ЕС за повишаване на обществената осведоменост в Европа по въпроси като солидарността, толерантността и зачитането на законността и диалога, за да се подобри начинът, по който се възприема темата за мигрантите;

26. припомня, че е от първостепенно значение да се следва балансиран подход, който да взема предвид всички съответни аспекти на миграцията. Във връзка с това приветства предложението на новата програма за мобилизиране на всички свързани политики и инструменти на ЕС в подкрепа на всеобхватните, балансираните и взаимноизгодните партньорства с южните съседи в областта на сътрудничеството за развитие, визите, търговията и инвестициите, заетостта и образованието;

⁽¹⁾ По тази тема КР извършва проучване в рамките на доклада на ARLEM относно „Иновативни екосистеми и стартиращи предприятия в Средиземноморието като инструмент за възстановяване от кризата, предизвикана от COVID-19“, който е в процес на подготовка.

⁽²⁾ Стартирана през 2015 г., тя ще навлезе в нова фаза през 2021 г. с различни и съществени нови проекти, финансирани главно от ЕС, като се започне с изграждането на капацитет за общинския персонал, местното икономическо развитие, както и местното управление. (Допълнителна информация <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/Libya.aspx>).

27. приветства усилията на Европейската комисия за реформа на общата европейска система за убежище, представени в Новия пакт за миграцията и убежището, и признава, че външното измерение на този пакт е ключов аспект на новата програма за Средиземноморието. Отправя искане към Европейския съюз да отпусне достатъчно финансови средства за регионалните и местните власти, така че те могат да развият своите политики за интеграция и приобщаване; приветства предложението на Комисията за предоставяне на финансова подкрепа на третите държави на произход или на транзитно преминаване за разработване на общи политики за мигрантите;

28. подчертава необходимостта от борба с трафикантите на хора и от създаване на безопасни маршрути към ЕС за лицата, които имат право на статут на закрила съгласно международното право, и отправя искане да се осигури специална защита на потенциалните жертви на трафик (жени, младежи, деца);

29. счита, че сътрудничеството на ЕС в областта на миграцията с трети държави, и по-специално с южните му съседи, трябва да бъде засилено, и приветства намерението да се подкрепят политиките в областта на миграцията и убежището, включително капацитета на партньорските държави за управление на границите. Освен това призовава Европейския съюз да отпусне подходящи финансови средства за регионите и местните власти, така че те могат да развият своите политики за интеграция и приобщаване; препоръчва да се стимулира сътрудничеството с третите държави на произход или на транзитно преминаване за да приемат връщането на незаконни мигранти, без обаче да се застрашава достъпът до международна закрила на нуждаещите се от нея бежанци;

30. приветства подкрепата за създаването на социално-икономически възможности за мигрантите, принудително разселените лица и приемащите общности, включително в контекста на възстановяването от COVID-19, със специален акцент върху маргинализираните региони, и отново заявява готовността си да улеснява диалога и сътрудничеството с местните и регионалните власти в държавите на произход и транзитно преминаване на мигрантите;

б) Екологичен преход: устойчивост спрямо изменението на климата, енергетика и околна среда

31. подчертава, че южното съседство е една от основните горещи точки в света по отношение на изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, и с оглед на това приканва европейските институции да осъществят Европейския зелен пакт в държавите от южното съседство, да инициират сътрудничество по мащабен Средиземноморски зелен пакт и да увеличат средствата за целите в областта на климата в рамките на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС), включително посредством инициативи за преоткриване и опазване на Средиземно море — морската зона, която е най-силно засегната от проблеми като замърсяване, загуба на биологично разнообразие, покачване на морското равнище, наводнения и затопяване на водите, и която разполага с огромен потенциал за икономическо развитие в областта на околната среда; във връзка с това припомня, че през 2016 г. синята икономика възлезе на 1,3 % от БВП на ЕС ⁽³⁾;

32. посочва, че в Средиземноморския регион са особено необходими конкретни действия в областта на климата на местно равнище, тъй като националните политики не отговарят на предизвикателствата, свързани с горещите точки, и тъй като там следва да се предприемат действия, адаптирани към местните условия и потребностите на местните избирателни райони. За тази цел предлага да се доразвие успешният проект Clima-Med и приканва кметовете от Южното Средиземноморие да продължат да се присъединяват към Конвента на кметовете ⁽⁴⁾ и да се насърчава побратимяването между градове от ЕС и градове извън ЕС, разположени в средиземноморските държави в рамките на програмата Interreg MED;

33. очаква изграждането на стабилно партньорство на МРВ по пътя към 26-ата конференция на страните по РКООНИК в Глазгоу, Обединеното кралство, и 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие в Кунмин, Китай, с оглед на укрепването на ролята на МРВ в глобалното управление за по-добро изпълнение на ЦУР на ООН, намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на амбициите в областта на климата;

34. поради това счита, че почистването и най-вече предотвратяването на замърсяването, наред с отговорното използване на Средиземно море, представляват допълнителна възможност за развитие за всички средиземноморски държави; отбелязва, че за справяне с тези огромни предизвикателства следва да се стимулират природосъобразните решения, и счита, че е спешно необходимо да се насърчат инициативите за устойчиво производство и потребление, ефективност на ресурсите и управление на отпадъците, включително хранителните и морските, за да се подкрепи опазването и възстановяването на биологичното разнообразие, включително чрез създаването на ефективни и добре управлявани мрежи от крайбрежни и морски защитени зони, както и опазването на влажните зони, като икономически ефективни и природосъобразни решения, и на водосборните и трансграничните басейни;

35. призовава да се създадат регионални политически мрежи за укрепване на социалните и икономическите връзки, опиращи се на основните принципи на синята икономика. Освен това призовава да се насърчи създаването на средиземноморски биосфери за по-добро съвместяване на икономическите дейности с опазването на природата и да се работи за въвеждането на регионални системи за мониторинг за оценка на състоянието на морските и крайбрежните

⁽³⁾ Вж. доклада „Синя икономика за местните и регионалните власти от Средиземноморието“, приет на пленарната сесия на ARLEM на 23 януари 2020 г.

⁽⁴⁾ 62 участващи града вече се присъединиха чрез предишния проект CES-MED, а над 250 са в списъка за присъединяване.

екосистеми и въздействието на различните промишлени отрасли върху биосферата на Средиземноморието, като същевременно се разработят инициативи, насочени към повишаване на съзнанието и осведомеността на гражданите относно значението на подобряването на състоянието на морските и крайбрежните екосистеми, предвид ползите им за настоящето и бъдещите поколения;

36. призовава за допълнителни усилия за насърчаване и постигане на напредък по устойчива програма за туризма — ключов икономически сектор за региона — за да се намали отрицателното му въздействие върху околната среда. Това следва да се постигне основно чрез инструменти за планиране, предназначени за управление на човешките дейности в природните зони, които да вземат предвид взаимодействията на екосистемите и ландшафтите; кризата, предизвикана от COVID-19, следва да се използва като възможност за преоткриване на сектора и обвързване на неговия просперитет с опазването на околната среда в Средиземноморието;

37. изразява надежда, че подкрепата за Европейския зелен пакт ще донесе конкретни ползи за селското стопанство — сектор, който е от основно значение за икономиките на повечето държави извън ЕС, които са членове на партньорството, по-специално като се гарантира прилагането в тези държави на стриктните стандарти, предвидени в европейското законодателство; приканва за подкрепа, в съответствие с целите на стратегията „От фермата до трапезата“⁽⁵⁾, за разработването и прилагането на устойчиви продоволствени системи, както и за инвестиции в тях — от производството до потреблението, като се обърне специално внимание на безопасността на храните, здравето на растенията и животните и хуманното отношение към тях, както и на гарантирането на регионалната продоволствена сигурност;

38. припомня препоръката на ARLEM, отправена в нейния доклад относно селското стопанство и продоволствената сигурност в контекста на изменението на климата в Средиземноморието, и във връзка с това призовава Европейския съюз и Съюза за Средиземноморието да помислят за разработването на съвместна стратегия за продоволствена сигурност и продоволствен суверенитет в Средиземноморието, да насърчат агроекологичния преход към практики, които опазват почвите и биологичното разнообразие в селското стопанство, и да обмислят въвеждането на етикет „средиземноморски продукти“ или „средиземноморски начин на хранене“ в контекста на по-широка макрорегионална стратегия за целия Средиземноморски регион;

39. подчертава, че необходимото намаляване на енергията от изкопаеми горива до пълното ѝ премахване трябва да бъде придружено от подкрепа за прехода към алтернативни енергийни източници; освен това смята, че е от основно значение да се предоставя целева помощ в подкрепа на широкомащабни инвестиции във възобновяеми енергийни източници и производството на чист водород както за вътрешно потребление, така и за износ; тези инвестиции трябва да бъдат в пълно съответствие с принципа за ненанасяне на вреда и да гарантират запазването на зелените площи и биологичното разнообразие; отбелязва централната роля, която градовете и регионите играят в това отношение, тъй като те са отговорни за изпълнението на различните свързани с ЦУР политики: разрастването на градовете, борбата с изменението на климата и социално-икономическите неравенства, енергетиката, екологичния и цифровия преход и доброто управление;

7) Изпълнение и план за инвестиции

40. приветства предложението на Европейската комисия за икономически и инвестиционен план за държавите от южното съседство, с който да се подпомогне изпълнението на задачите, определени в новата програма за Средиземноморието, с акцент върху изграждането на устойчивост в най-уязвимите сектори, като водата, околната среда, енергетиката, и като се насърчат плановете за инвестиции във възобновяеми ресурси, в т.ч. повторно използване на водата и рециклиране на водите с използване на енергия от възобновяеми източници;

41. приветства обособяването на 12 ориентировъчни водещи инициативи в приоритетни области за укрепване на устойчивостта, изграждане на просперитет и засилване на търговията и инвестициите в подкрепа на конкурентоспособността и устойчивия и приобщаващ социално-икономически растеж;

42. приветства предложението на Европейската комисия за мобилизиране на до 7 милиарда евро за изпълнението на програмата. С включването на гаранции от Европейския фонд за устойчиво развитие и смесено финансиране по линия на Платформата за инвестиции в рамките на политиката за съседство може да бъдат мобилизирани частни и публични инвестиции в размер до 30 милиарда евро в държавите от южното съседство;

43. приветства споразумението, постигнато от Съвета и Европейския парламент относно регламента за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС) в контекста на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 — 2027 г.; предвиденото отпускане на 79,5 милиарда евро по текущи цени ще даде възможност на ЕС ефективно да подкрепя и утвърждава своите ценности и интереси в световен мащаб, като същевременно подпомага глобалните многостранни усилия;

44. изразява съгласие с факта, че поне 500 милиона евро от общата предвидена сума за сътрудничество на ЕС със съседните държави в рамките на географския стълб ИССРМС — Глобална Европа ще бъдат отпуснати на местните и регионалните власти; отправя искане тези мерки и ресурси да бъдат подходящо укрепени. Гъвкавото финансиране следва да

⁽⁵⁾ Вж. CDR-594-2020.

се насърчава чрез активна роля на местните и регионалните власти, които следва да идентифицират потребностите на териториите според тяхното значение. Призовава за увеличаване на средствата за целите в областта на климата в рамките на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС);

45. с оглед на засиления географски подход и в съответствие с определените в програмата приоритети настоятелно призовава всички институции на ЕС да разглеждат местните и регионалните власти и техните сдружения като ключови фактори за устойчивото развитие и като партньори в процеса на програмиране.

46. местните и регионалните власти в Средиземноморието и техните мрежи за сътрудничество, като Средиземноморският алианс за сътрудничество, могат да играят ключова роля при търсенето на по-добра координация между съществуващите транснационални рамки и създаването на конкретни възможности за прилагане на политиките и използване на фондовете по места, като същевременно спомогат за това по-високите равнища на управление да бъдат информирани относно реалността по места. Това позволява също така да се гарантират различна степен на намеса и по-голяма ефективност на инициативите.

Брюксел, 30 юни 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. с оглед на 26-ата конференция на страните по РКООНИК (COP 26)

(2021/C 440/05)

Докладчик:	Vincent CHAUVET (FR/RE), кмет на Отюн
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани (COM(2020) 562 final) Становище по собствена инициатива

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Определяне на по-амбициозни цели на ЕС по отношение на емисиите с цел действително постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.

1. остава дълбоко обезпокоен за настоящата извънредна ситуация по отношение на климата в световен мащаб и изцяло ангажиран с ефективно постигане на необратима неутралност по отношение на климата в ЕС до 2050 г.; приветства реалистичния подход в европейския законодателен акт за климата, който следва да осигури постепенно намаляване на емисиите, което да е справедливо за бъдещите поколения, да насочи ЕС към екологосъобразно възстановяване от кризата с COVID-19 и последиците от нея, да избягва силната обвързаност с технологии, характеризиращи се с високи въглеродни емисии, да гарантира териториална устойчивост и да създаде рамка за по-амбициозни политики за борба с изменението на климата, които следва да се основават на положителния и отрицателния опит от предходните десетилетия;
2. признава, че ЕС играе водеща роля в международните преговори по въпросите на климата и би трябвало да даде положителен пример за това как може да се реши проблемът с изменението на климата, като се надгражда върху многостепенното управление;
3. напълно подкрепя постигнатото споразумение между Европейския парламент и Съвета относно законодателния акт за климата, с което се актуализира целта за „намаляване с поне 55 %“ на емисиите на парникови газове до 2030 г. в сравнение с равнищата от 1999 г. и се отправя искане за предложение за цел за 2040 г., което да бъде внесено най-късно шест месеца след първия глобален преглед на Парижкото споразумение; въпреки това отбелязва, че някои заинтересовани страни считат, че това не е достатъчно, за да се постигне навреме неутралност по отношение на климата, и изразява съжаление, че новата рамка е насочена основно към CO₂, докато други емисии на парникови газове са разглеждани по неясен начин и не са взети под внимание в достатъчна степен; във връзка с това очаква Комисията да разгледа всички останали емисии на парникови газове, за да превърне ЕС в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г.;
4. настоятелно призовава институциите на ЕС и държавите членки да гарантират ценообразуване на емисиите от изкопаеми горива чрез търговия с емисии и данъчно облагане, за да се противодейства на емисиите по разходно ефективен начин и да се освободят ресурси за прехода. Това трябва да се разгледа в контекста на прегледите на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) и на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията в предстоящия пакет законодателни предложения „Адаптиране към цел 55“. Във връзка с това приветства и предстоящото предложение на Европейската комисия за механизма за въглеродна корекция по границите, тъй като са необходими ефективни мерки за избягване на изместването на въглеродни емисии, за по-точно отразяване на въглеродното съдържание на вноса и за гарантиране, че екологичните цели на ЕС не се подкопават от преместването на производството в държави с по-малко амбициозни политики в областта на климата;
5. подчертава, че е важно да се предоставят възможности и да се насърчават редица различни решения, като се вземат предвид технологичното развитие и различните ситуации от гледна точка на климата, географията, инфраструктурата, енергийните системи и др. в регионите на ЕС. Регулаторната рамка на ЕС би трябвало, доколкото е възможно, да бъде технологично неутрална по отношение на намаляването на емисиите и устойчивостта; следва също така да се избягват свърхрегулването и увеличаването на административната тежест за устойчивите решения;
6. отбелязва, от друга страна, че спецификите на някои региони предполагат, че постигането на новите цели ще бъде изключително трудно за тях. Необходимо е енергийният и икономическият преход на тези региони да се осъществят по справедлив начин, откъдето произтича важната роля на Модернизационния фонд и механизма за въглеродна корекция по границите;

7. признава, че — както е посочено в оценката на въздействието към съобщението на Комисията „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ — всички сектори ще трябва да допринесат за политиката на ЕС в областта на климата. Във връзка с това приветства Зеления пакт като стратегия за растеж и „зелената клетва“ като основен инструмент за гарантиране на постигането на тази цел;

8. подчертава, че в Европа и извън нея много градове и региони се оказаха по-амбициозни по отношение на климата от държавите членки. В някои случаи, като Япония, определените на местно равнище приноси от местните и регионалните власти дори принудиха националните правителства да актуализират своите национално определени приноси, поради което считаме, че за постигането на ефективно многостепенно управление е много полезно определените на местно и регионално равнище приноси да се интегрират в процеса на определяне на националните приноси;

Постигането на целта от 55 % означава активно включване на местните и регионалните власти в изготвянето на политиките в областта на климата.

9. изтъква, че местните и регионалните власти прилагат 70 % от цялото законодателство на ЕС, 70 % от мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и 90 % от политиките за адаптиране към изменението на климата ⁽¹⁾. Освен това днес европейските градове и региони с цели за нулеви нетни емисии обхващат над 162 милиона души (36 % от населението на ЕС) ⁽²⁾. По тази причина местните и регионалните власти отговарят и ще продължат да отговарят за управлението и прилагането на повечето стратегии на Европейския зелен пакт по места.

10. смята, че постигането на целта за намаляване с най-малко 55 % на емисиите на CO₂ до 2030 г. ще промени радикално начина на организиране на градовете, регионите и общностите от хора. Пандемията от COVID-19, новите цели в областта на климата и текущите последици от изменението на климата ще доведат до структурни промени в европейските общества, които ще създадат предизвикателства пред МРВ, тъй като те са най-близките администрации и публични органи както до хората, така и до териториите;

11. признава, че МРВ играят двойна роля като лидери на общественото мнение и като звена за достъп до приоритетите на гражданите; кризата, предизвикана от COVID-19, показва, че местните и регионалните власти са на първа линия по отношение на живота на хората. Участието на заинтересованите страни, предприятията и гражданите в процеса на вземане на решения за политиките в областта на климата е особено важно за гарантиране на доверието, приемливостта и успеха на тези политики, включително въздействието на прехода към неутралност по отношение на климата. Трябва да се предвидят и управляват потенциалните отрицателни въздействия, включително чрез планове за повишаване на квалификацията или преквалификация на местната работна сила, особено в селските общности и по-слабо развитите региони. Местните политически изборни длъжности разполагат с най-голяма легитимност да предвиждат и помагат за преодоляването на тези опасения;

12. подчертава, че повечето от основните сектори, към които е насочено засилването на амбициите в областта на климата до 2030 г., имат преки връзки с местните или регионалните правомощия; след първите големи намаления на емисиите в резултат на затварянето на въглищните електроцентрали и превръщането на енергоемката промишленост в по-чиста, идва ред да бъдат намалени емисиите от транспорта, селското стопанство и сградите, които са особено важни на местно и регионално равнище както в градските, така и в селските райони;

13. признава, че автомобилите с конвенционално зареждане ще трябва постепенно да бъдат изместени от превозни средства с ниски и нулеви емисии, които имат ниски емисии през целия си жизнен цикъл, както и от по-широко използване на устойчиви колективни транспортни услуги, което предполага регионална координация и разширяване на общодостъпни съоръжения за зареждане с алтернативни горива на местно равнище, както и висококачествена инфраструктура за обществен транспорт, например за автобусите и влаковете, така че пътят към мобилност с нулеви емисии да е привлекателен и достъпен за гражданите;

14. изразява опасение, че в селскостопанския сектор намаляването на емисиите е в застой през последните години, а в някои случаи емисиите са се увеличили. В съчетание с поглъщанията на въглерод и управлението на поглъщителите, това поставя земеделските стопани и управителите на гори в челните редици на борбата с изменението на климата, а техните дейности, които също са силно засегнати от последиците на изменението на климата, са от изключително значение за производството на храни и за регионите както от социална, така и от икономическа гледна точка. Следователно призовава Комисията да вземе предвид необходимите инвестиции в прехода на селскостопанския сектор към неутралност по отношение на CO₂ при прилагането и евентуалното преразглеждане на общата селскостопанска политика, без да пренебрегва икономическата рентабилност на земеделските стопанства и тяхната основна роля като доставчик на храни за европейското общество, както беше доказано по време на пандемията, както и да осигури съвместимост на ползването на земите за селскостопански цели с ползването, предназначено за генериране на енергия от възобновяеми източници в деградирани селски земи, които могат да бъдат подобрени и възстановени, и подчертава необходимостта от подкрепа за благоприятните за

⁽¹⁾ Резолюция на КР — „Зеленият пакт в партньорство с местните и регионалните власти“, декември 2019 г.

⁽²⁾ Според информацията, публикувана от New Climate Institute, декември 2020 г.

климата системи за земеползване. Освен това подчертава, че в някои държави членки МРВ са основни публични собственици на гори и играят пряка роля в тази икономика; в тази ситуация се оценява положително разработването на сертификат за поглъщане на въглерод, с който пряко да се стимулират земеделските производители или частните управители на гори;

15. е на мнение, че в енергийния сектор широкомащабното внедряване на възобновяеми енергийни източници трябва в близко бъдеще да бъде придружено от амбициозни и своевременни цели и мерки за развитие и поради това изисква както широкомащабно, така и децентрализирано планиране на инфраструктурата. Това предполага специфично управление на проекти от страна на МРВ и приемане на инфраструктурата от населението на местно равнище, както и повишаване на осведомеността и стремежа на гражданите за участие в споделени проекти, например чрез механизмите на местните енергийни общности;

16. осъзнава, че в строителния сектор предстоящата вълна на саниране ще постави началото на набор от действия за увеличаване на степента и темпа на санирането на равнището на отделните сгради и на кварталите, като последното предполага по-специално мониторинг и инвестиции от страна на МРВ; те имат и решаваща роля за това да се гарантира, че санирането на сградите е в съответствие с градоустройственото и пространственото планиране, насърчава политиките за борба с обезлюдяването и отговаря на критериите за социална справедливост и зачитане на околната среда;

17. посочва, че всички региони и градове не са равнопоставени по пътя към неутралност по отношение на климата: някои вече са намалили емисиите си, други са в процес на изпълнение, а трети изпитват затруднения. Поради това при изготвянето на политиките в областта на климата е нужно да се вземат предвид териториалните особености, като изолирани енергийни системи, исторически или екологични защитени зони, региони с високи въглеродни емисии, островен характер и т.н., за да се гарантира справедлив преход, приемлив за всички европейски граждани и региони. Изразява твърдо убеждение, че, както вече беше изтъкнато от нашата институция, инструменти като европейския регионален набор от показатели⁽³⁾ или Европейската обсерватория за неутралност по отношение на климата⁽⁴⁾, трябва да са ключови за постигането на тази цел;

18. приветства създаването на Механизма за европейските острови (Нови енергийни решения, оптимизирани за островите — NESOI) и на Секретариата за чиста енергия на островите в ЕС като част от процес за отчитане на териториалните особености;

19. отново призовава за активно включване на местните и регионалните власти в изготвянето на европейските политики в областта на климата като цяло и в разработването, прилагането и мониторинга на пакета „Адаптиране към цел 55“, по-специално за да се гарантира, че той е ефективен, точен и приет на местно равнище, тъй като те не представляват конкретни интереси, а имат за задача да работят в името на общия интерес на гражданите;

Многостепенното управление и субсидиарността са от ключово значение за постигането на неутралност по отношение на климата и за включването на гражданите на ЕС в този процес

20. подчертава значението на активната субсидиарност⁽⁵⁾ за политиките в областта на климата, като се отчита своевременно местното и регионалното равнище, а не се поставя акцент само върху диалога между ЕС и националните равнища;

21. посочва, че европейските градове и региони са набрали скорост като участници в изготвянето на политиките в областта на климата, и подчертава, че понякога те са стигнали по-далеч на равнището на ЕС, отколкото националното равнище, чрез движения като Конвента на кметовете и други активни инициативи, в които участват местното и регионалното равнище. Поради това отново призовава за функциониращ, приобщаващ многостепенен диалог, който да се стреми към интегриране на целите в областта на климата в секторните политики;

22. подкрепя инициативите и усилията на Конвента на кметовете за по-добро включване на поднационалните, секторните и тематичните сдружения на кметовете в дейностите на Конвента; призовава за засилване на включването и видимото присъствие на Конвента на кметовете на национално, регионално и местно равнище;

23. приветства инициативата за включване на КР в Политическия съвет на Европейския конвент и изразява готовност да гарантира по-силна връзка между управлението на Конвента на равнището на ЕС и 2-рата камера на Конвента на кметовете, за да се осигури политическа подкрепа за инициативата, да се насърчи Конвентът, да се подпомогне диалогът с националните органи и да се гарантират сближаване и съгласуваност на помощта и представителството на местните и регионалните власти на европейско равнище в среда, която вече е доста сложна за повечето от тях;

⁽³⁾ Въздействието на изменението на климата върху регионите: оценка на Европейския зелен пакт.

⁽⁴⁾ Чиста планета за всички — Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика.

⁽⁵⁾ Би трябвало активната субсидиарност да се разбира съгласно определението на Работната група на Европейската комисия по въпросите на субсидиарността, пропорционалността и принципа „правим по-малко, но по-ефективно“.

Предоставяне на местните и регионалните власти на инструменти за постигане на неутралност по отношение на климата

24. подчертава, че много местни и регионални власти все още считат за труден достъпа до информация и финансиране за инициативи и проекти в областта на климата. Трудностите се отнасят до следните въпроси:

- липса на познания за наличното финансиране и съществуващите инициативи, които са най-подходящи за проекта на града или региона;
- сложност на европейския и националния пейзаж и объркване от различните съществуващи платформи и инициативи;
- липса на техническа компетентност на местно равнище за прилагане, управление и мониторинг на средствата;
- липса на конкурентоспособност с частния сектор за привличане и задържане на експерти;
- изпращане към пазара на двусмислени сигнали относно енергийните общности и местните проекти;
- липса на капацитет за усвояване от страна на местните власти и предприятията.

25. изразява загриженост, че трудностите, посочени в предходните параграфи, биха могли да породят нежелание сред МРВ да се присъединяват към зелени пактове на местно равнище и да посветят усилията си на изпълнението на ангажиментите за 2030;

26. отправя искане към Съвместния изследователски център да проведе проучване за картографиране (до ниво 3 на териториалните единици за статистически цели) на капацитета за усвояване на местните и регионалните власти и предприятията по отношение на значителното ново финансиране, предоставено от Зеления пакт и Плана за възстановяване, и изразява готовност да даде своя принос с инструментите, с които разполага КР, като например регионалните центрове;

27. предупреждава Комисията, че МРВ са изправени пред изключително сериозни предизвикателства във връзка с управлението на настоящата здравна криза и срещат трудности при отпускането на финансови и човешки ресурси за инициативи и начини за постигане на неутралност по отношение на климата; поради това призовава да бъдат заделени достатъчно ресурси за подпомагане на МРВ в това предизвикателство през следващото десетилетие, като се вземе предвид целият жизнен цикъл на проектите (включително мониторинг);

28. изтъква необходимостта от подобряване на капацитета за изпълнение на МРВ и значението на наличието на достатъчен и квалифициран персонал, особено на общинско равнище и в селските райони. Трябва систематично да се осигурява работната сила, необходима за координацията на многото сфери на работа и области на отговорност, свързани с изпълнението на целите в областта на климата;

29. приветства Европейския пакт за климата и местния подход на Платформата за справедлив преход като ключови инструменти за подкрепа и ускоряване на прехода към неутралност по отношение на климата, заедно с други съществуващи инициативи. Призовава, обаче, Европейската комисия да създаде обединяваща платформа, евентуално чрез Европейския пакт за климата, която да насърчава тяхната интеграция и взаимно допълване, като насочва избора на МРВ в зависимост от техните характеристики и гарантира съгласуваност, лесен достъп до информация, неконкуриращи се ангажименти и опростяване и обединяване (доколкото е възможно) на достъпа до инициативите;

30. призовава Европейската комисия да признае факта, че ролята на МРВ надхвърля ролята на други недържавни участници, и отправя искане за признаване на тази специфична характеристика в рамките на общата платформа;

31. подкрепя създаването на местни пактове за климата, за да се гарантира, че начините за постигане на неутралност по отношение на климата са основани на участието, добре приети и подкрепени от населението, и отчитат опасенията и потребностите на европейските граждани;

32. признава важната роля, която полуофициалните институции, като например градските съвети с участие на гражданите, местните консултативни органи и гражданските конвенции, чиито членове се избират чрез жребий, играят за даването на нужния тласък и ускоряването на енергийния преход. Поради това призовава всяка община с най-малко 10 000 жители да обмисли създаването, като част от своята структура на местно управление, на граждански парламенти, които да разгледат конкретните начини за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптиране към изменението на климата;

33. подчертава, че повечето градове и региони не знаят своето настоящо и минало равнище на емисиите на CO₂, което ги затруднява да определят количествено своите усилия и да разработят ефективни начини за постигане на неутралност по отношение на климата. Настоятелно призовава Комисията да помогне за предоставянето на необходимата техническа помощ и компетентност, за да съдейства на МРВ в изготвянето на тяхната оценка на емисиите, по-специално чрез пълноценно използване на местните и регионалните енергийни агенции, местните и регионалните органи в областта на изменението на

климата и други съответни партньори. Препоръчва се също така в местната администрация да бъде създадена длъжност „администратор по въпросите на климата“ с оглед на популяризирането на Пакта за климата в общината, както и на координирането и прилагането на SECAP. Този администратор може да обслужва съвместно по-малките администрации;

34. във връзка с това подкрепя общата рамка за докладване на Световния конвент на кметовете като стъпка към хармонизиране на местните и регионалните мнения;

35. отново изразява подкрепата си за въвеждането на система от регионално и местно определени приноси (RLDC) за официално признаване, мониторинг и насърчаване на намаляването на въглеродните емисии от страна на градовете, местните правителства и регионите в световен мащаб; отправя искане към Европейската комисия да работи съвместно с КР, за да се проучи как плановете за действие за устойчива енергия и климат или други аналогични планове могат да изпълняват функцията на RLDC, осигурявайки местен принос към Парижкото споразумение на ООН относно изменението на климата, и да бъдат официално признати като допълнение към национално определените приноси;

36. приветства инициативите Race to Zero (Надпревара към нулеви емисии) и Race to Resilience (Надпревара към устойчивост спрямо изменението на климата) на световно равнище ⁽⁶⁾ и призовава РКООНИК да си сътрудничи с КР и други съответни партньори от групата на местните правителства и общинските органи (LGMA) за официалното признаване на приноса на поднационалните правителства към действията в областта на климата, и да създаде специфичен диалог с поднационалните правителства;

37. подчертава, че МРВ имат особен потенциал за социални и технически иновации в областта на климата и често участват в научноизследователски и иновационни проекти. За да се гарантира, че този потенциал е напълно развит и използван като инструмент за намиране на нови решения за постигане на въглеродна неутралност, призовава Комисията в пакета „Адаптиране към цел 55“ да обърне дължимото внимание на създаването на гъвкава рамка, която да гарантира инициативи за иновации и експериментиране на местно равнище, водещи до решения „от долу нагоре“, които са ориентирани към местните условия;

38. подчертава, че свободата при избора на начин за постигане на декарбонизацията на местно равнище трябва да бъде гарантирана от технологична, политическа и демократична гледна точка; външните решения създават нежелание за прилагането им;

Да помогнем гласът на местните и регионалните власти да бъде чул на 26-ата конференция на страните по РКООНИК

39. признава, че въпреки че НОП са основното средство за търсене на отговорност от държавите, обществото като цяло трябва да участва в намаляването на емисиите, за да се постигне неутрална по отношение на климата и устойчива територия;

40. подчертава, че гласът на местните и регионалните власти е станал по-силен в международните преговори и инициативи, свързани с изменението на климата, и приветства съществуващите инициативи на мрежите на МРВ като CPMR, ICLEI, C40, Under2Coalition, Regions4, Алианса за климата, Европейската асоциация на регионалните енергийни агенции (FEDARENE), Обединени градове и местни власти (ОГМВ) и Световния конвент на кметовете, както и техния принос към Платформата на недържавните участници за действия в областта на климата (NAZCA);

41. счита 26-ата конференция на страните по РКООНИК за решаващ етап в затвърждаването на ЕС в челните редици на глобалните действия в областта на климата и подчертава, че текущите дейности и ангажименти от страна на регионите и градовете би трябвало да имат силна роля в подготовката и официално видимо присъствие на 26-ата конференция;

42. призовава световните и европейските действащи субекти да инвестират в сравнителен анализ и данни, групирани по полов признак, за да се разбере напълно въздействието на изменението на климата върху всички уязвими групи, да се приложат техники за бюджетиране, съобразено с равенството между половете, и да се гарантира равен достъп до представителство при изготвянето на политиките за всичкилове и на всички равнища. С оглед на това подкрепя призива за подобряване на баланса между половете в националните делегации, както и в рамките на висшия ръководен екип на COP26, и приветства работата на РКООНИК относно връзката между политиките в областта на равенството между половете и климата ⁽⁷⁾ и призовава Европейската комисия да работи в същата посока;

43. смята, че Декларацията от Единбург относно биологичното разнообразие е най-силният изработван досега документ, който признава, ангажира и овластява местните и регионалните власти във всеки процес на ООН; предлага този подход да бъде възпроизведен и разширен, така че да обхване и други органи на ООН, и призовава своите партньори в РКООНИК да изготвят меморандум за разбирателство с Европейския комитет на регионите в качеството му институционален представител на европейските градове и региони;

⁽⁶⁾ <https://racetozero.unfccc.int/race-to-resilience/>.

⁽⁷⁾ <https://unfccc.int/gender>.

44. призовава за по-интензивен политически диалог на много равнища относно смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него в сектори, в чието управление МРВ вече участват активно и в които в различни части на света правомощията вече са децентрализирани, като например предлагането и търсенето на енергия, транспорта, селското стопанство и строителството;
45. призовава за по-интензивен политически диалог на много равнища относно смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него в сектори, в които действията в областта на климата трябва да вземат предвид други въпроси, свързани с околната среда, като опазването на биологичното разнообразие или проблемите, свързани с производството на храни, чистата вода и устойчивото селско и горско стопанство. Стратегията за териториално устройство по отношение на съвместимостта при земеползването е особено засегната и включва в решаваша степен местните и регионалните власти; засегнато е и решението за прилагане на стратегиите, приемани от Комисията и оказващи влияние върху селскостопанския сектор, които трябва да преминават през оценка на въздействието, за да могат да се оценят техните последици;
46. приветства инициативите на Европейската комисия и Конвента на кметовете за по-добро представяне на дейностите и участието на МРВ в разработването и прилагането на неутрални по отношение на климата политики на предстоящите конференции на страните и за насърчаване на водещата роля във вертикалната интеграция на действията в областта на климата. Във връзка с това призовава Комисията да си сътрудничи с КР за организирането на тематичен ден, посветен на действията на местно равнище в областта на климата в ЕС, като възможност за представяне на различните инициативи на ЕС;
47. призовава членовете на КР да организират местни и регионални конференции на страните в своите общности преди COP26, с цел повишаване на осведомеността относно извънредната ситуация в областта на климата, но също така и събиране на мненията на гражданите и предприятията относно техните потребности и най-добри практики, които биха могли да ускорят екологичния преход и да постигнат целите на Парижкото споразумение;
48. припомня, че ЕС е дал заявка да бъде лидер в преговорите на Конференцията на страните (COP) и поради това трябва да предприеме важни действия за постигане на целта си, което предполага съвместно създаване и сътрудничество с МРВ: в този смисъл призовава РКООНИК да си сътрудничи с КР, за да се популяризира допълнително водещият опит на местните и регионалните конференции на страните.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — План за действие за европейската демокрация

(2021/C 440/06)

Докладчик:	Aleksandra DULKIEWICZ (PL/ЕНП), кмет на Гданск
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Плана за действие за европейската демокрация COM (2020) 790, 3 декември 2020 г.

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Основна информация

1. счита, че въпреки че Планът за действие за европейската демокрация е съсредоточен върху краткосрочни механизми за защита с цел гарантиране на демократичните процеси, той следва да бъде последван от по-дългосрочен и стратегически подход за насърчаване на европейската демокрация на всички равнища, както и по отношение на нейното измерение на представителна демокрация и на демокрация на участието. Този подход би могъл да се основава на съществуващото законодателство и най-добрите практики, които вече се прилагат в държавите членки на национално, регионално и местно равнище, и да доведе до изготвянето на Европейска харта за демокрацията;
2. отново посочва, че съгласно член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), в който се определя принципът на субсидиарност, „в областите, които не попадат в неговата изключителна компетентност, Съюзът действа само в случай и доколкото целите на предвиденото действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки“;
3. приветства инициативата за План за действие за европейската демокрация. В европейското обществено и политическо пространство се наблюдава нарастване на рисковете, свързани с популизъм, национализъм, манипулиране на обществото, дезинформация, слово на омразата и конспиративни теории. Това води до поляризация, агресия, нетърпимост и сериозен дефицит на социална солидарност. Общата цел за оправомощаване на гражданите и изграждане на по-устойчиви демокрации в целия ЕС е от ключово значение за разработването на действия за укрепване на нашата общност;
4. подчертава, че Европейският съюз е организъм, чиято структура прилича на тази на скачениите съдове. Влошаването на състоянието на гражданските права и свободи в една държава членка има реално отрицателно въздействие върху демокрацията в цялото европейско семейство и представлява заплаха за нашите общи ценности;
5. подчертава необходимостта от изготвяне на каталог както на рисковете за демокрацията, така и на иновативните добри практики за гражданско участие. Регионалните и местните власти са в най-добра позиция за неговото създаване; приканва Комисията, Парламента и Съвета да се запознаят с препоръките на Годишния регионален и местен барометър на ЕС за 2021 г., който ще бъде публикуван през октомври 2021 г.;
6. изразява съгласие с позицията, застъпена в становището относно *Плана за действие за борба с дезинформацията*, че повишаването на осведомеността на гражданите е продължителен и сложен процес, който се основава, наред с другото, на развиването на умения за използване на медиите, включително боравенето с нови начини за достъп и разпространение на информация. Тези умения трябва да вървят ръка за ръка с критичен анализ на информацията и нейните източници;
7. подчертава, че местните и регионалните власти са в добра позиция да участват във войната с дезинформацията и свързаните с нея рискове;
8. отбелязва, че членството в ЕС означава не само пакет от свободи и финансови средства, но и зачитане на основните ценности. Необходими са конкретни правни инструменти, даващи възможност за предприемане на бързи и ефективни действия с положително въздействие върху насърчаването и, в крайни случаи, принуждаването на членовете на европейската общност да прилагат принципите на демократичната правова държава и върховенство на закона. Понастоящем такива правни инструменти липсват. В резултат на това Европейската комисия не е ефективна при намесата си по отношение на

проблематичните решения в някои държави членки, както е посочено в резолюцията на Европейския парламент от 10 юни 2021 г. относно ситуацията в областта на върховенството на закона в Европейския съюз и прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 относно обвързаността с условия, която КР напълно подкрепя; изразява съмнение дали член 7 от Договора за ЕС е достатъчен отговор на тези предизвикателства;

9. призовава за възможно най-бързо предприемане на стратегически действия и въвеждане на законодателство, което ефективно да се справи с проблемите, които се наблюдават в някои държави от ЕС, например във връзка със сигурността на изборите, независимо от равнището;

10. подчертава, че европейската демокрация е застрашена не само от външни агресори, които се стремят да дестабилизируют ЕС, но и от вътрешни фактори, които атакуват това, което е най-важното в ЕС, т.е. общността;

11. счита, че Планът за действие за европейската демокрация следва да проправи пътя за отношения и контакти с партньори извън ЕС, които не приемат демократичните стандарти, нарушавайки основните права на човека и граждански права. Пример за това може да бъде политиката на ЕС по отношение на държави като Русия, Беларус и Китай и дейността на Оперативната група за стратегическа комуникация с Източното съседство (East StratCom); отбелязва необходимостта от подкрепа на демократичните движения в съседните държави, включително чрез Източното партньорство;

12. посочва, че трябва да се положат усилия за намиране на баланс между рисковете, свързани с пандемията, и защитата на гражданските свободи (напр. въпросът за защитата на данните или ограничаването на правото на събрания и демонстрации);

13. посочва, че атаката срещу медиите подкопава европейските ценности и ни насочва по пътя на авторитаризма. Без свободни медии няма реален обществен контрол. Липсата на установени журналистически стандарти създава климат за разпространение на конспиративни теории, дезинформация, популизъм и слово на омразата; предупреждава за действията, насочени към ренационализация на медиите в някои държави от ЕС;

14. отбелязва, че в Плана за действие за европейската демокрация не се отделя достатъчно внимание на въпроса за достъпа до публична информация. Свободното движение на информация и идеи е в основата на демокрацията и зачитането на правата на човека. Информацията, събирана от публичните органи, принадлежи на гражданите и властта на всяко равнище разполага с данните от името на гражданите⁽¹⁾; подчертава, че местните и регионалните власти, които използват инструменти, свързани с достъпа на гражданите до информация и прякото им участие в упражняването на властта, дават добър пример за откритост и отчетност на публичните власти⁽²⁾;

15. припомня, че един демократичен ЕС трябва да спазва ангажимента си за защита на ценностите на ЕС, интеграцията и равенството във всичките му аспекти, независимо от пола, расата, етническия произход, религията, убежденията, уврежданията, възрастта или сексуалната ориентация, и че държавите членки също трябва да положат усилия в тази посока;

16. подчертава, че в Плана за действие за европейската демокрация не се упоменават пряко дейностите на местните и регионалните власти;

Приоритети

17. призовава за укрепване на авторитета на ЕС и държавите членки, доверието в публичните институции, гарантиращи върховенството на закона, образованието и ролята на местните и регионалните власти като инкубатор на демокрацията;

18. подчертава, че доверието на гражданите на ЕС в работата на най-важните органи на ЕС е задължително условие за развитието на демократична европейска общност. Предвидимостта и надеждността на централните институции в държавите членки изискват от тези държави да зачитат върховенството на закона. Ефективното функциониране на независимите институции и националното законодателство в духа на демократичните ценности е крайъгълен камък на Общността;

⁽¹⁾ В Резолюция 59 на Общото събрание на ООН, приета през 1946 г., както и в член 19 от Всеобщата декларация за правата на човека (1948 г.) и член 10 от Европейската конвенция за правата на човека (1950 г.), правото на информация е неразделна част от основното право на свобода на изразяване.

⁽²⁾ Примери за този инструментариум на местното самоуправление са: свободно достъпните данни, гражданският бюджет и гражданските форуми.

19. подчертава ключовата роля на местните и регионалните власти за създаването на граждански нагласи. Местните и регионалните власти са най-близо до гражданите и се ползват с най-голямо доверие ⁽³⁾. Укрепването на ролята на регионите и градовете придобива стратегическо значение. Във връзка с това, например следва да им се предоставят финансови инструменти без обвързване с необосновани критерии за използването им;

20. призовава да се постави акцент върху възпитаването на добре информирани, изпълнени с толерантност, склонни към компромиси и мирно разрешаване на конфликти европейци. Съвместното съществуване на различни гледни точки и нагласи е истинската ваксина срещу фанатизма, расизма и етническите конфликти;

Гражданското образование — критично мислене и медийна грамотност

21. подчертава, че местните и регионалните власти могат да играят важна възпитателна роля, като създават условия за местните общности да развият добри демократични модели на поведение;

22. предупреждава за риска от радикализация на обществото и идването на власт на популисти, които използват дезинформация. Борбата с дезинформацията изисква идентифициране на аудиториите, които са най-податливи на отрицателното ѝ влияние. Следва да се предостави специална защита на младите и възрастните хора, националните и етническите малцинства, имигрантите и лицата, които нямат достъп до цифрови технологии. Европейската комисия следва да обърне внимание на регионите и групите, които са особено податливи на дезинформация, външна и вътрешна;

23. отбелязва насоките, представени от Европейската комисия на 26 май, за отстраняване на недостатъците в нейния Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията. Приветства факта, че Комисията призовава за „по-силни и по-конкретни ангажменти във всички области на Кодекса“, и по-специално за подобрени методи за мониторинг, както и че тя приканва и други платформи, които упражняват дейност в ЕС, услуги за изпращане на лични съобщения и останалите участници в средата за онлайн реклама да се присъединят към Кодекса. Трудностите, с които Комисията се сблъсква при проверката на истинността на мониторинговите доклади, предоставяни от платформите, и липсата на какъвто и да е механизъм за налагане на санкции обаче значително възпрепятстват ефективността на Кодекса, поради което Комитетът призовава за допълнителни регулаторни действия на равнището на ЕС;

24. предлага в този контекст да се изготви незадължителна и необвързваща за държавите членки общоевропейска програма за гражданско образование, обучение в критично мислене и медийна грамотност, която, по подобие на програмата CIVIS във Финландия като най-добра практика, да бъде предмет на обществена консултация и след това адаптирана, за да отговори на регионалните и местните потребности. Това следва да включва училищно образование, обучение на държавни служители, продължаващо обучение и обществени кампании. КР възнамерява да вземе активно участие в това отношение и призовава Европейската комисия да работи в тясно сътрудничество с държавите членки и организациите на гражданското общество, при спазване на принципа на субсидиарност и разпределението на правомощията;

Борба с дезинформацията и словото на омразата

25. счита, че, в тясно сътрудничество с комисия INGE на Европейския парламент, следва да бъде създадена европейска агенция ⁽⁴⁾, която да има за задача превенцията на дезинформацията, словото на омразата, нетолерантността, насилието срещу конкретни социални групи и разпространението на конспиративни теории;

26. изразява съжаление, че местните органи играят второстепенна роля в борбата срещу разпространението на фалшиви новини, често поради липса на експертен опит, умения и ресурси; призовава за създаването на съгласуван механизъм за финансиране на борбата с дезинформацията;

27. приветства стратегията за Съюз на сигурност, която се съсредоточава върху хибридните атаки от страна на държавни и недържавни субекти чрез кибератаки, увреждане на критична инфраструктура, кампании за дезинформация и радикализация на политическите послания;

28. счита, че е необходима дискусията относно свободата на изразяване и това, което тя представлява в интернет; посочва като конкретна стъпка в тази посока наградата „Павел Адамович“ ⁽⁵⁾, която ще бъде присъждана за оказване на подкрепа на социалната интеграция, насърчаване на равните възможности, зачитане на правата на човека и гражданските свободи и борба срещу предразсъдъците и ксенофобията, и беше учредена съвместно от Комитета на регионите, Международната мрежа на градовете — убежища (ICORN) и град Гданск;

⁽³⁾ <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/EURegionalBarometer-2020.aspx>

⁽⁴⁾ Например във връзка с КР.

⁽⁵⁾ Той създаде и два гдански модела, посветени на тези идеали: Моделът за интеграция на имигрантите и Моделът за равното третиране.

29. счита, че наред с местните власти и гражданското общество трябва да бъдат включени и медиите. Поради своята практика и професионален опит, работещите в информационната сфера са чувствителни към дезинформацията;
30. припомня значението на законодателния акт за цифровите услуги като инструмент, който може да се използва за повишаване на прозрачността на цифровата среда и на отговорността на онлайн платформите;
31. припомня необходимостта да се осигури пълна съгласуваност между Плана за действие за европейската демокрация, Плана за действие в областта на медиите и аудио-визуалния сектор и законодателните обсъждания относно законодателния акт за цифровите услуги;
32. очаква Директивата за цифровите услуги, която ще предложи хоризонтална рамка за регулаторен надзор на онлайн пространството, като предложи правила за гарантиране на отчетност относно начина, по който платформите управляват съдържанието, рекламата и микротаргетирането;

Сигурност за журналистите и подкрепа за местните медии

33. подчертава ролята на надеждната журналистика, включително на местно равнище, за изграждането на обществено доверие. Независимите медии са един от най-важните стълбове на демокрацията и имат реално въздействие върху равнището на обществения дебат;
34. осъжда използването на стратегическите съдебни производства срещу участието на обществеността (SLAPP) като инструмент за борба срещу независимите медии и очаква от Европейската комисия предложение за защита на журналистите и гражданското общество;
35. предупреждава за риска от маргинализиране на независимата преса чрез монополизиране и политизиране на медиите, особено ако това се извършва със средства от европейски фондове; призовава за по-добър мониторинг на средствата, предназначени за такива дейности; подкрепя участието на регионите в разпределението на средствата от ЕС; подкрепя изготвянето на допълнителни законодателни мерки — при зачитане на правомощията на държавите членки — насочени към укрепване на европейския капацитет за намеса с цел да се гарантира, че свободата и плурализмът на независимите медии продължават да бъдат основен стълб на нашата демокрация;
36. подчертава, че атаките срещу свободата на изразяване на мнение стесняват обществения дебат; привлича вниманието върху свободата на изразяване в академичната, научноизследователската или творческата дейност. Сплашването, кампаниите за оклеветяване, политическият натиск, финансовите ограничения и пречките пред достъпа до публични средства застрашават дейността на учените, медиите и неправителствените организации и правят невъзможно осъществяването на одитни мисии; предупреждава за опитите на някои правителства да ограничат независимостта на научните изследвания, налагайки санкции въз основа на неясни и спорни критерии;

Засилване на участието на гражданите

37. подчертава, че Конференцията за бъдещето на Европа следва да бъде организирана във възможно най-голям брой европейски региони и да се провежда „от долу нагоре“, което ще позволи включването и участието на различни групи граждани в дебата; препоръчва гражданските форуми да бъдат признати като форма на участие в процеса на вземане на решения в ЕС;
38. призовава институциите на ЕС да изградят ефективни, прозрачни и приобщаващи канали за достигане до гражданите, особено до онези, които се чувстват обезсърчени да участват в обществения и социалния живот; подчертава ключовата роля на младите хора в този процес;
39. съзнава, че Конференцията за бъдещето на Европа е уникална възможност за ангажиране на гражданите. Този новаторски общоевропейски опит във връзка с участието ще даде възможност за съвместно вземане на решения относно бъдещето, формата и приоритетите на една демократична Европа. КР се ангажира да включи в пълна степен местните и регионалните власти в конференцията, за да направи преглед на най-добрите практики и да даде глас на гражданите и местните и регионалните власти;

Свободни и демократични избори

40. подчертава, че грижата за провеждането на свободни и демократични избори, за които се говори в Плана за действие за европейската демокрация, следва да се прилага в същата степен за европейските, националните, регионалните и местните избори;
41. отбелязва, че политическите кампании до голяма степен се пренасят в интернет. Поради това са необходими правила, които да гарантират прозрачността на спонсорираното политическо съдържание и да осигурят насоки за политическите партии и държавите членки; призовава да се вземат предвид специфичните особености на местните избори, които често се пренебрегват при изготвянето на законодателство на равнището на ЕС;
42. отбелязва, че в Плана за действие за европейската демокрация не се обръща достатъчно внимание на периодите между изборите. Дезинформацията, пропагандата, манипулациите и опитите за промяна на отношението на хората най-често се наблюдават в тези периоди;
43. подчертава, че структурните фондове на ЕС следва да се използват за финансиране на дейности на гражданското общество и изграждане на институционален и административен капацитет и структури, необходими за активно участие на гражданите в политическия живот. Достъпът до средства следва да бъде възможно най-опростен и те да се управляват във възможно най-голяма степен от регионите;
44. приветства факта, че на 19 април Европейската комисия започна обществена консултация, която ще бъде отворена за участие до 12 юли ⁽⁶⁾, с цел през последното тримесечие на 2021 г. да се представят актуализирани директиви, насочени към предоставянето на подкрепа за гражданите на ЕС, които пребивават в друга държава — членка на ЕС, във връзка с правото им да избират и да бъдат избирани както в общински, така и в европейски избори. В действителност, както беше посочено и от Европейската гражданска инициатива „Гласоподаватели без граници“ ⁽⁷⁾, при над 14 милиона мобилни граждани на ЕС, които имат право да гласуват, избирателната активност и броят на кандидатиралите се граждани на ЕС продължава да бъде по-нисък в сравнение със съпоставимите групи на национално равнище и те все още срещат трудности при упражняване на своите избирателни права.
45. предупреждава, че пандемията открои предизвикателствата, свързани с провеждането на напълно демократични избори в контекста на строгите ограничителни мерки. Организационното и технологичното предизвикателство, включително в контекста на кибернетичните заплахи, се състои в това да се гарантира сигурността на процеса на гласуване по пощата и/или по електронен път;

Заклучение

46. призовава Европейската комисия да потърси дългосрочни инструменти, които ще помогнат на ЕС да се справи с нови рискове. Демократичната „ваксина“, която търсим, трябва да бъде ефективна, иновативна и ефикасна и да укрепва нашата демократична инфраструктура сега и в дългосрочен план;
47. подчертава, че пълноценното участие в обществения живот е основата на една плуралистична и демократична общност, но то може да се постигне единствено когато гражданите имат доверие в държавните институции. Не може да има участие без доверие и участието няма да бъде възможно без повишаването на информираността на обществеността. КР счита, че регионалните и местните власти имат важна роля в това отношение;
48. накрая, изтъква, че демокрацията и принципите на правовата държава ще бъдат поставени на сигурна основа само при условие, че управляващите, независимо от управленското равнище, имат насреща си информирани граждани.

Брюксел, 30 юни 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁶⁾ Обществена консултация относно участието в европейски (<https://bit.ly/3goNYin>) и в общински избори (<https://bit.ly/3gmIR2l>).
⁽⁷⁾ <https://eci.ec.europa.eu/013/public/#/screen/home>

Становище на Европейския комитет на регионите — Постигане на целите за устойчиво развитие до 2030 година

(2021/C 440/07)

Докладчик:	Ricardo RIO (PT/ЕНП), кмет на Брага
Отправен документ:	Постигане на целите на ООН за устойчиво развитие — всеобхватен подход Годишна стратегия за устойчив растеж за 2021 г.

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. счита, че постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР) е от съществено значение за всички 194 държави, които са приели Програмата на ООН за устойчиво развитие, и смята, че продължавашата пандемия и очакваните свързани със здравето, икономически, социални, екологични и свързани с културата последици от нея ще бъдат нови стимули за тази цел. Поради това призовава настоятелно европейските лидери да бъдат амбициозни и последователни в своите вътрешни и външнополитически програми и да декларират недвусмислено, че в контекста на инициативата на ООН „Десетилетие на действия за устойчиво развитие“ Европейският съюз трябва да заеме водеща роля и да се отвори като лидер в постигането на ЦУР на всички равнища на управление;
2. счита, че настоящото становище трябва да се разглежда като насърчаване на Европейската комисия да превърне ЦУР в неразделна част от основните европейски ценности и идентичност и по този начин да им отреди полагащата им се тежест в своето общо послание и приоритети;
3. приветства политическата воля на Европейската комисия за постигането на ЦУР чрез Европейския зелен пакт и новата насоченост на европейския семестър към ЦУР, както и подхода на Комисията за насърчаване на амбициозна програма за по-устойчива, конкурентоспособна и сплотена Европа, отворена към света и подготвена за предизвикателствата на 21-ви век, която беше подкрепена с допълнителни средства по Next Generation EU с цел развитие на по-екологична, по-цифровизирана и по-устойчива Европа;
4. поддържа обаче отправеното от Съвета, Европейския парламент, КР и бившата Платформа на ЕС за устойчиво развитие с участие на множество заинтересовани страни искане за разработване на всеобхватна стратегия относно ЦУР, която да замени стратегията „Европа 2020“ и да осъществи общата визия за модела за устойчиво развитие, който искаме да насърчаваме за и от Европейския съюз, така че всички местни и регионални власти да могат да споделят едни и същи цели и задачи, използвайки един и същи език;
5. припомня, че с прегледа на търговската политика ЕС цели да насърчи по-голяма устойчивост в съответствие с ангажимента си за изпълнение на целите на ООН за устойчиво развитие; само един устойчив и съгласуван търговски модел, който отговаря на основните ценности на Европейския съюз, може да допринесе за благосъстоянието и просперитета на всички, както в рамките на ЕС, така и в други части на света;
6. освен това изразява съжаление, че ЦУР постепенно загубиха място в посланията на ЕС. Фактът, че им се отглежда по-малко значение в изготвянето на политиките на ЕС, застрашава техните шансове за изпълнение до 2030 г.;
7. счита, че капацитетът за комуникация и партньорско обучение във връзка с ЦУР е ключов елемент за повишаване на осведомеността и ангажираността на всички партньори, което изисква по-голямо съответствие между системите за управление на ЕС по икономически, социални и екологични въпроси като европейския семестър, Европейския зелен пакт, прилагането на Европейския стълб на социалните права и целите за устойчиво развитие;
8. отбелязва, че понякога връзките между изброените инициативи и ЦУР изглеждат повърхностни. Във връзка с това подчертава, че Комисията следва да включва всички служби на Комисията, имащи отношение към този въпрос, и да избягва „тясноведомствените инициативи“;

9. приветства работния документ на службите на Европейската комисия относно постигането на ЦУР до 2030 г. като полезен доклад за изпълнението, но изразява съжаление, че в него само се изброяват инициативи, обозначени в рамките на ЦУР;
10. например ЦУР не се упоменават в новата актуализирана промишлена стратегия ⁽¹⁾, представена през май 2021 г., и следователно тя не може да се впише в по-широки и мащабни усилия за съгласуваност на политиките и устойчиво развитие. Това ограничава целесъобразността на работния документ на службите на Комисията за изпълнението на ЦУР;
11. приветства ангажимента, изразен в „Съобщението относно по-добро регулиране“ от 29 април 2021 г. ⁽²⁾, за включване на ЦУР във всички политики, както и за установяване на съответните ЦУР за всяко предложение и за проучване на това как инициативата ще подпомогне тяхното постигане, отправяйки отново предишното си искане ⁽³⁾. Освен това КР счита прозрачните и широкообхватните предварителни оценки на въздействието за особено важни за проверката на устойчивостта на предложенията;
12. приветства факта, че работният документ на службите на Комисията поставя акцент върху значението на участието на заинтересованите страни и върху признаването на ролята и работата както на Европейския комитет на регионите, така и на местните и регионалните власти. Изтъква и важната роля на националните, европейските и международните сдружения на регионите и градовете;
13. отбелязва, че обявените по-рано средства за по-нататъшен обмен и диалог чрез конференции и периодични прояви, организирани от Европейската комисия, все още не са конкретизирани, и призовава за по-тясно сътрудничество между Европейската комисия, Съвета, Европейския парламент и Европейския комитет на регионите относно изпълнението на ЦУР на равнището на ЕС;
14. подчертава, че пандемията от COVID-19 показва значението на устойчивото развитие и че ЦУР могат да спомогнат за преминаването към съгласувана цялостна визия в рамките на NextGenerationEU и по-специално при създаването на националните планове за възстановяване и устойчивост (НПВУ) в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост;
15. счита, че неучастието на местните и регионалните власти в някои държави членки и липсата на съдържателен процес на консултации при формулирането на НПВУ чрез определянето на приоритети и планирани действия компрометират успеха на плановете в тези държави членки, тъй като регионалните перспективи на мащабната икономическа, социална и екологична трансформация ще бъдат отразени само частично. Налице е ясна неотложна необходимост от подкрепа за адаптирането на ЦУР към местните условия, за да може повторното изграждане да се осъществи по по-добър и по-справедлив начин;
16. подчертава, че съществуват два ключови подхода на субсидиарност: по-тясна координация между ЦУР и основните политики на Европейския съюз и нов тласък за изпълнението на ЦУР на местно и регионално равнище. Това трябва да се осъществи с ясни стимули за всички заинтересовани страни и в този смисъл едно по-голямо взаимодействие между европейските институции и местното и регионалното равнище би било от полза за всички страни;

Управлението на ЦУР и европейските институции

17. приветства факта, че настоящата Европейска комисия е поела силен политически ангажимент за изпълнението на ЦУР. Това обаче следва да бъде придружено от конкретни механизми за вътрешно управление в рамките на Европейската комисия, като например редовни координационни срещи на Кабинета на председателя с кабинети на други членове на Комисията относно интегрирането на ЦУР;
18. заявява, че многостранната платформа на ЕС по въпросите на ЦУР беше добра стъпка за включване на гражданското общество и местните и регионалните власти в решенията относно ЦУР на европейско равнище; препоръките на платформата за изпълнение на ЦУР в ЕС следва да се използват за по-нататъшни действия ⁽⁴⁾;
19. отбелязва, че Европейският пакт за климата е стъпка към насърчване на повече хора да предприемат действия, но той се съсредоточава само върху теми, свързани с екологосъобразността, и се стреми да насърчи заинтересованите страни да предприемат действия, докато платформата обхващаше всички ЦУР и играеше ролята на структура за диалог за подкрепа и предоставяне на консултации на Европейската комисия относно съвременното им изпълнение;

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.: изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа“, 5 май 2021 г., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0350&qid=1626252298047>.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-joining-forces-make-better-laws_bg.

⁽³⁾ Параграф 42, Становище на Европейския комитет на регионите — Целите за устойчиво развитие (ЦУР): основа за дългосрочна стратегия на ЕС за устойчива Европа до 2030 г., Arnoldas Abramavičius. <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2019-00239-00-00-ac-tra-bg.docx/content>.

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/sdg_multi-stakeholder_platform_input_to_reflection_paper_sustainable_europe2.pdf.

20. препоръчва използването на доклада, представен в края на мандата на предишната платформа, за изготвянето на по-нататъшни структурирани диалози. Освен това се застъпва за това бъдещите структурирани диалози да останат възможно най-представителни за широкия кръг от заинтересовани от ЦУР страни от организации на гражданското общество, частния сектор, профсъюзите, академичните среди, регионалните и местните правителства и малцинствата или уязвимите групи, които представляват четирите измерения на устойчивото развитие (икономическо, екологично, социално, управленско) и имат доказани резултати и опит в работата по ЦУР на равнището на ЕС. В замяна на това заинтересованите страни би трябвало да отговарят пред своите „избирателни райони“, като събират информация и впоследствие осъществяват обратна връзка;

21. подчертава значението на включването на принципа на равенството между половете и на равните възможности за всички в политиките и програмите на ЕС за изпълнение на ЦУР, както беше изтъкнато в неотдавнашния доклад на Европейската сметна палата относно „Интегриране на принципа на равенство между половете в бюджета на ЕС“⁽⁵⁾;

22. поради това отправя искане към Европейската комисия да поднови платформата по въпросите на ЦУР или да създаде друга платформа за диалог, която да се ползва с влияние и структурирано проследяване с цел насърчване на експертните знания на всички заинтересовани страни от публичните и частните институции във връзка с Програмата до 2030 г. и предоставяне на непосредствени консултации на ЕК;

23. подновява призивите, отправяни от различни сектори, и по-специално от Европейския комитет на регионите в качеството му на застъпник на активната субсидиарност, съгласуваните действия на ЕС да се опрат в по-голяма степен на обмена на най-добри практики, оценките на въздействието и на по-добра връзка с т.нар. „четворна спирала“ (наука, политика, промишленост и общество). Най-голямо въздействие се постига при интегрирането на знания и опит между отделните дисциплини, сектори на политика и всички ЦУР. Предизвикателството „Интелигентни градове“ на ЕК е отличен пример, който би могъл да се насърчи и да бъде подет и в други генерални дирекции и политики, подобно на платформата на стратегии за интелигентна специализация (S3) за ЦУР, която би могла да се използва в по-голяма степен от европейските региони;

24. счита, че ЕК следва да избере няколко показателя за социални, икономически и екологични данни на местно и регионално равнище, които могат да бъдат повлияни на това равнище, за да проучи развитието на Програмата до 2030 г. в целия ЕС и въздействието в международен мащаб, когато е възможно. Във връзка с това следва да се вземат предвид усилията, които вече са положени за тази цел в някои държави;

25. набляга на факта, че мониторингът и данните са ключови инструменти за комуникация за взаимодействие с гражданите и гражданското общество на местно и регионално равнище. КР и местните и регионалните власти са ангажирани с адаптирането на ЦУР към местните условия и имат важна роля, що се отнася до събирането на данни. Например КР работи с ОИСР и периодично събира данни за ангажираността с ЦУР на местно и регионално равнище и счита, че това е отличен пример за партньорство, опиращо се на проучвания, основани на факти;

26. призовава Европейската комисия да повиши съдържателността на мониторинговите доклади на Евростат относно ЦУР чрез включване на равнища на изпълнение на ЦУР, които да бъдат лесно измерими количествено и определени по небюрократичен начин. Комисията би трябвало да използва тези доклади допълнително в рамките на европейския семестър и да ги обогати с данни и най-добри практики от местните и регионалните власти, тъй като настоящият мониторинг не съдържа данни на ниво 2 по NUTS;

Ролята на ЦУР в европейския семестър за устойчиво възстановяване

27. отдава дължимото на значителната работа, извършена от Европейската комисия за включването на ЦУР в европейския семестър в цикъла за 2020 г. Постепенното включване на ЦУР в годишната стратегия за устойчив растеж, докладите по държави и националните програми за реформи показва реален ангажимент от страна на ЕС за промяна на парадигмата в посока устойчиво развитие;

28. подкрепя Европейския зелен пакт и призовава за по-синергиизиращо тълкуване на ЦУР в борбата с изменението на климата и подчертава ползата от ЦУР, и по-специално ЦУР 13, и възможността да се работи за постигане на компромиси и за съгласуваност на политиките с рамката на ЦУР;

29. счита, че е необходимо да се съгласуват по-добре приоритетите на всички програми за финансиране, за да може ЦУР да бъдат интегрирани навсякъде. Например мисията „100 неутрални по отношение на климата града през 2030 г.“ е стъпка към ускоряване на постигането на ЦУР. Инвестициите в социалната сфера са от полза и за климата;

⁽⁵⁾ <https://bit.ly/3fXlaF>.

30. насърчава във връзка с това Европейската комисия изрично да реинтегрира ЦУР в реформиран европейски семестър, който да доведе до устойчиво възстановяване, ориентирано към местните условия, като този процес би трябвало да включва в пълна степен местните и регионалните органи и да допълва реформите и инвестициите в държавите членки, както и да бъде ориентиран към постигането на ЦУР и да има европейска добавена стойност;
31. в този контекст отново посочва необходимостта Европейската комисия да даде определение на „структурни реформи“ в контекста на европейския семестър. Такова определение е необходимо, за да се гарантира, че тези реформи ще бъдат ограничени до области на политиката, които са от значение за изпълнението на целите на Договора за ЕС и всеобхватните стратегии относно политиката на Европейския съюз, включително ЦУР, и които, при надлежно зачитане на принципа на субсидиарност, се отнасят пряко до компетентностите на ЕС ⁽⁶⁾;
32. приканва Комисията да разглежда приноса към постигането на ЦУР като обща и хоризонтална цел на всички европейски програми за финансиране под пряко и непряко управление;
33. счита, че отправените от него препоръки за подобряване на отчетността на европейския семестър са придобили още по-голяма актуалност в настоящия момент и съществува спешна необходимост в процеса да бъдат включени регионите, градовете, селските общини и заинтересованите страни и да се повишат демократичността и прозрачността на управлението. Отбелязва, че работният документ на службите на Комисията относно постигането на ЦУР на ООН също е ориентиран в тази посока и потвърждава необходимостта от включване на заинтересованите страни за изпълнението на ЦУР;
34. повтаря призива си за приемане на европейски кодекс на поведение с цел включване на местните и регионалните власти и техните представителни сдружения в европейския семестър и отбелязва, че Европейската комисия следва да даде пример и да създаде структуриран диалог със заинтересованите страни относно европейския семестър, особено след празнината, оставена вследствие на неподновяването на платформата на ЕС на високо равнище относно ЦУР;
35. предлага като първа стъпка в тази посока организирането на конференция на заинтересованите страни, посветена на европейския семестър, с подкрепата на двата консултативни комитета и/или консултации с комитетите преди публикуването на следващата годишна стратегия за устойчив растеж;
36. подчертава, че насърчаването на двойния преход и на прилагането на Европейския стълб на социалните права и съответния план за действие в НПВУ е недостатъчно, за да обхване ЦУР по съгласуван и последователен начин, за да се начертае ясен път за постигането на основните етапи и водещите цели. Настоящата криза показва, че, за да избегне бъдещи кризи, ЕС се нуждае от ЦУР като по-широк подход, който включва и е обвързан и с други политики, като биологичното разнообразие и здравеопазването;
37. призовава Европейската комисия, тъй като Европа е на кръстопът, да използва следващата годишна стратегия за устойчив растеж за 2022 г., за да реинтегрира официално ЦУР в европейския семестър, да обвърже по-добре ЦУР с Механизма за възстановяване и устойчивост и изрично да потвърди ЦУР като начин за оформяне на устойчиво възстановяване на ЕС;
38. счита, че е възможно да се запази акцентът върху европейския семестър като рамката за координация на икономическите политики на държавите членки, като се интегрират ЦУР, и че ЦУР следва да бъдат повторно интегрирани в европейския семестър при първа възможност;
39. насърчава Европейската комисия да започне такава повторна интеграция по време на оценката на НПВУ чрез картографиране на ЦУР в плановете, представени от държавите членки; изтъква, че това онагледяване следва да се извършва от службите на Европейската комисия с оглед на приноса на плановете за постигането на ЦУР. Това би предоставило полезна картина за всеобхватността на плановете, без да представлява допълнителна административна тежест за докладването;
40. призовава Комисията да обмисли създаването на просто структуриран и небюрократичен набор от показатели за околната среда, който да допълни набора от социални показатели в рамките на европейския семестър и да подготви официалното реинтегриране на ЦУР в следващия цикъл на европейския семестър;
41. призовава Комисията да представи предложения за по-добро съгласуване на изискванията за корпоративна отговорност с изпълнението на Програмата за устойчиво развитие. Това би могло да включва обмисляне на просто структуриран и небюрократичен европейски паспорт за корпоративна отговорност на големи предприятия, в който да се определят изисквания, свързани с целите за устойчиво развитие по отношение на трудовите правоотношения, равенството между половете, управлението на веригата на доставки, данъчното облагане и финансовата прозрачност;

⁽⁶⁾ Вж. Становище 3764/2018 на КР относно „Програмата за подкрепа на реформите“ <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2018-03764-00-00-AC-TRA-BG.docx/content>.

42. счита, че предложението на Комисията за преразглеждане на Пакта за стабилност и растеж, което ще бъде представено през последното тримесечие на 2021 г., следва да проправи пътя за насочена към устойчивостта реформа на бюджетните и макроикономическите механизми за наблюдение на ЕС, за да се гарантира достатъчно високо равнище на висококачествени публични инвестиции в устойчивата трансформация на Европейския съюз. То би трябвало да включва предложения за интегриране на просто структурирани и небюрократични показатели в бюджетната рамка, които отразяват по-добре пътя към постигането на целите за устойчиво развитие, отколкото БВП;

Местният и регионалният принос за ЦУР

43. посочва, че по оценки на ОИСР 65 % от 169-те конкретни цели на 17-те ЦУР не могат да бъдат постигнати без участието или координацията с местните и регионалните власти ⁽⁷⁾;

44. отбелязва, че през 2018 г. местните и регионалните власти са отговаряли средно за 53 % от общите публични инвестиции в ЕС ⁽⁸⁾. Повечето от тези инвестиции са свързани с инфраструктурата за основни услуги, по отношение на които градовете и/или регионите имат основни правомощия и които понякога са предмет на конкретни ЦУР като образование, здравеопазване, социална инфраструктура, питейна вода, канализация, управление на твърди отпадъци, енергетика, транспорт и жилищно настаняване. Отбелязва също така, че една цяла ЦУР — единадесетата — е посветена на градовете и местните общности;

45. счита, че органите на местното и регионалното самоуправление са от ключово значение за задействането на местни, регионални и следователно национални политики във важни области, свързани с ЦУР, като околната среда, обществените услуги, образованието, здравеопазването и икономическото и териториалното развитие, и допринасят за много други цели, като равенството между половете, устойчивото потребление, заетостта, иновациите, приобщаващите общества, доброто управление и партньорствата. Поради това е важно да се укрепи съществуващият консенсус за придаване на по-голяма тежест на териториалните приоритети в рамките на политиката на ЕС. Много мрежи са създали работни групи, в които членовете споделят информация и опит във връзка с изпълнението на ЦУР в своите държави — в някои случаи с партньори в държавите партньори, и отстояват своите цели пред Европейската комисия и на международни форуми. Счита също така, че е важно местните и регионалните власти да могат да упражняват на европейско равнище правомощията, с които разполагат в съответните си държави, тъй като това ще улесни стимулирането на публичните политики в полза на ЦУР на всички равнища;

46. приветства предварителните резултати от анкетата на ОИСР — КР относно ЦУР и възстановяването ⁽⁹⁾, които показват, че въпреки пандемията местните и регионалните власти все още са мобилизирани за изпълнението на ЦУР, като 60 % от местните и регионалните респонденти посочват, че са убедени, че чрез ЦУР може да се приложи цялостен подход към възстановяването, а 43 % — че имат специална структура за управление за тяхното изпълнение;

47. отдава дължимото на работата на международните и европейските сдружения и организации в подкрепа на адаптирането на ЦУР към местните условия в европейски и международен мащаб чрез децентрализирано сътрудничество и призовава за повече усилия за насърчаването на такива партньорства ⁽¹⁰⁾;

48. насърчава по-нататъшното развитие на инициативата на ООН „Адаптиране на ЦУР към местните условия“ за ускоряване и увеличаване на усилията за постигане на ЦУР до 2030 г. Поема ангажимент да си сътрудничи с ООН и Европейската комисия за стимулиране на нарастващата мобилизация на градовете и регионите за адаптирането на ЦУР към местните условия и изготвянето на доброволни местни/регионални/поднационални прегледи, които в крайна сметка могат да допринесат за доброволните национални прегледи;

49. подчертава необходимостта да се действа на местно равнище за измерване на напредъка към постигането на ЦУР. ЕС следва да помага на градовете и регионите да наблюдават своя напредък към постигането на ЦУР, въз основа на съответните им дадености ⁽¹¹⁾;

⁽⁷⁾ ОИСР, който цитира Мрежата на ООН за решения в областта на устойчивото развитие в *A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals: A role for Cities and Regions to leave no-one behind* („Териториален подход към целите за устойчиво развитие: ролята на градовете и регионите за това никой да не бъде изоставен“), 2017 г., ОИСР.

⁽⁸⁾ 2019 г., Key Data on Local and Regional Governments in the EU („Основни данни относно местните и регионалните органи на самоуправление в ЕС“), ОИСР.

⁽⁹⁾ Анкета на КР и ОИСР: ЦУР като рамка за възстановяването след COVID-19 в градовете и регионите, проведена от 10 май до 18 юни 2021 г.

⁽¹⁰⁾ Като примери могат да се посочат ОИСР и нейният пилотен проект за териториален подход към ЦУР; Съветът на европейските общини и региони (СЕОР) и неговата работа за подпомагане на националните сдружения на регионите и градовете за изготвяне на доброволните поднационални прегледи, обхващащи цели държави; Асамблеята на европейските региони за работата ѝ във връзка с изпълнението на ЦУР на местно и регионално равнище; мрежата Regions4 (Региони за устойчиво развитие) и нейната общност за обмен на практики във връзка с ЦУР; мрежата Евроградове и нейната работна група по въпросите на ЦУР; PLATFORMA и ОГМВ (Обединени градове и местни власти) и тяхното обучение на обучители по въпросите на ЦУР; ЦУР на Европейската програма за сътрудничество за устойчиво градско развитие URBACT; Фондацията „Градски кметове“ за насърчаването на устойчивостта; и Международна асоциация на органите на местното самоуправление за устойчиво развитие (ICLEI), водеща мрежа на градовете по целия свят за програми за устойчивост.

⁽¹¹⁾ Както например, това вече се случва в Португалия с проектите на CESOP-Local (Център за проучвания и проучване на общественото мнение) на Католическия университет на Португалия и OSD Local (ЦУР на местно равнище) на Университета в Лисабон.

50. отправя искане към Съвместния изследователски център да продължи работата си по доброволните прегледи на местно равнище под формата на наръчници и да ги интегрира в механизмите за интелигентна специализация в подкрепа на градовете и местните органи на управление при използването на кохезионните и други финансови инструменти. Освен това ЕК следва да създаде стимули за градовете и регионите да работят за адаптирането на ЦУР на местно и регионално равнище. КР следва да координира този широк процес;
51. отбелязва също така необходимостта от укрепване на изграждането на капацитет на местно равнище във връзка с изпълнението на ЦУР. КР счита, че е от основно значение съвместно да се разработят стратегически модели за управление и специфични инструменти за управление за устойчиво развитие и да се предлагат курсове за обучение на лицата, отговорни за вземането на решения, на служителите на органите на местното самоуправление и на местните заинтересовани страни. ЕС би могъл да подкрепи европейски мрежи за съвместно развитие и такива възможности за обучение; КР счита също така, че научните изследвания — както научно-техническите, така и хуманитарните — имат основна роля за постигането на ЦУР и поради това би трябвало да се осигури адекватно финансиране за центровете за знания и иновации;
52. отбелязва необходимостта от ускоряване на изграждането на култура на сътрудничество между всички сектори и равнища, които работят за изпълнението на ЦУР;
53. отправя във връзка с това искане към ЕК да създаде преки стимули за местните и регионалните власти за пряко сътрудничество с частния сектор и гражданското общество за постигане на напредък по ЦУР;
54. изтъква решаващата роля на регионите за разработването и изпълнението на ЦУР по места като основни партньори на националните и местните субекти в духа на сътрудничество, въплътено в ЦУР 17. финансовата и техническата подкрепа на регионите е от съществено значение за подпомагане и изграждане на местен капацитет за адаптиране на ЦУР към местните условия и гарантиране, че устойчивите селски и извънградски райони взаимодействат с градовете по устойчив начин;
55. подкрепя категорично обмена на най-добри практики на местно и регионално равнище и счита, че е от основно значение да се популяризира програмата за ЦУР, например чрез наскоро създадената в рамките на Urbast пилотна мрежа на градовете, които адаптират ЦУР към местните условия. Независимо от това ЕС трябва да създаде нова програма за обмен на добри практики между градовете и регионите в целия ЕС, включително с градове от други континенти, с цел установяване на глобални добри практики и насърчаване на двустранните споразумения;
56. отбелязва, че КР се е ангажирал да обедини усилията си с други европейски институции за организиране на прояви „Науката среща регионите“ и проекти за действие във връзка с ЦУР — пилотни проекти, експериментирание, създаване на прототипи и разрастване, по-специално като се използва опитът на регионите, които провеждат своите политики въз основа на ЦУР, и след това се насърчава тяхното взаимстване и по-широко прилагане;
57. призовава ЕС да създаде стимули за насърчаване на мерки за участие на обществеността и местните организации за изпълнението на ЦУР. Тези стимули следва да подобрят популяризирането на Програмата до 2030 г. и ЦУР сред широката общественост, както в Европа, така и извън нея чрез многостепенни и многостранни партньорства;
58. потвърждава ангажмента на КР да укрепи партньорствата си с ОИСР, Евроградове, Асамблеята на европейските региони, СЕОР — PLATFORMA и Regions4 за ускоряване на адаптирането на ЦУР към местните условия и тяхното отстояване като всеобхватна основна ценност на ЕС; поема ангажмент за сключване на други партньорства за допълнителна подкрепа на адаптирането на ЦУР към местните условия в Европа и извън нея;
59. препраща към становището си относно „Целите за устойчиво развитие (ЦУР): основа за дългосрочна стратегия на ЕС за устойчива Европа до 2030 г.“⁽¹²⁾, което представи политическите виждания на КР относно документа за размисъл, озаглавен „Към устойчива Европа до 2030 г.“, и в което се съдържат все още актуалните призови „Европейска комисия да поеме водеща роля при създаването на многостепенно, многостранно и междусекторно управление, което да позволи включването на всички измерения на ЦУР във всички политики на ЕС“.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹²⁾ Докладчик: Arnoldas Abramavicius (LT/ЕНП), прието на 26 юни 2019 г., COR-2019-00239.

Становище на Европейския комитет на регионите: Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата

(2021/C 440/08)

Докладчик:	Markku MARKKULA (FI/ЕНП), председател на Градския съвет на Еспо
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата COM(2021) 82 — final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни общи бележки

1. приветства призива, отправен от Европейската комисия в новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата, градовете и регионите заедно с КР да подготвят възможността за проявяване на повече амбиция относно постигане на устойчивост спрямо изменението на климата и да поемат ангажимент за по-добро интегриране на мерките на ЕС в националното, регионалното и местното законодателство и дейности;
2. посочва със загриженост, че икономическите загуби в резултат на екстремни метеорологични условия възлизат на над 436 милиарда евро за периода 1980—2016 г., като те ще се увеличат до най-малко 170 милиарда евро годишно, ако глобалното затопляне достигне 3 °C над равнището от прединдустриалния период;
3. отново заявява, че неотложната необходимост от справяне с изменението на климата в съответствие с Парижкото споразумение изисква ангажирано политическо лидерство на всички равнища на управление, насърчаване на действен и добре определен преход към неутрална по отношение на климата Европа, основан на перспектива „от долу нагоре“, който включва по подходящ начин адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него;
4. изтъква факта, че ролята на градовете и регионите се промени от подчертано административен и властово фокусиран стил към подход, воден от предоставяне на услуги и сътрудничество, включващ гражданите, академичната общност, предприятията и третия сектор. КР настоятелно призовава градовете и регионите да анализират и обновят своята роля, сътрудничество и политики за иновации с цел насърчаване на широкомащабни обществени и подпомагани от технологиите иновации. Това ще им позволи да се справят с основните обществени предизвикателства и да гарантират подходящите условия за социални общества;
5. призовава като критерии в устойчивите обществени поръчки да се използват съобразени с потребностите политики, въглеродният отпечатък и положителният въглероден отпечатък, да се ускори преходът към кръгова икономика и да се увеличи търсенето на устойчиви и благоприятни за климата продукти и услуги;
6. подчертава основното значение на осведомеността и ангажимента за действия на местно равнище; за да се насърчи тази активност, са необходими нови иновативни начини за осигуряване на висококачествена подкрепа за действия на местно равнище. КР ще си сътрудничи с Европейската комисия за разработването на модели на оперативни програми, имащи за тема Зеления пакт, адаптирани към местните условия и предназначени за общини с различна големина и на различни етапи на развитие;
7. отбелязва, че за постигане на набора от цели е от решаващо значение да се гарантира, че най-новите научни знания се използват, развиват и прилагат към потенциалните оперативни нужди много по-бързо, отколкото това се е правело досега; поради това настоятелно призовава Европейската комисия да създаде центрове за ЕНП, които да се съсредоточат върху насърчаването на иновациите, необходими на местно и регионално равнище от гледна точка на обществото, и да работят за развитието на екосистеми за академичните среди, предприятията, обществото и отделните лица;

8. посредством политическата и комуникационна кампания на КР „Зеленият пакт на местно равнище“ представя как градовете и регионите могат да ускорят справедливия и устойчив преход, като използват публично и частно финансиране от местни, регионални, национални източници и от ЕС наред с други подкрепящи инициативи. КР е ангажиран да си сътрудничи и да достигне до революционни решения заедно с Европейската комисия, мисиите на ЕС, Европейския съвет по иновациите, мрежата на регионалните центрове на ЕНП и други инициативи на съответните заинтересовани страни;

9. посочва, че около 40 % от градовете в ЕС с над 1 500 000 жители са приели планове за адаптиране към изменението на климата⁽¹⁾; насърчава всички градове да се присъединят и редовно да актуализират знанията и най-добрите практики в областта на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ). КР призовава градовете и регионите да обединят сили с местната и чуждестранната промишленост, като изграждат партньорства за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него, и призовава Комисията да разпространява положителните резултати;

10. решително подкрепя подхода на стратегията за постигане на устойчивост по справедлив начин. Изменението на климата става все по-проблематично, особено за хората в уязвимо положение, възрастните, болните и хората с ниски доходи. На тези групи в стратегията трябва да се обърне особено голямо внимание;

11. подчертава своята готовност и ангажимент за съвместно създаване на общоевропейска система за адаптиране към изменението на климата с градовете и регионите, както и добре функционираща многостепенна структура за управление с ясни отговорности. Целта е да се способства за действия и да се създадат ефективни регионални и местни механизми за адаптиране и смекчаване, основани на съвместно сътрудничество между публичния, частния и третия сектор, и да се подобрят знанията, способностите и използването на финансовите ресурси;

Стратегията за адаптиране в рамките на Европейския зелен пакт

12. счита, че в рамките на една година от влизането в сила на настоящия регламент Комисията следва да приеме насоки за установяване на общи принципи и практики за определяне, класифициране и разумно управление на свързаните с климата материални и физически рискове при планирането, разработването, изпълнението и мониторинга на планове, програми и проекти;

13. предлага да се установи взаимодействие между насоките за адаптиране и директивите за оценка на въздействието върху околната среда;

14. отбелязва, че местните и регионалните власти отговарят за над 70 % от мерките за смекчаване на изменението на климата и за до 90 % от действията за адаптиране, поради което политиката за адаптиране не може да бъде успешна, ако не взема под внимание потребностите, мнението и опита на регионите и градовете;

15. призовава за висока степен на ангажираност от страна на градовете и регионите при подготовката на техните пътни карти в областта на климата и планове за действие за прилагане на Зеления пакт на местно равнище като основа за усилията за справяне с изменението на климата и с оглед на предотвратяване на ситуацията на неадаптируемост и адаптиране към непредотвратимото;

16. призовава за укрепване на регионалното сътрудничество по отношение на планове и мерките за адаптиране към изменението на климата по места. Мерките трябва да бъдат изпълнени на местно и регионално равнище, заедно с гражданите и предприятията.

17. признава, че най-отдалечените региони на ЕС са изправени пред сериозни предизвикателства, свързани с адаптирането, в резултат на тяхната специфична уязвимост, която ги прави особено податливи на последиците от изменението на климата; приветства всички усилия за смекчаване на тези последици, като например обмена на най-добри практики и глобални и регионални решения за адаптиране, които да бъдат насърчавани и подкрепяни от Комисията и държавите членки;

18. изтъква важността на разработване с общи усилия на подходящи методи и инструменти за адаптиране, които да послужат като основа за съвместното създаване на обществени иновации, трансгранично сътрудничество и обмен на опит и капацитет за устойчивост; действията по специфична Цел № 2 на Interreg за периода 2021—2027 г. биха могли да дадат значителен принос в това отношение;

⁽¹⁾ Доклад относно прилагането на стратегията на ЕС за адаптация към изменението на климата, COM(2018) 738 final.

19. подчертава, че в някои държави членки са налице все повече солидни доказателства, които показват, че жените са непропорционално уязвими по отношение на изменението на климата поради трайно установени социални норми и социално-икономически структури, които ги лишават от достъп до ресурси, процеси на вземане на решения, информация, образование, професии и т.н.; поради това счита, че политиките на ЕС, включително Европейския зелен пакт, са от решаващо значение за преодоляването на тези пречки и насърчаването на пълния потенциал на уменията, знанията и квалификациите на жените и момичетата, за да се гарантира ефективността и устойчивостта на адаптирането към изменението на климата и намаляването на риска от бедствия;
20. подчертава значението на ускорен достъп до експертни съвети относно използването на знания и инструменти за финансиране на ЕС;
21. подчертава необходимостта от природосъобразно приспособяване на горите и горските предприятия към изменението на климата. Горите и собственостите на гори имат изключително важна роля за опазването на климата, но самите те са засегнати от неговото изменение; очаква в обявената стратегия на ЕС за горите да бъдат взети предвид специфичните характеристики на горите в различните части на Европа и те да бъдат тясно свързани със стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата и стратегията на ЕС за биологичното разнообразие, както и с мерките на ЕС за подкрепа на адаптирането на полустествените гори към изменението на климата и за укрепване на техния капацитет за улавяне на въглерод;
22. призовава за бързо и амбициозно прилагане на обявените в стратегията мерки за насърчаване на природосъобразни решения за адаптиране, включително нови и иновативни финансови концепции и продукти. Това се отнася по-специално до опазването и възстановяването на влажните зони и торфищата и екологизирането на градовете. Такива решения допринасят както за повишаване на устойчивостта спрямо изменението на климата и за здравословен начин на живот, така и за постигането на други цели на Зеления пакт;
23. счита, че широкомащабните публично-частни инвестиции в разработването и прилагането на нови иновативни решения са от съществено значение. Пример за съществуващо знание е докладът „Нулеви нетни емисии до 2050 г.: Глобален енергиен сектор“, публикуван от Международната агенция по енергетика (IEA) през май 2021 г., в който се показва по какъв начин до 2050 г. може да бъде постигната въглеродна неутралност въз основа на над 400 междинни цели. Важно е тези инвестиции да увеличат икономическия растеж и да предотвратят случаите на преждевременна смърт;
24. изтъква обединените усилия със Съвместния изследователски център (JRC) и други генерални дирекции на Комисията за разработване на концепцията за научни платформи на местно равнище относно изменението на климата (съществуващите местни комитети по изменение на климата), с оглед да се насърчава сътрудничеството с учените и да се оказва подкрепа при вземането на решения от местните изборни длъжностни лица;

Положителен въглероден отпечатък — нов подход за изчисляване на въздействието върху климата

25. приветства намерението на Комисията за координация между различните области на политиката с цел използване на полезните взаимодействия между тях;
26. застъпва се за намаляване на въглеродния отпечатък чрез свеждане до минимум на отрицателното въздействие на продуктите, генерираните отпадъци, услугите и организациите и призовава вниманието да се насочи към въглеродния отпечатък, с положително въздействие, като се покаже, че благоприятните за климата продукти и услуги могат да оказват такова положително въздействие по отношение на устойчивостта въз основа на целите на ООН за устойчиво развитие;
27. приветства намерението за свързване на адаптирането към изменението на климата с Директивата относно енергийните характеристики на сградите, Регламента за строителните продукти и Директивата за екодизайна;
28. призовава европейската промишленост да започне да инвестира в развитие на стопанска дейност с положителен въглероден отпечатък, като подобряване на енергийната ефективност, намалено използване на материали, въвеждане на благоприятни за климата суровини, намаляване на количеството на отпадъците, удължаване на жизнения цикъл на продуктите и по-добра използваемост на продуктите;
29. настоятелно призовава публичния сектор да използва ролята и активите си по много направления, за да помогне на промишлените сектори да ускорят процеса на създаване на нови решения с неутрален въглероден отпечатък: пренасочване на използването на обществени поръчки към ускоряване на търсенето и разработването на устойчиви нови продукти и услуги, отворени данни за анализирани на проблемите и разработване на неутрални по отношение на климата решения, краудсорсинг за създаване на иновации и платформи и мрежи за новосъздадени предприятия с цел разработване и разпространяване на нови концепции и решения за увеличаване на устойчивостта;

Ценообразуване на въглеродните емисии — неразделна част от екологичния преход

30. счита, че при възлагането на обществени поръчки както публичният, така и частният сектор следва да оценяват по-внимателно своите потребности, за да избягват излишъците, след което да задоволяват действителните потребности с устойчиви продукти и услуги;
31. настоятелно призовава Комисията да обърне специално внимание на гарантирането на ефективна система за ценообразуване на CO₂, тъй като това представлява една от най-ефективните мерки за борба с изменението на климата. За да бъдат привлечени нужните инвестиции, цената на CO₂ би трябвало да е предвидима, на подходящо равнище и да отчита действителните разходи, свързани с щетите от емисиите на CO₂, за да насърчава енергийните и другите дружества да инвестират в благоприятни за климата решения;
32. подчертава, че системата за ценообразуване на CO₂ е вероятно да включва механизъм за въглеродна корекция по границите с цел създаване на еднакви условия на конкуренция в международен план, които са прозрачни, за да бъдат изключени участниците, които се възползват незаплатено;
33. предлага пазарно ориентирани силни стимули за привличане на разработването на нови въглеродни поглътители и устойчиви заместители на материали от висок на нисък въглероден отпечатък. НИРДИ би трябвало да получават подкрепа за разработване на нови технологии за намаляване на CO₂ и методи за измерване;
34. призовава за съчетаване на подходящи пазарни механизми, данъци, мерки за финансиране, правни разпоредби и доброволни ангажменти на публичния сектор за привличане на свързани с изменението на климата инвестиции към сектора извън СТЕ на ЕС, за да се постигнат намаления на емисиите по разходоефективен начин;
35. призовава за допълнителни подобрения в схемата за търговия с емисии (СТЕ), и по-специално по отношение на отоплението, охлаждането, земеползването, транспорта и горското стопанство (ЗПСГ); при предприемането на системните стъпки за развитие на СТЕ, националното данъчно облагане в областта на енергетиката и климата следва да бъде интегрирано в глобалната СТЕ;
36. изразява убеждението си, че е необходимо във възможно най-кратък срок да се ускори предприемането на ефективни мерки за прекратяване на преките и непреките субсидии за изкопаеми горива, например съществуващото освобождаване от данък на авиационни горива, за да се създадат реални еднакви условия на конкуренция за енергията от възобновяеми източници. Тези мерки ще насърчат и промени в поведението и ще генерират необходимите ресурси за подкрепа на справедлив преход;
37. призовава ЕС да поеме силна водеща роля в световен план за разработване на необходимите системи за ценообразуване и бюджетиране на CO₂ за периода най-късно до 2030 г. и за договаряне на подобни елементи със своите глобални търговски партньори;

Финансиране за справяне с изменението на климата

38. признава потребностите от огромни първоначални инвестиции, включително инвестиции в областта на енергетиката, като само те според оценки на Европейската комисия са с 350 милиарда евро годишно повече за периода 2021—2030 г. спрямо предходното десетилетие⁽²⁾. КР подчертава решаващото значение на партньорствата, в които публичните средства би трябвало да се насочват към ускоряване на темпа;
39. призовава да бъде намерена точната комбинация от публични и частни средства от международни, европейски, национални и местни източници за помощта, оказвана на градовете и регионите, за действия за адаптиране; призовава за намаляване на бюрокрацията и за опростяване на достъпа до финансиране от ЕС;
40. призова ЕС и другите участници да разработят начини за измерване на потенциалното въздействие на рисковете във връзка с климата върху публичните финанси, да разработят инструменти и модели за тестове за устойчивост на изменението на климата и да вземат под внимание изменението на климата в рамките за отчитане и докладване и във фискалната рамка;
41. изтъква неотложната необходимост от актуализиране на националния енергиен микс чрез използване на нови напреднали технологии, за да служи най-добре за постигането на целите на стратегията на ЕС за декарбонизация, както и за да обхване изцяло и да се възползва от приноса на „произвеждащите потребители“, местните енергийни общности и новите технологии; подчертава значението на надеждната електрическа мрежа за ниско и средно напрежение и необходимостта от увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в базовата мощност, по-специално посредством разработване на технологии за съхраняване и управление, както и посредством енергийните мрежи, за да се свържат по-добре нови малки производители към мрежите за ниско и средно напрежение; призовава Комисията да представи по-добре проектите за интелигентни мрежи в списъка с проекти от общ интерес (ПОИ) в рамките на предложената нова рамка на TEN-E;

⁽²⁾ Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г., COM(2020) 562 final.

42. посочва, че отстраняването на пропуските в опазването на климата изисква засилване на диалога между политиците и заинтересованите страни, особено промишлеността и инвеститорите, включително застрахователните дружества и пенсионните фондове;

43. приветства новото равнище на ангажимент от страна на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за увеличаване до 2025 г. на дела на финансирането, предназначено за действия в областта на климата, както и за изготвяне на пътна карта на банката по въпросите на климата⁽³⁾; приветства въвеждането на системата на ЕИБ за оценка на рисковете във връзка с климата за систематична оценка на свързаните с климата физически рискове;

Европейската обсерватория за климата и здравето — интегриране на здравето в целите в областта на климата

44. приветства създаването на Европейска обсерватория за климата и здравето в рамките на платформата Climate-ADAPT. Посредством обсерваторията могат да се обединяват и свързват данни, инструменти и експертен опит с цел съобщаване, наблюдение, анализ и предотвратяване на последиците от изменението на климата върху здравето на човека въз основа на подхода „Едно здраве“; счита обаче, че е желателно обхватът да бъде разширен, така че да включва последиците от урбанизацията и застаряването на населението;

45. подчертава, че е необходимо да продължи събирането на примери за добри практики, проверени на място, и да се осигури тяхната публична достъпност и възможност за лесно търсене в хранилище, създадено от портала Climate-ADAPT, и/или каталога от показатели на уебсайта на Конвента на кметовете; подчертава, че трансферът на знания ще бъде улеснен и посредством сътрудничество между градовете и че ще бъдат установявани, подкрепяни и финансирани подходящи дейности за партньорство и наставничество;

Цифровизация, данни и космическо пространство

46. подчертава значението на иновативните цифрови технологии, технологията 5G, интернет на нещата, изкуствения интелект и анализа на данни, които подобряват цифровата и екологичната трансформация на градовете и регионите; освен това за селските райони е особено важно предлагането в достатъчна степен на стъклени влакна;

47. подчертава, че за да бъдат успешни, всички действия в областта на климата, включително адаптирането към изменението на климата, трябва да се основават на най-добрите налични знания и иновации и зависят изцяло от тяхното приемане от гражданите;

48. изтъква, че е важно да се използват системи за превантивна систематична и всеобхватна информация, като „Галилео“ и „Коперник“, в оценките на опасностите и рисковете на равнището на общностите въз основа на решения за регионално и местно обработване на данни и използване на спътници и датчици с подпомагани от ГИС инструменти за картографиране на уязвимостите, свързани с различните рискове в областта на климата; насърчава МРВ да използват услугата в областта на изменението на климата на „Коперник“ (C3S);

49. очаква, че информацията за изтичане на метан и други вредни за климата газове, получена посредством базираните на сателити системи за мониторинг като „Галилео“ и „Коперник“, ще бъде използвана за прекратяване на това изтичане по възможно най-бърз начин посредством мерки на национално, европейско и международно равнище;

50. призовава за коренна промяна на регионално равнище в политиката за адаптиране към изменението на климата и изразява съгласието си с ръководството на Мисията за адаптиране към изменението на климата, че са необходими авангардните услуги за данни в областта на климата, предоставяни от „Коперник“, Climate-ADAPT, Експертния център за управление на риска от бедствия и други инструменти и източници, като спътниците за наблюдение на Земята и in situ датчиците (включително датчици на наземни станции, намиращи се на борда на летателни апарати и плавателни съдове);

51. подчертава необходимостта от допълнителни инвестиции в космически технологии за предоставяне на съответна информация относно рискове във връзка с климата и свързаните с тях мерки за адаптиране и от сътрудничество с Комисията, JRC и ЕАОС за доближаването им до местните и регионалните власти;

Мисии по програма „Хоризонт Европа“

52. призовава за по-бързо приспособяване и изпълнение на планираната мисия по програма „Хоризонт Европа“ относно „Адаптиране към изменението на климата“ и други мисии във връзка с адаптирането, включително относно почвите, здравето, неутралните по отношение на климата градове и океани, веднага щом бъдат одобрени;

⁽³⁾ <https://www.eib.org/en/about/partners/cso/consultations/item/cb-roadmap-stakeholder-engagement.htm>

53. подчертава решаващото значение на двете мисии, насочени към климата: „устойчива на изменението на климата Европа“ и „100 неутрални по отношение на климата града до 2030 г.“; призовава градовете и регионите, представляващи пълното географско, социално и икономическо многообразие на европейските територии, да си сътрудничат за постигане на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата;

54. препоръчва Съвместният изследователски център (JRC) на ЕС да може да разработва и организира научноизследователски и учебни дейности в сътрудничество с КР в подкрепа на дейностите на мисиите на ЕС под наименованието „Науката среща регионите“. Това би засилило въздействието на мисиите и постигнатите резултати биха били своевременно споделени за прилагане в цяла Европа;

55. подчертава своя ангажимент в съответствие със съвместния план за действие, подписан от комисар Габриел, за изпълнение на мисиите на ЕС заедно с ГД „Научни изследвания и иновации“. КР подчертава, че за да постигнат целите си, мисиите на ЕС се нуждаят от ефективна многостепенна система за управление, регионални екосистеми за иновации, базирани на място, и стратегии за умна специализация;

56. допринася за мисиите на ЕС чрез активно участие на местно равнище и оказва подкрепа за създаването на центрове на ЕНП чрез активен принос към експериментите, бързо създаване на прототипи, изпитване, демонстриране и тиражиране на резултатите от мисиите в областта на научните изследвания и иновациите;

57. подчертава значението на интегрирането на „Хоризонт Европа“, съвместните инструменти за демонстриране и изпълнение, инициативите за иновации в рамките на публично-частни партньорства на местно равнище и инструментите за финансиране на многостепенното управление в регионалните стратегии за интелигентна специализация;

58. подчертава жизненоважното значение на договорите за партньорство между ЕС и градовете и регионите, служещи за модел, в мисии за интелигентни градове и адаптиране към изменението на климата, за да се постигне въздействие в европейски мащаб, да се изпълнят целите в областта на климата, осигуряващи водеща роля на ЕС, и да се постигнат широкомащабни резултати;

59. предлага следния тристепенен подход към мисиите в областта на климата: 1) отворен интерактивен процес за включване на регионите и градовете в мисиите по различни начини; 2) записване на необходимия брой водещи общности за изпитване на иновативните решения на мисиите в реални условия и 3) одобряване на приноса на демонстрационните общности за мащабно внедряване на иновативни решения и за разгръщане на мащаба на най-добрите решения за използване в цяла Европа;

60. предлага сътрудничество между Мисията за адаптиране към изменението на климата и Конвента на кметовете с цел ангажиране на възможно най-много градове и региони с цел развиване на добро разбиране за рисковете във връзка с климата, подготовка за тях и управлението им; посланиците на КР в Конвента могат да играят активна роля в този процес;

61. силно подкрепя създаването на механизъм за подкрепа в областта на политиките, предназначен да предоставя пряка техническа помощ за подпомагане на разработването и изпълнението на стратегиите и плановете за адаптация; счита, че този инструмент следва да включва бюро за помощ във връзка с адаптирането, практически семинари и други инструменти, които трябва да бъдат създадени в синергия с Конвента на кметовете, и изразява готовност да подкрепи разработването и прилагането на този механизъм;

Ключови партньорства и COP26

62. отдава голямо значение на 26-ата конференция на страните по РКООНИК (COP26) като решаващ етап в затвърждаването на мястото на ЕС в челните редици на глобалните действия в областта на климата и подчертава, че текущите дейности и ангажименти от страна на регионите и градовете би трябвало да имат силна и видима роля на COP26;

63. призовава РКООНИК да засили видимостта и признанието на поднационалните органи на управление в глобалната дипломатия и действия в областта на климата с международните общности и мрежи от организации, като ICLEI, Under2Coalition, Regions4, Алианс за климата и Обединени градове и местни власти (OIGMB);

64. препоръчва да се засили ролята на градовете и регионите в платформата Climate-ADAPT⁽⁴⁾ и изразява силното си желание за задълбочаване на сътрудничеството, особено с Европейската агенция за околна среда, общността на знание и иновации „Климат“ на Европейския институт за иновации и технологии и Съвместния изследователски център; препоръчва те да предоставят редовно актуална информация относно научните познания и проекти, свързани с изменението на климата, последиците от него и уязвимостта в основните биогеографски региони в Европа;

⁽⁴⁾ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>.

65. призовава Комисията настоятелно да препоръча на държавите членки да включат поднационалните органи на управление в изготвянето на своите стратегии за адаптиране и в насърчаването на разработването на регионални и местни стратегии, както и на регионално разделение на националните стратегии; за тази цел КР е готов да организира многостепенни диалози в областта на енергетиката и климата.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Стратегия за подобряване на прилагането на Хартата на основните права в ЕС

(2021/C 440/09)

Докладчик:	Jean-Luc VANRAES (BE/Renew Europe), член на Общинския съвет на Юкл
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Стратегия за подобряване на прилагането на Хартата на основните права в ЕС COM(2020) 711 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства новата Стратегия за подобряване на прилагането на Хартата на основните права на ЕС, тъй като в нея изрично се признава ролята на местните и регионалните власти (МРВ) като основни заинтересовани страни в усилията за насърчаване и защита на правата, произтичащи от Хартата;
2. призовава за непрекъснато участие на МРВ, които са едно от основните равнища на демократична легитимност, в популяризирането на ценностите на Хартата и наблюдението на спазването на свързаните с нея принципи;
3. изразява съгласие, че ЕС следва да продължи да насърчава обмена на добри практики и опит между всички равнища на управление (национално, регионално и местно), както и разработването на по-целеве насоки и обучение във връзка с Хартата;
4. подчертава значението на целевите насоки, за да се обясни защо основните права са важни за МРВ, отчасти като се предоставят примери за това как властите могат да използват Хартата на ЕС;
5. насърчава сътрудничеството със Съвета на Европа с цел подобряване на прилагането на Хартата на основните права на ЕС;
6. приветства намерението на Комисията от 2021 г. нататък да изготвя годишен доклад относно прилагането на Хартата на основните права в държавите членки и призовава Комисията да представя в доклада добрите практики и опита на градовете и регионите в прилагането на Хартата, като поставя акцент върху проактивната комуникация с тях. Във връзка с това е от значение сътрудничеството с КР;
7. отбелязва важната роля, която националните и европейските сдружения на МРВ могат да играят в това отношение, и се ангажира да засили сътрудничеството си с тях с цел повишаване на осведомеността и разбирането на МРВ относно Хартата на ЕС;
8. отчита колко е важно да се създадат звена за контакт и мрежа, които ще улеснят потока от информация относно Хартата между различните равнища на управление и споделянето на добри практики и могат да предоставят на МРВ насоки за начина, по който следва да формулират политиките си в пълно съответствие с Хартата;
9. приветства решението на Европейската комисия да отпусне средства по програмата „Права и ценности“, за да помогне на общините и сдруженията да работят заедно по въпроси от общ интерес, създавайки възможности за обмен на добри практики, и да разработват мрежи от градове;
10. отчита факта, че всички държави — членки на ЕС, трябва да назначат местни координатори с ясно определена мисия във връзка с прилагането на Хартата, както е предложено от Европейската комисия;
11. предвид ключовата роля на МРВ за гарантиране на прилагането на Хартата на основните права счита, че участието на КР е от основно значение в междуинституционалния диалог относно Хартата;

12. подчертава, че Европейската комисия следва системно да извършва кръстосана проверка на прилагането на Хартата преди отпускането на средства от ЕС, като използва ясна и прозрачна процедура. Спазването на член 2 от ДЕС, в който са изложени ценностите на Съюза, следва да бъде условие за получаване на финансиране от ЕС. В Регламент (ЕС) 2020/2092 от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза⁽¹⁾ се припомня, че „в заключенията си от 21 юли 2020 г. Европейският съвет заяви, че финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават в съответствие с общите принципи, заложи в Договорите, по-специално ценностите, посочени в член 2 от ДЕС“. В същия регламент се посочва, че когато държавите членки изпълняват бюджета на Съюза, зачитането на принципите на правната държава, което е неразривно свързано със зачитането на демокрацията и основните права, „е важна предпоставка за спазването на принципа на доброто финансово управление, залегнал в член 317 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)“;
13. призовава по случай Деня на Европа (9 май) и във връзка с Конференцията за бъдещето на Европа Хартата на основните права да стане предмет на подходяща дискусия с цел нейното популяризиране и приканва своите членове да насърчават провеждането на напълно достъпни и приобщаващи дейности на местно равнище, чрез които да се разясни и изтъкне първостепенното значение на основните права и Европейската харта за нашите демокрации и нашите граждани;
14. напълно подкрепя присъединяването на Европейския съюз към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи;
15. препоръчва създаването на орган, който да следи за правилното прилагане на Хартата на основните права на Европейския съюз;
16. призовава програмите, насочени към младите хора и децата, като например Евроскола, платформата за електронно побратимяване eTwinning, Европейския корпус за солидарност и др., да бъдат насочени постоянно върху финансирането на дейности, свързани с Хартата на основните права, за да запознават младите хора и децата с нея;
17. препоръчва също така Европейският съюз да се присъедини към Европейската социална харта, за да се гарантира най-високо равнище на защита на всички основни права;
18. счита, че нейното изпълнение ще представлява важен етап от укрепването на прилагането на Хартата на основните права на ЕС в Европейския съюз и същевременно ще укрепи допълнително позицията на ЕС относно усилията за превръщане на правата на човека в основен елемент на неговата външна дейност.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj?locale=bg>

**Становище на Европейския комитет на регионите относно бъдещето на регионалните летища —
Предизвикателства и възможности**

(2021/C 440/10)

Докладчик: Wladyslaw ORTYL (ЕКР/PL), маршал на Подкарпатското воеводство**ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ****ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ****Актуално състояние на регионалните летища**

1. изтъква, че на равнището на ЕС няма общоприето определение за термина „регионално летище“. За целите на настоящото становище се счита, че това понятие се отнася за летища, които не са възлови и обслужват основно район, който не включва столицата на съответната държава. Европейската комисия следва обаче да изясни понятието въз основа на критерии като вида на предлаганите връзки, броя на пътниците и броя на връзките с други летища. Поради това Комитетът призовава Европейската комисия да изготви критерии за определяне на различните категории регионални летища (онези в специфични периферни, островни и най-отдалечени региони или по-слабо развитите региони), както и правилата за финансиране и политиката в областта на конкуренцията, които следва да се прилагат за тези категории;
2. посочва, че секторът на въздухоплаването е един от най-засегнатите от пандемията от COVID-19 и че положението на регионалните летища е особено тревожно. Девет месеца след началото на кризата с COVID-19 ⁽¹⁾ над 6 000 маршрута, обслужвани от европейските летища през 2019 г., все още не бяха възстановени. По-малките регионални летища отчетоха най-голям спад в преките въздушни връзки, особено по отношение на пътническите полети. Например Тревизо (Италия) загуби 95 % от своите връзки, Вааса (Финландия) — 91 %, Кемпер (Франция) — 87 %, а Бургас (България) — 82 %; големите товарни летища в Европа обаче, например Лиеж (Белгия), отбелязаха увеличение на товарните полети с 10,7 %;
3. отбелязва, че според оценки на организации като Евроконтрол ⁽²⁾ през 2020 г. авиокомпаниите, летищата и доставчиците на аеронавигационно обслужване са понесли нетни загуби в размер на 56,2 милиарда евро, броят на пътниците е намалял с 1,7 милиарда, броят на полетите с 6,1 милиона (в най-добрия случай често наполовина), а непосредствено загубените работни места в Европа възлизат на 191 000. Според оценката на АСИ ⁽³⁾ внезапният спад в пътникопотока е намалил значително приходите на европейските летища през 2020 г. с приблизително 33,6 милиарда евро (-68,8 %); Евроконтрол прогнозира, че при най-оптимистичния сценарий въздушното движение ще се върне към равнищата от 2019 г. през 2024 г., а при най-песимистичния — през 2029 г.;
4. отбелязва, че според анализа на АСИ Europe в средносрочния сценарий през 2021 г. летищата могат да загубят още 25 милиарда евро приходи в сравнение с 2019 г.;
5. посочва, че резкият спад в приходите постави някои летища в толкова трудна ситуация, че без външна подкрепа те са застрашени от изпадане в несъстоятелност. През октомври 2020 г. не по-малко от 193 летища в Европа бяха изложени на риск от несъстоятелност през следващите месеци ⁽⁴⁾. Това са главно регионални летища, обслужващи местните общности. Взети заедно, тези летища осигуряват 277 000 работни места и генерират БВП от 12,4 милиарда евро. Изпадането им в несъстоятелност би имало драматично въздействие върху заетостта и икономиката на регионите, в които се намират;

Обвързване на въздухоплаването с Европейския зелен пакт

6. отбелязва, че Европейската комисия изложи своята визия за декарбонизация на въздухоплаването в стратегията си за устойчива и интелигентна мобилност ⁽⁵⁾, резултатът от която следва да бъде намаляване с 90 % на емисиите на парникови газове, свързани с транспорта, до 2050 г. Въздухоплаването и летищата трябва да спомогнат за постигането на целите на Европейския съюз за декарбонизация. В Европейския зелен пакт се подчертава, че качеството на въздуха в близост до летищата следва да се подобри чрез решаване на проблема с емисиите на замърсители от самолетите и летищните операции, включително чрез постепенното повишаване на дела на алтернативни горива, които са неутрални по отношение на климата,

⁽¹⁾ Доклад на Международния съвет на летищата (АСИ) относно свързаността на въздухоплавателния сектор.

⁽²⁾ EUROCONTROL Think Paper #8: Impact of COVID-19 on European Aviation in 2020 and Outlook 2021.

⁽³⁾ АСИ Advisory Bulletin: The impact of COVID-19 on the airport business, 8.12.2020 г.

⁽⁴⁾ Прогноза на Международния съвет на летищата (АСИ), 27.10.2020 г.: Airports Council International Europe | АСИ EUROPE — Media (aci-europe.org).

⁽⁵⁾ Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност.

прехода към центрове за мултимодална мобилност и създаването на летища с нулеви емисии. Регионалните летища биха могли да бъдат идеални пионери в областта на екологичните иновации, тъй като се отличават с това, че са по-малки, по-гъвкави, по-приспособими към по-нови и по-екологосъобразни видове въздухоплавателни средства;

7. подчертава, че поради допълнителните разходи, свързани с островното местоположение, изграждането на инфраструктура за преминаване към летища с нулеви емисии на островите ще бъде много по-скъпо в сравнение със същия вид проект в континентален регион; призовава държавите членки да осигурят специфична финансова подкрепа за регионалните органи и/или дружества, за да се даде тласък на прехода към летища с нулеви емисии на островите;

8. отбелязва, че летищата са неравномерно разпределени между държавите членки и регионите. В някои региони, като страните от Бенелюкс, Германия или Северна Италия, те са с много по-голяма гъстота, а в други, като Централна Източна Европа, функционират сравнително много малко на брой регионални летища. Това обхваща по-широк проблем, свързан с неравнопоставеността в достъпа до транспорт, както за гражданите, които живеят извън централните територии на Европейския съюз, така и за предприятията, чиито седалища се намират там. Поради това следва да се предприемат стъпки за намаляване на тези различия и за намаляване на броя на регионите без регионално летище;

9. отбелязва, че въздухоплаването е вторият най-голям източник на емисии на парникови газове в транспортния сектор след автомобилния транспорт и оказва въздействие върху климата чрез отделянето на вещества, различни от CO₂ (напр. водна пара и сулфати на голяма височина). Счита се, че тези въздействия са толкова значителни, колкото и въздействието на емисиите на самия CO₂ ⁽⁶⁾. Въпреки че в последно време горивната ефективност се подобри, ползите за околната среда бяха неутрализирани от постоянното нарастване на въздушния трафик (между 2005 г. и 2017 г. въздушното движение нарасна с 60 % и се очаква да се утрои до 2050 г.). Очаква се много резкият спад на трафика, свързан с кризата с COVID-19, да бъде временен;

10. би искал в същото време да отбележи, че съгласно политическия обзор на Европейския университетски институт (EUI) ⁽⁷⁾ при осъществяването на дейността си летищата могат да контролират непосредствено едва около 2 % от всички световни емисии от въздухоплаването;

11. припомня, че преразгледаната през 2011 г. Бяла книга, която е ключов документ за транспортната политика на ЕС, има за цел намаляване на зависимостта на европейския транспорт от вноса на петрол, повишаването на неговата ефективност, както и намаляването на емисиите на CO₂. В документа се подчертава и значението на интермодалността и комодалността чрез ефективно използване на различните видове транспорт, самостоятелно и в комбинация с други видове транспорт, което води до оптимално и устойчиво използване на природните ресурси; във връзка с това подчертава необходимостта от постоянен обмен на опит между държавите членки и местните и регионалните власти с цел подобряване на интеграцията на видовете транспорт, по-специално на въздушния и железопътния транспорт, например въвеждането на комбинирани билети за железопътен и въздушен транспорт или възможността за регистрация и за предаване на багажа на железопътната гара преди пристигане на летището. В дългосрочен план следва да се обмисли целесъобразността на премахването на полетите на къси разстояния и замяната им с инвестиции в железопътни връзки и високоскоростни влакове;

12. подчертава, че за да се улеснят интермодалността и комодалността, в близко бъдеще трябва систематично да се изградят привлекателни влакови връзки, включително високоскоростни и товарни влакове до летищата, и като услуга за пътниците, от авиокомпаниите, железопътните и автобусните компании следва да се изиска да продават комбинирани билети, даващи възможност на пътниците да закупят един билет за комбинирано пътуване; въпросите във връзка с пропуснатите връзки трябва да бъдат разгледани в рамките на Регламента относно правата на пътниците;

13. подчертава положителното въздействие на въздухоплаването върху икономическото развитие на регионите, включително сектора на туризма. Припомня становището си от 2020 г. относно „Към по-устойчив туризъм за градовете и регионите в ЕС“, в което призовава за внедряване на възможности за по-добра свързаност на европейските градове и региони чрез подкрепа на по-малко замърсяващи варианти и подобрения в областта на интермодалността, в съответствие с крайната цел на Европейския зелен пакт;

14. препоръчва да се направи оценка на опита, натрупан по време на пандемията, както и оценка на въздействието на намаленото въздушно движение върху околната среда и климата, но също така и върху икономическото развитие на регионите и градовете, като се предоставят данни за по-нататъшни дискусии и решения във връзка с бъдещите стратегии за устойчив туризъм и бъдещето на регионалните летища;

⁽⁶⁾ Прочуване на Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ), ноември 2020 г.

⁽⁷⁾ Policy brief 2021/02 (Политически обзор 2021/02), януари 2021 г.

15. за да намалят емисиите си, летищата могат да променят летищните такси, плащани от авиокомпаниите, въз основа на екологични критерии, например чрез намаляване на летищните такси за въздухоплавателни средства, които произвеждат по-малко шум и изпускат по-малко замърсители на въздуха. Могат също така да дават предимство на авиокомпаниите с по-високи коефициенти на натоварване с цел намаляване на емисиите на пътник. Освен това летищата могат да използват стимули, за да подкрепят използването на нови горива или намаляването на шума, забранявайки излитанията след определен час вечер или въвеждайки забрана за нощни полети за самолети, които не са от последното поколение. И накрая, те могат да въведат ограничения на слотовете въз основа на типовете самолети и други цели;

16. настоява, че съответствието с целите на Европейския зелен пакт и спазването на принципа за „ненанасяне на вреда на околната среда“ следва да бъдат условие за публични инвестиции в регионални летища (чрез европейско финансиране или схеми за държавна помощ);

17. приветства факта, че Европейската комисия увеличава усилията си за намаляване на емисиите от въздухоплаването, и че държавите — членки на ЕС, подкрепят Схемата за компенсиране и намаляване на въглеродните емисии в международното въздухоплаване (CORSIA);

Значението на регионалните летища

18. посочва, че през 2018 г. въздухоплаването в Европа е представлявало 25,9 % от световния пътнически трафик. То е донесло на икономиката 991 милиарда щатски долара, осигурявайки пряко и косвено над 13,5 милиона работни места, от които около 1,7 милиона, свързани непосредствено с операторите на летищата и работещите с летищата институции и дружества⁽⁸⁾;

19. подчертава, че регионалните летища са от ключово значение за осигуряване на достъпност до транспорт в отдалечените от основните транспортни възли, икономически по-слабо развитите региони, както и островните и най-отдалечените региони, поради което имат важен принос за икономическото развитие и създаването на нови работни места в тези региони. Те създават импулс за развитие, който улеснява изпълнението на целите на политиката на сближаване в областта на териториалното, икономическото и социалното измерение;

20. отбелязва, че регионалните летища предоставят и професионално комплексно наземно обслужване на самолети от сектора на авиацията с общо предназначение (General Aviation), който играе важна роля, по-специално в областта на летателното обучение;

21. би искал да отбележи, че регионалните летища са извънредно важен елемент от критичната инфраструктура, която е от решаващо значение за сигурността на една държава и нейните граждани. Те са от съществено значение за медицинските полети (спасителни операции по въздух или транспортиране на пациенти), за наблюдателните полети (засичане на пожари) и за гасенето на горски пожари, но също така и в извънредни ситуации (природни или други бедствия, наводнения) и по този начин допринасят за безпрепятственото функциониране на спасителните служби, публичната администрация, институциите и предприятията;

Устойчивото развитие на региона зависи от неговата достъпност

22. освен това отчита, че темпът на развитие на регионите зависи до голяма степен от качеството на тяхната свързаност и че регионалните летища играят важна роля за териториалното сближаване на ЕС, особено в случая на архипелазите, където регионалните летища са от съществено значение за вътрешното сближаване на региони без алтернативи като железопътен или автомобилен транспорт и в случая на слабо населените, периферните и най-отдалечените или по-слабо развитите региони, където липсват други удобни и екологосъобразни транспортни средства;

23. припомня, че териториалното сближаване е цел на ЕС, призната от Договора от Лисабон като трето измерение на целта за сближаване, наред с икономическото и социалното сближаване;

24. приветства във връзка с това споразумението относно бъдещия регламент относно Европейския фонд за регионално развитие, в който, в съответствие с препоръките на Европейския комитет на регионите в становището му относно ЕФРР⁽⁹⁾, се признава специфичното положение на отдалечените региони и регионалните летища. Регламентът изключва инвестициите на ЕС в летищна инфраструктура, с изключение на отдалечените региони и съществуващите регионални летища, при условие че тези инвестиции подкрепят целенасочени мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда или във връзка с безопасността и сигурността;

⁽⁸⁾ Група за действие в областта на въздушния транспорт, Aviation Benefits Beyond Borders, октомври 2020 г.

⁽⁹⁾ COTER-VI-046, становище на Европейския комитет на регионите „Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд“.

Бъдещето на регионалните летища

25. според Комитета е настъпил моментът да се направи оценка на целесъобразността на мрежата от регионални летища в Европа. В оценката трябва да се разгледа ролята им по отношение на свързаността им за техните граждани, регионалното икономическо развитие, включително туризма и товарния транспорт, да се вземат предвид опитът и въздействието на пандемията от COVID-19, както и техният принос за амбициозната политика на ЕС в областта на климата;

26. очаква Европейската комисия, държавите членки, регионите, научните среди и предприятията да предприемат координирани действия, за да предложат нова всеобхватна транспортна система в Европа, която да запази въздушния транспорт, насочвайки го към устойчив растеж; Тези мерки следва да доведат до по-голяма издръжливост на сектора на въздухоплаването в кризисни ситуации, до по-тесни връзки с други видове транспорт, по-специално железопътния транспорт, и до включването му в усилията за изпълнението на ангажиментите, произтичащи от Парижкото споразумение;

27. подчертава значението на постигането на баланс между спазването на екологичните изисквания, насочени към декарбонизация на сектора на въздухоплаването, и зависимостта на някои периферни, островни или най-отдалечени региони от техните регионални летища, за които няма жизнеспособни алтернативи;

Държавна помощ и помощ от ЕС

28. счита, че като първа стъпка Европейската комисия би могла да изиска от държавите членки да представят краткосрочни и дългосрочни стратегически планове за регионалните летища, включително разработването на специални инструменти в подкрепа на смекчаване на въздействието върху климата от сектора на въздухоплаването и за подкрепа на екологичния преход;

29. отбелязва, че съгласно секторните насоки на Европейската комисия относно правилата за държавна помощ и задълженията за извършване на обществени услуги, както и правилата, приложими за сектора на въздушния транспорт по време на пандемията от COVID-19, държавите членки могат, при определени условия, да подкрепят дружества, засегнати от пандемията от COVID-19, включително регионални летища;

30. подчертава обаче, че регионалните летища, по-специално тези, които се намират на острови, в слабо населени, периферни и най-отдалечени региони или по-слабо развити региони, са до голяма степен структурно неспособни да покриват капиталовите и оперативните разходи и следователно се нуждаят от допълнителни ресурси. Тези летища оперират при неблагоприятни условия на конкуренция, което не им позволява да компенсират постоянните си разходи поради тесния обхват на дейност;

31. призовава във връзка с това Европейската комисия, в рамките на своите законодателни действия, да разработи още по-гъвкави и по-ефективни правила за държавна помощ, които да позволяват на държавите членки да предоставят финансова подкрепа в съответствие със съответните разпоредби на ЕФРР и МВУ за инвестициите в регионалните летища, разположени в периферни, островни, най-отдалечени или по-слабо развити региони, където не съществува по-ефективна и устойчива алтернатива (напр. железопътен транспорт);

32. предлага също така държавите членки да могат да прилагат всеобхватен подход към регионалните летища по отношение на екологичните изисквания, като вземат предвид действията, предприемани както от самите регионални летища, така и от онези субекти, които си сътрудничат непосредствено с тях по места;

Мястото на въздухоплаването в новата финансова перспектива на ЕС за периода 2021—2027 г.

33. призовава Европейската комисия да одобри, по линия на политиката на сближаване на ЕС за периода 2021—2027 г. и при предварително определени условия, предоставянето на помощ на регионалните летища под формата на средства за инвестиции, които пряко подкрепят процесите на декарбонизация и се вписват в модела на нисковъглеродна кръгова икономика;

34. призовава също така Европейската комисия да въведе нови правила за държавните помощи за малките регионални летища, които не са в конкуренция с други летища, и чийто среден годишен пътничкопоток не надхвърля 1 милион пътници, като ги освободи от задължението за уведомяване за публична помощ за инвестиции и оперативна помощ (когато не могат да генерират собствен принос от 25 %);

35. призовава Европейската комисия да задели достатъчно европейски ресурси за развитието на инфраструктура за безопасност и сигурност, както и за внедряването на иновативни технологии и цифровизацията на летищата, за да се постигнат целите на Европейския зелен пакт;

36. счита, че за да се създаде по-екологосъобразна система за въздушен транспорт, е необходимо да се гарантира, че европейските фондове подкрепят научноизследователската и развойната дейност и внедряването на нейните резултати, свързани по-специално с намаляването на шума и емисиите от авиационните двигатели чрез използването на алтернативни горива;

37. подчертава, че Механизмът за възстановяване и устойчивост⁽¹⁰⁾ предвижда области на намеса, свързани със „системи за сигурност, безопасност и управление на въздушното движение за съществуващите летища“ и „подпомагане на летищата в най-отдалечените региони“, при условие че тези мерки „изцяло зачитат стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852“. Затова държавите членки, в сътрудничество с Европейската комисия, следва внимателно да оценят степента на възможна подкрепа за регионалните летища в рамките на националните планове за възстановяване и устойчивост;

38. очаква също така Европейската комисия да насърчи регионалните летища в най-отдалечените региони да се възползват от европейските фондове по националните и регионалните програми, които ще бъдат изпълнявани в рамките на новата финансова перспектива на ЕС за периода 2021—2027 г. за инвестиции, свързани с опазването на околната среда, или да бъдат придружени от инвестиции, необходими за смекчаване или намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда;

Ролята на местните и регионалните власти

39. отбелязва, че местните и регионалните власти отговарят за проектирането и внедряването на услугите за обществен транспорт на своята територия, както и за насърчаването на регионалното икономическо развитие. Много местни и регионални власти притежават или управляват регионални летища, предоставят необходимата инфраструктура и други услуги, свързани с тяхното функциониране, и понякога допринасят значително за тяхното финансиране;

40. подчертава, че ролята на местните и регионалните власти следва да бъде постоянен стремеж към подобряване на моделите на мобилност и избор на най-подходящите видове транспорт, включително отчитане на предимствата и недостатъците на достъпа до регионални летища. За тази цел следва да се подкрепят проекти за транспорт, който е неутрален по отношение на климата, по-специално за колективна, но и за индивидуална мобилност с ниски или нулеви емисии, инфраструктура за немоторизирано придвижване и иновативни станции за зареждане на превозни средства за обществения транспорт, както и интегриране на колективния транспорт. По-специално, там където е възможно, следва да се обърне внимание на необходимостта на жителите да се гарантират железопътни връзки с летищата, което води и до намаляване на емисиите в икономиката;

41. посочва, че местните и регионалните власти, в сътрудничество със сектора на въздухоплаването, играят важна роля в подготовката на съвместни регионални комуникационни кампании за повишаване на обществената осведоменост относно безопасността на полетите, екологосъобразните иновации в самолетите и осигуряването на безопасността на летищата, но също така и относно ползите от мулти-modalността, основана на въздушния, железопътния, автомобилния и морския транспорт;

42. счита, че организациите, които управляват летищата, трябва незабавно да преразгледат своите стратегии за развитие, за да ги адаптират не само в контекста на променящия се авиационен пазар в резултат на пандемията от COVID-19, но преди всичко с оглед на необходимостта от инвестиции в устойчивото развитие и приноса на неутралния по отношение на климата транспорт;

43. припомня, че в Стратегията за хората с увреждания за периода 2021—2030 г., приета от Комисията през март 2021 г., се посочва необходимостта от интегриране на правата на хората с увреждания във всички политики и области, включително транспорта; във връзка с това подчертава, че е важно регионалните летищни оператори да пригледат изцяло регионалните летища към нуждите на хората с увреждания, за да имат те пълен достъп до всички предлагани услуги;

Бързите и координирани действия са ключът към икономическото възстановяване

44. призовава Европейската комисия да въведе решения, които биха подпомогнали свободното движение на хора в рамките на Европейския съюз по време на пандемията. Единните правила, като например Цифровия COVID сертификат на ЕС, несъмнено ще спомогнат за възстановяването на мобилността, включително и на въздушния транспорт и тясно свързания с него туристически сектор, но те не трябва да бъдат дискриминиращи по никакъв начин по отношение на пътниците и въвеждането им не бива да обременява само регионалните летища, включително във финансов план.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г.

Становище на Европейския комитет на регионите — „План за бъдещето на лицата, полагащи грижи, и услугите за полагане на грижи — местни и регионални възможности в контекста на европейско предизвикателство“

(2021/C 440/11)

Докладчик: Heinrich DORNER (АТ/ПЕС), член на правителството на федерална провинция Бургенланд

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Политически приоритети

1. е наясно с последиците от застаряването на населението ⁽¹⁾, променящите се социални и семейни структури, както и с промените в грижите за хората със специални нужди въз основа на конкретните потребности, изискванията на съвременния свят на труда и произтичащата от това все по-голяма необходимост от формални и неформални грижи, като неформалните се предоставят главно от роднини. В същото време признава значението в дългосрочен план на разработването на програми за насърчаване на активен живот на възрастните хора и за спиране на преждевременното влошаване на физическото и психическото им състояние. При разработването на съответните програми би трябвало да се вземат предвид стъпките за увеличаване на участието на възрастните хора в обществото и за подобряване на инфраструктурата за тях. Увеличаването на възможностите за участие дава повече възможности на хората през следващите години и спомага за предотвратяване на самотата и социалната изолация;
2. посочва, че застаряването на населението има по-голямо въздействие в селските райони, и по-специално в районите, засегнати от обезлюдяване, или по-слабо развитите райони, където грижите за възрастните и зависимите лица са по-слабо достъпни и изискват по-голяма подкрепа от услугите, предоставяни в общността. Във връзка с това е важно да се вземат предвид и отрицателните последици от миграцията на лицата, полагащи грижи, от по-слабо развитите към по-силно развитите райони, което води до сериозен недостиг на персонал в по-слабо развитите райони. Признава значението за възрастните и зависимите лица на предоставяните в рамките на общността услуги в селските и обезлюдените райони като вид ресурси, които да помогнат на хората да останат в обичайната си среда, като насърчават тяхната автономност и независимост при осъществяването на ежедневните дейности, както и социалното им приобщаване чрез предоставяне на различна техническа, материална или икономическа подкрепа и насърчаването на всеобща достъпност. В същото време застаряването на населението става все по-осезаемо и в градските райони, където делът на възрастните хора нараства рязко, което увеличава необходимостта от човешки ресурси и нова инфраструктура (като домове за полагане на грижи или асистираните жилища);
3. признава основополагащата роля, която изигра секторът на грижите, заедно със здравния сектор по време на кризата с COVID-19. За тази цел настоятелно призовава за пълно зачитане на справедливите условия на труд и за съизмеримо възнаграждение на лицата, полагащи грижи, като основно задължение за признаване на техните услуги;
4. счита, че регионите и градовете трябва да продължат и при необходимост да увеличат усилията си за справяне с недостига на работници в сектора на грижите, за да се преодолее заплахата от недостиг на персонал в средносрочен и дългосрочен план. Този недостиг засяга както градските, така и селските райони и би трябвало да се обърне внимание на районите, засегнати от демографския упадък, на отдалечените райони или на регионите, които изостават, с ограничена наличност на грижи за възрастни хора и зависими лица. Въпреки че признава значението на подхода, основан на жизнения цикъл, по отношение на предизвикателствата, свързани със застаряването ⁽²⁾, в настоящия контекст на претоварени здравни услуги поради пандемията, Комитетът призовава Европейската комисия да гарантира пряк достъп до финансови инструменти за градовете и регионите, за да им се даде възможност да се справят с недостига на персонал в сектора на грижите;
5. във връзка с недостига на персонал в краткосрочен план в резултат на свързаните с кризата (COVID-19) ограничения на трансграничната мобилност на специалистите в областта на здравеопазването и грижите насочва вниманието към предишните политически препоръки на КР (напр. създаването на „здравни коридори“ между граничните райони) ⁽³⁾;

⁽¹⁾ През 2020 г. 20,6 % от населението на ЕС е на възраст 65 години или повече. Това е с 3,0 процентни пункта повече в сравнение с равнището преди едно десетилетие. Евростат 16.3.2021 г.: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210316-1>.

⁽²⁾ COM(2021) 50 final.

⁽³⁾ Становище на КР относно „Осъществяване и бъдещи перспективи на трансграничното здравно обслужване“ (COR-2019-04597).

6. се ангажира с общата цел за осигуряване на възможност на хората в нужда да се възползват от тези услуги за полагане на грижи, които от гледна точка на специалистите са им необходими и отговарят на предпочитанията на лицата, получаващи грижите;
7. счита, че недостигът на квалифицирани работници, които полагат грижи за хората в нужда, представлява потенциална възможност за справяне с очакваното нарастване на безработицата в цяла Европа, особено във връзка с последиците от кризата с COVID-19, а с това и за предприемане на важна стъпка за запазване на икономическото и социалното сближаване на Европейския съюз; подчертава, че създаването на нови услуги за подпомагане на възрастните и зависимите лица ще създаде нови работни места, които допринасят за активиране на икономиката и задържане на населението в селските и обезлюдените райони. Предоставяните в общността социални услуги в тези териториално уязвими райони са ясен фактор за динамиката на селските райони и социалното и териториалното сближаване;
8. предупреждава, че секторът на грижите трябва не само да се трансформира, но и да се преобрази, като заложи на нови парадигми: от подпомагане към превенция и приобщаване; от качество на подпомагането към качество на живот; от институциите към домакинствата; от професионалните услуги към сътрудничеството със семейството, за да може то да участва; преминаване от медицински подход към подход на подпомагане и услуги; преминаване от общ за всички модел към възможност за различни стилове на живот; от подход, доминиран от системата, към подход, насочен към клиента; от страха от технологията към включването ѝ в живота; от използването на традиционни решения към използването на цифрови решения, които поставят хората на първо място; от използването на важни показатели за ефективност към „използването на здрав разум“;
9. приветства целта на Европейската комисия в *Зелената книга относно застаряването на населението* за поставяне на началото на широк политически дебат относно застаряването на населението, за да се обсъдят вариантите за предвиждане и реагиране на предизвикателствата и възможностите, които то поражда, и отбелязва по-специално констатациите и доводите, изложени в параграф 5.1 от *Зелената книга* ⁽⁴⁾;
10. отбелязва плана за действие относно Европейския стълб на социалните права и очаква инициативата за дългосрочни грижи, планирана за 2022 г., и подчертава принцип 18 от Стълба, в който се посочва, че всеки има право на достъп до финансово достъпни дългосрочни грижи с високо качество, по-специално домашни грижи и обществени услуги по места ⁽⁵⁾;
11. отново призовава Европейската комисия „да обмисли споразумение за полагане на грижи за Европа, подобно на „Гаранция за младежта“, за да се задоволят потребностите от грижи в рамките на основан на права подход, който поставя гражданите в центъра на икономическата активност, като увеличава инвестициите в здравеопазване и грижи в съответствие със стратегията за икономика на благосъстоянието. Приканва Комисията и настоятелно призовава държавите членки да включат исканията на домашните работници и работнички по отношение на условията на труд в Конвенция № 189 на МОТ“ ⁽⁶⁾. В същото становище КР призова за преразглеждане и допълнително развитие на целите от Барселона, като се направят задължителни и се въведат „по-високи цели, свързани с полагането на грижи, надхвърлящи целите от Барселона (Барселона+), за да се вземат предвид потребностите от грижи в остаряващите общества и да се признае, че сферата на грижите е силно доминирана от жени, но те не получават възнаграждение в зависимост от своята социална стойност“;

Статистическа информация и перспективи

12. отбелязва последните прогнози, според които делът на хората на възраст 65 или повече години в Европа ще нарасне от 20 % понастоящем до около 30 % до 2070 г., както и че делът на хората на възраст 80 или повече години ще се удвои до над 13 % до 2070 г. ⁽⁷⁾ По този начин се очаква броят на хората на възраст над 65 години да се увеличи от 87 на над 150 милиона, а тези на възраст над 80 години — от 23 на 62 милиона;
13. е наясно, че броят на хората в ЕС, които потенциално се нуждаят от дългосрочни грижи, е вероятно да се увеличи от 19,5 милиона през 2016 г. до 23,6 милиона през 2030 г. и 30,5 милиона през 2050 г. ⁽⁸⁾;
14. отбелязва, че само за да се запази настоящото съотношение от петима работници, предоставящи услуги за дългосрочни грижи, на 100 души на възраст над 65 години, в държавите от ОИСР броят на работниците в този сектор трябва да се увеличи с 13,5 милиона души до 2040 г. ⁽⁹⁾ Само за периода 2018—2030 г. в 27-те държави — членки на ЕС, са необходими общо 11 милиона здравни работници и работници, полагащи грижи, за да се отговори на нарастващите нужди ⁽¹⁰⁾;

⁽⁴⁾ COM(2021) 50 final.

⁽⁵⁾ COM(2021) 102 final.

⁽⁶⁾ Становище на КР относно „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете за КР 2020—2025 г.“ (COR-2020-02016).

⁽⁷⁾ COM(2020) 241 final — Доклад относно въздействието на демографските промени.

⁽⁸⁾ COM(2021) 50 final.

⁽⁹⁾ ОИСР (2020 г.), *Who Cares? Attracting and Retaining Care Workers for the Elderly* (Кой се грижи? Привличане и задържане на работниците, полагащи грижи за възрастните хора), <https://www.oecd.org/els/health-systems/who-cares-attracting-and-retaining-elderly-care-workers-92c0ef68-en.htm>.

⁽¹⁰⁾ JRC121698 — JRC (2021 г.), *Health and long-term care workforce: demographic challenges and the potential contribution of migration and digital technology* (Работната ръка в областта на здравеопазването и дългосрочните грижи: демографските предизвикателства и потенциалният принос на миграцията и цифровите технологии).

15. подчертава огромния потенциал на сектора на грижите за пазара на труда и във връзка с това обръща внимание на факта, че през следващите десет години в областта на здравеопазването и социалните услуги потенциално могат да бъдат създадени осем милиона работни места ⁽¹¹⁾;

16. освен това подчертава, че сребърната икономика ⁽¹²⁾, която обхваща услугите за полагане на грижи за възрастни хора, е мощен инструмент за справяне с обезлюдяването, като предоставя незабавни решения на проблемите, свързани със застаряването и безработицата в най-неблагоприятните селски райони. Сребърната икономика създава предимства за конкурентоспособността и сближаването за териториите, като генерира ползи за всички ангажирани участници (ситуация, от която печелят всички). От друга страна, постепенното застаряване, което вече засяга голяма част от нашите региони, се превръща в активен ресурс, който създава заетост и богатство, като променя стереотипите и подходите, според които следва да се работи;

Местно и регионално значение

17. счита, че с оглед на заплахата от недостиг на персонал в средносрочен и дългосрочен план регионите и градовете на Европейския съюз трябва да разгледат причините за недостига на работници в сектора на грижите. Това се отнася по-специално за регионите, чиито системи разчитат на персонал от съседни държави и които са изправени пред недостиг на персонал в краткосрочен план поради свързано с пандемията затваряне на граници;

18. е наясно с регионалните различия и приоритети в Европа ⁽¹³⁾ по отношение на формалните и неформалните грижи, като за неформалните се разчита главно на роднини, и се ангажира със запазване на разнообразието от предлагани услуги и регионални решения за удовлетворяване на потребностите от грижи;

19. подкрепя свързването в мрежа на регионите в цяла Европа и ги насърчава да ускорят съвместния обмен на опит и общото координирано разработване на действия; отбелязва важната роля на регионите и градовете в разработването на конкретни действия, насочени към грижите за възрастните и зависимите хора с цел доближаване на предоставяните в общността услуги до селските райони, засегнати от застаряване и обезлюдяване, като стратегия, която да отговори по подходящ начин на потребностите от подпомагане на тези групи от населението, които живеят в уязвими в географски план територии и изпитват сериозни затруднения при достъпа до съществени услуги, и да им гарантира подходяща социална и здравна помощ в обичайната им среда на живот;

Положението на жените

20. изтъква свързания с пола факт, че 92 % от жените в ЕС редовно извършват неплатен труд на полагане на грижи, т.е. повече от един ден седмично, като 81 % от жените в ЕС полагат ежедневни грижи за роднини ⁽¹⁴⁾ и те представляват мнозинството от персонала в сектора на здравеопазването и грижите ⁽¹⁵⁾. Това положение е особено тежко за жените, живеещи в селски и обезлюдени среди, където има реални трудности по отношение на достъпа до основни грижи в областта на здравето и социалното подпомагане;

21. подчертава, че преобладаващата част от работата по полагане на грижи в Европа се осигурява от роднини в рамките на домашните грижи, по-специално от жени, често без специализирано обучение или ръководство, без подходящо възнаграждение и социална закрила, което в крайна сметка изостря съществуващите разлики в пенсиите на мъжете и жените;

22. признава необходимостта от политики и програми, насочени към облекчаване на жените, натоварени с по-голямата част от неплатения труд за полагане на грижи. Трябва да се повиши осведомеността както на неплатените лица, полагачи грижи, така и на членовете на семействата им, които не допринасят за това, относно факта, че полагането на грижи представлява труд и би трябвало да бъде третирано като такъв. Неплатеният труд за полагане на грижи не е отговорност или задължение на жените и би трябвало да бъде разпределен равномерно между мъжете и жените, за да се гарантира икономическа независимост на жените, както е посочено в стратегията на ЕС за равенство между половете;

⁽¹¹⁾ COM(2021) 50 final.

⁽¹²⁾ Според Европейската комисия „сребърната икономика“ може да бъде определена като икономическите възможности, произтичащи от публичните и потребителските разходи, свързани със застаряването на населението и специфичните нужди на населението на възраст над 50 години.“

⁽¹³⁾ JRC121698.

⁽¹⁴⁾ EIGE (2021 г.), *Gender inequalities in care and consequences for the labour market* („Неравенства между жените и мъжете по отношение на полагането на грижи и последиците за пазара на труда“), <https://eige.europa.eu/publications/gender-inequalities-care-and-consequences-labour-market/>.

⁽¹⁵⁾ JRC121698.

23. отбелязва високия дял на жените, които са склонни да предоставят грижи, въпреки несигурните условия на труд и недостатъчното възнаграждение, тъй като идват от държави на произход с ниски заплати. В повечето случаи тези жени са имигранти и те би трябвало да имат достъп до услуги за интеграция на майчиния си език и информация за своите права и достъпни услуги като работници имигранти. Пълното прилагане на директивата относно командироването на работници и гарантирането, че тази специфична група работници не е изключена от защитата на националните законоустановени минимални работни заплати е от особено значение. Във връзка с това подчертава, че „е налице остра необходимост от „сближаване във възходяща посока“ на минималните работни заплати, като се има предвид, че ниските работни заплати остават отличителен белег на заетостта в Европейския съюз“, както и че „жените съставляват 59 % от лицата с минимална работна заплата“⁽¹⁶⁾, като изтъква, че ЕС трябва да продължи да подпомага държавите членки по отношение на прилагането на ефективни и приобщаващи социални политики и при осъществяването на необходимите за тази цел реформи;

24. подчертава необходимостта от действия във връзка с несигурните условия на труд в ЕС на настанените в дома на работодателя лица, полагащи грижи, които са предимно жени и често мигранти от трети държави, някои от които работят незаконно като мигранти без документи, а други участват в кръгова или временна миграция. Във връзка с това изразява съгласието си с Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК), който изтъква, че настанените в дома на работодателя лица, полагащи грижи, би трябвало да бъдат третирани подобно на останалите полагащи грижи лица, и настоятелно призовава за по-добри гаранции в Директивата относно санкциите срещу работодателите (2009/52/ЕО) за защита на трудовите права на работниците без документи и за стриктно прилагане на Директивата за правата на жертвите (2012/29/ЕС), за да се осигури ефективна подкрепа за настанените в дома на работодателя лица, полагащи грижи, които са жертви на експлоатация, независимо от техния миграционен статут⁽¹⁷⁾;

Препоръки към съответните заинтересовани страни

25. подчертава необходимостта от подобряване на разпространението на информация и комуникацията с обществеността относно съществуващото търсене на професии в сектора на полагането на грижи, с цел да се привлече по-широк спектър от хора, търсещи работа, включително и за да се ограничи рязко неравновесието между половете и да се гарантира, че повече мъже ще се занимават с тези професии в бъдеще. МРВ биха могли да участват в тези усилия, като организират семинари, работни срещи и рекламни кампании за професиите в областта на грижите, специално насочени към мъжете, за борба със свързаните с пола стереотипи и липсата на осведоменост. Това би трябвало да върви ръка за ръка със съгласувани усилия за подобряване на условията на труд в сектора на полагането на грижи, за да увеличи привлекателността на професиите в областта на полагането на грижи, включително сред младите хора и особено в обезлюдените райони и/или районите с много по-възрастно население;

26. посочва, че в контекста на настоящата криза, свързана с COVID-19, работните места и непрекъснатостта на услугите за полагане на грижи могат да бъдат гарантирани чрез създаването на устойчиви на кризи структури на работодателите, по-специално по отношение на структурата на собствеността и използването на генерираните печалби;

27. е наясно, че доброто равновесие между професионалния и личния живот играе съществена роля при избора на професия от страна на потенциалните новопристигащи в сектора. С оглед на това професионалните грижи изискват модели на работно време, които позволяват и насърчават съчетаване на семейството, свободното време и работата;

28. подчертава, че освен физическото здраве на персонала, психичното здраве представлява основен фактор за създаването и поддържането на здравословна работна среда и че поради това персоналът има нужда от професионална подкрепа (напр. надзор, целенасочено продължаващо професионално образование и обучение, подкрепа за психичното здраве), като по този начин се отправя и ясен сигнал срещу нарастващия процент на случаи на професионално изтощение в тази професия;

29. подчертава, че е важно да се помисли за нови структурни изисквания за домовете за полагане на грижи за възрастни хора, така че те да могат да балансират новите стандарти за здраве и безопасност, включително тези, които се отнасят до профилактиката и контрола на инфекциите, което ще бъде от полза както за живеещите в тези домове, така и за работещите в тях. Общата цел е да се гарантират оптимални условия на околната среда, живота и труда, както и условия за насърчаване на социалните контакти;

30. счита, че използването на технически помощни инструменти за извършване на дейности по полагане на грижи, за ефикасно и изчерпателно документиране и междудисциплинарна комуникация представлява важна подкрепа за улесняване на ежедневната работа на лицата, полагащи грижи;

⁽¹⁶⁾ Становище на КР относно „Адекватни минимални работни заплати в Европейския съюз“ (COR-2020-05859).

⁽¹⁷⁾ Становище по собствена инициатива на Европейския икономически и социален комитет относно „Правата на настанените в дома на работодателя полагащи грижи работници“ (SOC/535 — EESC-2016-00941).

31. обръща внимание на все по-голямото значение на цифровизацията и в сектора на грижите. Във връзка с това призовава за предоставяне на специфична техническа помощ за домовете за полагане на грижи за възрастни хора с цел насърчаване на телемедицината като начин за по-ефективно управление на здравето на живущите в домовете. Освен това цифровите инструменти и инструментите за дистанционни грижи, които вече се използват по време на пандемията за наблюдение и проверка на хората, които са изолирани и без реална семейна подкрепа, ще продължат да се развиват, като подобряват достъпа на хората до услуги за полагане на грижи. Това развитие, обаче, трябва да бъде придружено от мерки за преодоляване на цифровото разделение във всички области, като например цифровото разделение между половете, в селските райони или сред по-възрастното население. По същия начин, специалистите в сектора трябва да бъдат обучени да използват тези нови инструменти чрез схеми за продължаващо обучение. Освен това е необходимо да се разработи нова комуникационна система, която да координира и интегрира здравната система, полагащите грижи работници и семействата. Достъпът до обучение по нови комуникационни технологии за полагащите грижи работници в домовете и за обитателите е от решаващо значение;
32. счита, че финансовата подкрепа по време на обучението е важна съпътстваща мярка за улесняване на заинтересованите лица при навлизането в сектора или смяната на работа;
33. се обявява за адекватно възнаграждение на лицата, полагащи грижи, което отразява социалната и обществена стойност на дейността им;
34. припомня Принцип 9 от Европейския стълб на социалните права, посветен на баланса между професионалния и личния живот, който постановява, че родителите и лицата с отговорности за полагане на грижи имат право на подходящ отпуск, гъвкаво работно време и достъп до услуги за полагане на грижи. В този смисъл отбелязва приноса за прилагането на този принцип, който могат да имат мерките за обществена подкрепа за наемането на лица, полагащи грижи, чрез субсидии или други форми на финансиране, което ще допринесе също така и за регулиране и подобряване на условията за работниците в сектора на полагане на грижи;
35. препоръчва държавите — членки на ЕС, да въведат основните рамкови условия за социална закрила на роднините, полагащи грижи. Това се отнася както за гарантирането на средствата за издръжка, така и на обезщетенията за болест, злополука и пенсия за тази категория лица. Полагащите грижи роднини не би трябвало да бъдат принуждавани да се отказват от работата си, държавните обезщетения не могат да бъдат обвързани със статут на безработно лице. Вземането на решение за полагане на грижи за роднина винаги е трудно и не би трябвало да бъдат налагани излишни жертви;
36. подчертава значението на професионалната подкрепа в областта на неформалните грижи, които се предоставят главно от роднините, за да се предоставят на роднините, полагащи грижи, необходимите умения, като същевременно се гарантира подходящо качество на грижите. Освен това е необходимо да се създадат възможности за облекчаване (напр. места за краткосрочно полагане на грижи), за да се намали временно тежестта за роднините, полагащи грижи, ако е необходимо;
37. призовава държавите — членки на ЕС, и съответните заинтересовани страни на местно и регионално равнище да провеждат редовни консултации със засегнатото население, за да използват получените мнения и начина, по който се променят, като основа за стратегическо развитие на предлаганите услуги;

Препоръки към Европейската комисия

38. призовава Европейската комисия да актуализира съществуващата Европейска рамка за качество на дългосрочните грижи от 2012 г., за да не се изостави от последните развития в предоставянето на дългосрочни грижи и свързаните с това умения, както и с оглед на улесняването на мобилността на лицата, полагащи грижи. За тази цел предлага на Европейската комисия и държавите членки да се приложи европейски знак за качество във връзка с професионалната фигура на „лицето, полагащо грижи за възрастни и зависими хора“ както в контекста на институционализираната помощ, така и извън него, с цел да се гарантира, че лицата, които предоставят тези услуги притежават подходящите квалификации и умения. Необходимо е да се установят общи референтни показатели в актуалния европейски контекст чрез одобрен и адаптиран към нуждите на всяка държава членка сертификат за качество; Комитетът подчертава, че правата на лицата, за които се полагат грижи, и тяхното физическо и психическо благосъстояние трябва да останат основният приоритет, включително предотвратяването и борбата със самотата;
39. предлага Европейската комисия и държавите — членки на ЕС, да обмислят общоевропейска стратегия и обща професионална дефиниция за лицата, полагащи грижи (включително настанени в дома на работодателя лица, полагащи грижи, чиито услуги би трябвало да се разглеждат като част от предоставянето на дългосрочни грижи), с участието на градовете и регионите и социалните партньори. Тази стратегия би трябвало да повиши осведомеността чрез популяризиране в медиите, за да се допринесе за устойчива промяна на имиджа на професиите в областта на здравеопазването и полагането на грижи;
40. освен това предлага Европейската комисия да разгледа предложения за признаване и ефективна подкрепа за роднините, които полагат грижи;

41. призовава Европейската комисия да изготви предложение за създаване на ефективна система за събиране и анализ на данни, която обхваща и грижите от лица, настанени в дома на работодателя, които до голяма степен не са документирани, за да се предостави на държавите членки и регионите солидна основа за бъдеща междурегионална координация;
42. предлага Европейската комисия да създаде платформа за обмен на технически познания и възможност за представяне на примери за най-добри практики в областта на грижите, както и за общи програми, като например планове за социални грижи или стратегии за подкрепа на семейства, полагащи грижи;
43. приветства възможностите за финансиране и подкрепа, предлагани от настоящите и бъдещите структурни фондове на ЕС (ЕСФ за периода 2014—2020 г. с REACT-EU или ЕСФ+ 2021—2027 г.), както и полезните взаимодействия и взаимните допълнения, създадени от програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ за периода 2021—2027 г., и подчертава приоритета на действията, финансирани от тях;
44. призовава за определяне на бюджетни приоритети и целево разпределение на бюджетни средства за преодоляване на недостига на квалифицирани работници в секторите на здравеопазването и грижите, по-специално по отношение на програмата на Европейската комисия за политиката по заетостта в рамките на европейския семестър. Европейската комисия би трябвало да наблюдава изпълнението и ефективността на своите препоръки.

Брюксел, 1 юли 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — План за действие на ЕС за социалната икономика

(2021/С 440/12)

Докладчик: Mikel IRUJO AMEZAGA (ES/EA), министър на икономическото и стопанското развитие на правителството на автономна област Навара

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Значението на Европейския план за действие в областта на социалната икономика за насърчаване на приноса на социалната икономика за местното и регионалното развитие в Европа

1. приветства ангажимента на Европейската комисия да представи план за действие в областта на социалната икономика през четвъртото тримесечие на 2021 г. в съответствие с исканията на Европейския икономически и социален комитет, интергрупа „Социална икономика“ на Европейския парламент, експертната група на Комисията по въпросите на социалното предприемачество (GECES) ⁽¹⁾, редица правителства в ЕС и европейски мрежи, ангажирани с развитието на социалната икономика, като например „Социална икономика Европа“ (*Social Economy Europe*) или REVES ⁽²⁾;
2. счита, че намесата на Европейския съюз за насърчаване на развитието на социалната икономика е от особено значение в настоящия контекст, в който в резултат на икономическата и социална криза, предизвикана от COVID-19, трябва да бъде мобилизиран пълният потенциал на предприятията и субектите на социалната икономика за икономическото възстановяване, насърчаването на колективното предприемачество и създаването на качествени работни места;
3. припомня, че според Европейския икономически и социален комитет ⁽³⁾ социалната икономика в Европа (ЕС-28) представлява 2,8 милиона предприятия и субекти, в които работят 13,6 милиона работници, или около 6,3 % от работещото население в ЕС. Социалната икономика включва също така над 232 милиона членове на кооперации, взаимоспомагателни дружества и подобни организации и 82,8 милиона доброволци;
4. посочва, че европейската социална икономика е изградена от многообразие от предприятия и субекти като кооперациите — в огромното им богатство от кооперативни форми — взаимоспомагателни дружества, сдружения, фондации или различни форми на социални предприятия, както и други правни форми, специфични за всяка държава членка, като например работнически дружества, дружества с обществена цел, институции за социална солидарност и др.;
5. припомня, че това многообразие от предприятия и субекти, които обхващат всички сектори на дейност, се отличава със силна идентичност, формирана около споделени ценности и характеристики, като например предимството на хората и социалната цел пред капитала, равенството между половете, демократичното управление и реинвестирането на по-голяма част от печалбите за постигане на целите за устойчиво развитие на предприятието или организацията, или за цели от колективен и общ интерес;
6. подчертава териториалното обвързване на предприятията и субектите на социалната икономика, които никога не изнасят дейността си другаде, тъй като са създадени на конкретната територия, представляват собственост на хора, установени в региона, и са силно ангажирани с икономическото и социалното развитие на мястото, където извършват дейност; припомня значението на социалната икономика за развитието на селските райони като фактор за развитие на местните ресурси на територията и като двигател срещу обезлюдяването, като се има предвид и важноста на тези субекти за развитието на социалната икономика в селските райони и тяхната свързаност с градските райони поради приноса им за задържането на населението и за по-голямо социално сближаване;
7. подчертава, че субектите на социалната икономика все ръководят от принципи и ценности, които позволяват устойчивото развитие както по отношение на икономическите, така и на екологичните аспекти, като проявяват висока степен на ангажираност с изпълнението на Програмата до 2030 г. Следователно от глобална гледна точка те представляват плуралистичната икономика, балансът и устойчивостта, необходими, за да се подмогне постигането на всяка от нейните 17 цели за устойчиво развитие;

⁽¹⁾ Експертна група на Европейската комисия по въпросите на социалното предприемачество.

⁽²⁾ Европейска мрежа на градовете и регионите за социална икономика.

⁽³⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-875-en-n.pdf>.

8. призовава Европейската комисия да създаде европейска правна рамка за социалната икономика, която да предвижда адаптирана нормативна уредба за общо определение и за организация и включване на предприятията, отговарящи на определени организационни и оперативни критерии, което ще окаже решителна подкрепа за насърчаване на този сектор;
9. счита за целесъобразно участниците в социалната икономика да бъдат насочени към целите за устойчиво развитие;
10. посочва, че чрез Пакта за уменията Комисията следва да подкрепя повишаването на квалификацията и достъпа на работниците от социалната икономика до учене през целия живот в области като цифровизацията, включително медийната грамотност, лидерството на участието, издръжливостта или екологичния преход, за да им се окаже подкрепа за навлизане или оставане на пазара на труда на предприятията от социалната икономика. За да се постигне тази цел, Комитетът предлага сътрудничество с промишлената екосистема на социалната икономика, в която участват по-специално публичните администрации, центровете за професионално обучение и университетите; Освен това Конвентът на кметовете по въпросите на климата и енергетиката ще може да предостави подкрепа за насърчаване на курсове за обучение, насочени към опазване на околната среда и популяризиране на кръговата икономика. Поради това Комитетът привлича вниманието към предложенията, формулирани в неговото становище относно „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“, изготвено с предложения по темата от гледна точка на местните и регионалните власти, която е изключително важна и в областта на социалната икономика;
11. призовава за проучване на потенциала на социалната икономика в областта на професионалното обучение и активните политики по заетостта, както и развиването на умения и компетентности, като се обръща специално внимание на групите, които срещат най-големи трудности при включването на пазара на труда, като младите хора, трайно безработните, хората с увреждания или живеещите в отдалечени райони с ограничен достъп до цифровите ресурси;
12. приканва Европейската комисия да направи преглед на прехвърлянето на предприятия на служителите чрез формули на социалната икономика. Това проучване следва да бъде придружено от платформа на ЕС за обмен на добри практики между държавите членки, местните и регионалните власти и мрежите на социалната икономика и трябва да разгледа и въпроса за потенциала на социалната икономика за промишленото предприемачество;
13. подчертава потенциала на клъстерите на социалната икономика за тяхното интегриране в европейските вериги за създаване на стойност и за изграждането на съюзи с други стопански субекти, публични администрации, центровете за професионално обучение, професионални училища, университети и научноизследователски центрове, за да се постигнат стратегически цели и да се обединят ресурсите;
14. признава потенциала на социалната икономика за включване в Европейската платформа за клъстерно сътрудничество⁽⁴⁾, за да се улесни изграждането на съюзи и участието на тези предприятия и субекти в стратегическите вериги за създаване на стойност;
15. подчертава значението на включването на социалната икономика в стратегиите за интелигентна специализация като ключов лост за икономическо и социално развитие; освен това припомня, че социалната икономика може успешно да развие социалните иновации и във връзка с това посочва, че „инициативите в областта на социалната икономика, основаващи се на сътрудничество и гражданска ангажираност сред хората в рамките на общността, допринасят за повишаване на социалното, икономическото и териториалното сближаване, както и на доверието в целия ЕС“⁽⁵⁾;
16. изтъква значението на насърчаването на междурегионалното сътрудничество в областта на социалната икономика като ключов инструмент за създаване на транснационални бизнес клъстери, за гарантиране на трансгранични синергии и на уникалното по рода си сътрудничество на най-отдалечените региони в рамките на съответните форуми за сътрудничество с трети държави, както и за подкрепа на интернационализацията на предприятията и субектите на социалната икономика в рамките на единния пазар. Във връзка с това посочва, че тематичната платформа за социална икономика в рамките на Европейската платформа за интелигентна специализация е полезен инструмент за насърчаване на междурегионалното сътрудничество, обединяваща седем европейски региона, и техният опит и най-добри практики следва да бъдат взети предвид в бъдещия Европейски план за действие в областта на социалната икономика;
17. приканва Комисията да направи по-амбициозни и съгласувани своите инициативи в подкрепа на ролята на местните и регионалните власти за насърчаване на социалната икономика. Припомня, че много местни и регионални власти вече имат амбициозни стратегии и планове за действие за насърчаване на социалната икономика. Комисията би трябвало да ги идентифицира и да ги включи в изготвянето на бъдещия план за действие за европейската социална икономика. Комисията следва също така да подкрепя обмена на най-добри практики и съществуващи инициативи между местните и регионалните власти (напр. чрез мрежа от местни и регионални власти за насърчаване на социалната икономика);

(4) <https://clustercollaboration.eu/social-economy>.

(5) COR-2016-06945.

18. призовава Европейската комисия да изготви проучване относно регионалните и местните публични политики за насърчаване на социалната икономика в ЕС, което да включва някои примери за други региони и местни администрации по света;
19. отчита значителното въздействие на инициативата „Европейски региони на социалната икономика“ (ESER) и на поканата за набиране на проектни предложения за „Мисии за социална икономика“ за изграждането на широка общност от местни и регионални органи, ангажирани с развитието на социалната икономика, и призовава Комисията да укрепи тази програма в рамките на Плана за действие за социалната икономика;
20. приканва Комисията да насърчава участието на местните и регионалните власти в GECES, заедно с държавите членки и мрежите на социалната икономика. Във връзка с това призовава за създаването на работна група на GECES по въпросите на регионалните и местните политики в областта на социалната икономика;
21. призовава в анализите, проучванията, предложените мерки и инструментите и механизмите за мониторинг и подкрепа, отнасящи се до социалната икономика, да се събират статистически данни за работещите или за състава на различните дружествени форми на социалната икономика, да се вземат предвид аспектите, свързани с равенството между половете, така че да се предоставят дезагрегирани по пол данни и да се включват показатели въз основа на пола;

Насърчаване на видимостта на социалната икономика

22. призовава Комисията да създаде единна онлайн платформа за подкрепа на предприятията и субектите и предприемачеството чрез форми на социална икономика, която да свързва всички европейски проучвания и доклади относно социалната икономика, както и възможностите, които ЕС предлага на тези предприятия и субекти;
23. препоръчва тази онлайн платформа да бъде разработена и управлявана в сътрудничество с европейските мрежи на социалната икономика и GECES;
24. предлага на Комисията планът за действие за социалната икономика да включва широка комуникационна кампания, която да бъде разработена и осъществена с участието на Комитета на регионите, Икономическия и социален комитет и мрежите на социалната икономика. Подобна кампания е от съществено значение за насърчаване на колективното предприемачество и повишаване на осведомеността относно европейските инструменти в подкрепа на социалната икономика;
25. призовава Комисията да изготви ръководство за публичните политики в областта на социалната икономика, което да отразява разнообразието от правни форми на социалната икономика в Европа и да служи като референция за местните и регионалните власти;
26. припомня, че многообразието на социалната икономика и нейната способност да предлага иновативни решения на основните икономически, социални, образователни и екологични предизвикателства са ключът към нейния успех;
27. приканва Комисията да избира ежегодно европейска столица на социалната икономика чрез демократична и прозрачна процедура с участието на Комитета на регионите, ЕИСК и GECES;
28. предлага по-добра интеграция и по-силно присъствие на социалната икономика в мрежата „Enterprise Europe“. Освен това препоръчва в рамките на критериите за отличаване със знака „Предприемчив европейски регион (ПЕР)“ да се отдаде по-голямо значение на социалната икономика;
29. припомня значението на подкрепата, финансирането и укрепването на европейските мрежи на социалната икономика и на градовете и регионите, ангажирани със социалната икономика, като ключов съюзник за изпълнението на плана за действие и популяризирането на създаваните от него възможности;

Подобряване на достъпа до финансиране за предприятията и субектите от социалната икономика

30. отбелязва допълнителните трудности, пред които са изправени предприятията и субектите от социалната икономика при достъпа до финансиране, отчасти поради слабата популярност и разбиране на техните бизнес модели, които отдават приоритет на колективния или общия интерес пред извличането на максимални печалби;
31. припомня ключовата роля на фондовете на политиката на сближаване, и по-специално на ЕФРР и ЕСФ, във финансирането на проекти в областта на социалната икономика;
32. призовава да се стимулира колективното предприемачество на всички семейства в социалната икономика, като се създадат линии за финансова подкрепа за създаването на предприятия на социалната икономика и да им се помогне да се справят с бъдещите стопански предизвикателства;

33. подчертава, че програмата InvestEU ще бъде от ключово значение за финансирането на иновативни проекти в областта на социалната икономика чрез четирите си компонента на политиката, с особен акцент върху компонентите „МСП“ и „социални инвестиции и умения“, които включват микрофинансиране и финансиране на предприятия от социалната икономика;
34. препоръчва Комисията да включи в консултативния комитет член на Комитета на регионите, а в инвестиционния комитет — експерти в областта на финансирането на предприятия и субекти от социалната икономика;
35. призовава Европейската комисия да разработи ясна, прозрачна и ефективна таксономия за социални и екологични инвестиции;
36. посочва значението на финансовите участници в социалната икономика (етични и кооперативни банки, кредитни съюзи, микрофинансиране, социални финансови институции, взаимоспомагателни дружества и кооперативни застрахователни дружества и др.) в областта на устойчивото финансиране, тяхното значително присъствие в селските райони, по-слабо развитите региони и работата им за финансовото приобщаване на уязвимите групи и инвестициите в реалната икономика;
37. призовава при достъпа до финансиране за предприятията и субектите от социалната икономика да се вземе под внимание аспектът на равенството между половете, като се имат предвид по-големите трудности, срещани от жените при достъпа до кредити и финансови ресурси, в сравнение с мъжете. Този факт следва да бъде взет под внимание в началната фаза на разработване на всеки инструмент, с който се цели подобряване на достъпа до финансиране;

Насърчаване на обучението по предприемачество чрез социалната икономика

38. припомня, в съответствие със заключенията на Съвета от 2015 г. относно насърчаването на социалната икономика като основен двигател на икономическото и социалното развитие в Европа, че е важно да се насърчават образованието и обучението по предприемачество чрез форми на социална икономика на всички образователни равнища — от началното до висшето образование (университетско образование и професионално обучение);
39. посочва, че проекти като Бизнес училището за социална икономика, подкрепяно от седем европейски региона в рамките на Платформата за интелигентна специализация, предоставят иновативни решения за този недостиг на обучение относно предприятията от социалната икономика и имат за цел да обучават компетентни специалисти, които да могат да подпомагат и ръководят растежа на тези предприятия и субекти;
40. припомня, че предприятията и субектите от социалната икономика изискват специфични умения, приложими и за традиционните предприятия, като например приобщавашо лидерство;
41. призовава Комисията да използва в по-голяма степен програмата „Еразъм+“ за насърчаване на образованието и обучението по предприемачество и на работните места в предприятията от социалната икономика. Във връзка с това предлага да се проучат възможностите за по-широко използване на програмата „Еразъм“ за млади предприемачи от страна на предприятията и субектите от социалната икономика, по-специално в най-отдалечените европейски региони, където младите хора са изправени пред по-големи ограничения по отношение на мобилността поради отдалечеността от европейския континент;
42. призовава да бъдат проучени нови възможности за насърчаване на образованието, обучението и повишаването на квалификацията на работниците в социалната икономика чрез Подробния план за секторно сътрудничество във връзка с уменията и Алиансите на познанието. Освен това съдържанието на знанията и уменията, които се придобиват на всички образователни равнища, както и чрез структури за неформално образование, следва да насърчава гражданите да използват знанията си по най-добрия начин, т.е. да развива т.нар. „меки“ умения и да им дава възможност да се адаптират към една постоянно променяща се среда;

Подобряване на достъпа до пазарите и до социално отговорното възлагане на обществени поръчки

43. припомня, че предприятията и субектите от социалната икономика са изправени пред допълнителни пречки в сравнение с други МСП при осъществяването на трансгранична дейност в рамките на единния пазар. Тези трудности произтичат от многообразието — а понякога и липсата — на цялостни правни рамки за всички правни форми на социалната икономика, като кооперациите, включително многообразието от, наред с другото, подформи на кооперации, взаимоспомагателни дружества, сдружения, фондации и социални предприятия;
44. припомня важната роля на жените в управлението на социалните предприятия за успеха на обучението на предприемачите по въпросите на социалната икономика;
45. отбелязва също така липсата на европейски инструменти за преодоляване на тези пречки. Поради липсата на европейска правна рамка създаването на транснационално европейско сдружение, съставено от членове от различни държави, продължава да бъде трудно, както е случаят и с взаимоспомагателните дружества и фондации;

46. призовава Комисията да продължи да насърчава социално отговорното възлагане на обществени поръчки сред европейските публични администрации като ключов инструмент за повишаване на прозрачността в областта на обществените поръчки, за борба с корупционните практики, за насърчаване на конкуренцията и участието в обществените поръчки от страна на стопански субекти с различна големина, както и за насърчаване на социално отговорни бизнес практики като тези, които са характерни за социалната икономика;

47. призовава за разширяване на проекта Buying for Social Impact („Закупуване с цел постигане на социално въздействие“), който анализира транспонирането на Директивата за обществените поръчки в петнадесет държави членки и организира национални/териториални прояви за разпространяване на възможностите за отговорни обществени поръчки в други държави — членки на ЕС;

48. приканва всички местни и регионални публични администрации да разработят прозрачни и социално отговорни стратегии за обществени поръчки, като, наред с другото, обвържат възлагането на обществени поръчки със спазването на справедливи възнаграждения и други условия, установени със закон и/или колективни трудови договори, включително във веригите за подизпълнение;

План за действие, който да включва последващи мерки и инструменти за мониторинг и да насърчава структуриран диалог с участниците от социалната икономика и други институции

49. призовава Комисията да гарантира, че планът за действие за социалната икономика има времеви хоризонт от най-малко пет години за неговото изпълнение и че включва предварителна оценка, както и механизми за годишна и последваща оценка и за неговото подновяване след приключването на изпълнението му;

50. приканва Комисията да укрепи своите механизми за наблюдение и подкрепа на политиките в областта на социалната икономика, като например експертната група по социално предприемачество (GECES), вътрешната работна група на Комисията в областта на социалната икономика и постоянния и структуриран диалог по въпросите на социалната икономика с Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет, като следи за гарантирането на балансиран състав от гледна точка на равенството между половете;

51. призовава Комисията да проучи включването на работодателите от социалната икономика в междусекторния социален диалог, включително мерки за оправомощаване и консолидиране на европейска организация на работодателите от социалната икономика.

Брюксел, 1 юли 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — КОМБИНИРАНО — 145-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 30.6.2021 Г. – 1.7.2021 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите относно Законодателния акт за цифровите услуги и Законодателния акт за цифровите пазари

(2021/C 440/13)

Докладчик:	Rodi KRATSA (EL/ЕНП), управител на регион Йонийски острови
Отправни документи:	Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно единния пазар на цифрови услуги (Законодателен акт за цифровите услуги) и за изменение на Директива 2000/31/ЕО COM(2020) 825 final Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор (Законодателен акт за цифровите пазари) COM(2020) 842 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Настоящият регламент следва да се прилага спрямо доставчиците на определени услуги на информационното общество, съгласно определението в Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета ²⁶ , т.е. спрямо всяка услуга, която обикновено се предоставя срещу възнаграждение, от разстояние, чрез електронни средства и по индивидуална молба на получателя. В частност настоящият регламент следва да се прилага спрямо доставчиците на посреднически услуги, и по-специално на посреднически услуги, състоящи се от услуги, известни като „обикновен пренос“, „кеширане“ и „хостинг“, предвид факта, че експоненциалното нарастване на използването на тези услуги, главно за законни и общественополезни цели от всякакъв вид, засилва ролята им и при посредничеството и разпространението на незаконна или друга вредна информация и дейности.	Настоящият регламент следва да се прилага спрямо доставчиците на определени услуги на информационното общество, съгласно определението в Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета ²⁶ , т.е. спрямо всяка услуга, която обикновено се предоставя срещу възнаграждение, от разстояние, чрез електронни средства и по индивидуална молба на получателя. В частност настоящият регламент следва да се прилага спрямо доставчиците на посреднически услуги, и по-специално на посреднически услуги, състоящи се от услуги, известни като „обикновен пренос“, „кеширане“ и „хостинг“, както и търсачки , предвид факта, че експоненциалното нарастване на използването на тези услуги, главно за законни и общественополезни цели от всякакъв вид, засилва ролята им и при посредничеството и разпространението на незаконна или друга вредна информация и дейности.

Изменение 2

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Следва да се счита, че такава съществена връзка със Съюза съществува, когато доставчикът на услуги има място на установяване в Съюза или, при липса на такова, въз основа на наличието на значителен брой потребители в една или повече държави членки или на насочването на дейностите към една или повече държави членки. Насочването на дейностите към една или няколко държави членки може да се определи въз основа на всички релевантни обстоятелства, включително фактори като използването на език или на валута, които обикновено се използват в тази държава членка, или възможността за поръчване на продукти или услуги или за използване на национален домейн от първо ниво. Насочването на дейности към дадена държава членка може също така да бъде изведено от наличието на приложение в съответния национален магазин за приложения, от предоставянето на местна реклама или реклама на езика, използван в тази държава членка, или от начина на управляване на връзките с клиентите, например чрез осигуряване на обслужване на клиентите на езика, който обикновено се използва в дадена държава членка. Също така следва да се приеме, че е налице съществена връзка, когато доставчикът на услуги насочва дейностите си към една или няколко държави членки, както е посочено в член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета. От друга страна, чисто техническата възможност за достъп до даден уебсайт от Съюза не може сама по себе си да се приема за установяване на съществена връзка със Съюза.</p>	<p>Следва да се счита, че такава съществена връзка със Съюза съществува, когато доставчикът на услуги има място на установяване в Съюза или, при липса на такова, въз основа на наличието на значителен брой потребители в една или повече държави членки или на насочването на дейностите към една или повече държави членки. Насочването на дейностите към една или няколко държави членки може да се определи въз основа на всички релевантни обстоятелства, включително фактори като използването на език или на валута, които официално се използват в тази държава членка, или възможността за поръчване на продукти или услуги или за използване на национален домейн от първо ниво. Насочването на дейности към дадена държава членка може също така да бъде изведено от наличието на приложение в съответния национален магазин за приложения, от предоставянето на местна реклама или реклама на който и да е от официалните или обикновено използваните на територията на тази държава членка езици, или от начина на управляване на връзките с клиентите, например чрез осигуряване на обслужване на клиентите на който и да е от официалните езици или езиците, които обикновено се използват на територията на дадена държава членка. Също така следва да се приеме, че е налице съществена връзка, когато доставчикът на услуги насочва дейностите си към една или няколко държави членки, както е посочено в член 17, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета. От друга страна, чисто техническата възможност за достъп до даден уебсайт от Съюза не може сама по себе си да се приема за установяване на съществена връзка със Съюза.</p>

Изложение на мотивите

Целта на изменението е да се намали неяснотата и да се повиши обективността на текста на регламента чрез позоваване на официалния характер на валутите и езиците; освен това, по отношение на езиците, трябва да се вземат предвид както официалните езици, така и обикновено използваните на територията на държавата членка езици.

Изменение 3

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 12

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>За да се постигне заявеното осигуряване на безопасна, предсказуема и надеждна онлайн среда, за целите на настоящия регламент понятието „незаконно съдържание“ следва да бъде дефинирано широко и да обхваща и информацията, свързана с незаконно съдържание, продукти, услуги и дейности. По-специално това понятие следва да се разбира като обозначаващо информация, независимо от нейната форма, която съгласно приложимото право е незаконна, като например изказванията, подстрекаващи към омраза, или терористично съдържание и незаконно дискриминационно съдържание, или която се отнася до дейности, които са незаконни, като например споделяне на изображения с детска порнография, незаконно разпространяване на изображения от лично естество без съгласието на заснетата личност, киберпреследване, продажба на несъответстващи на изискванията или фалшифицирани продукти, неразрешено използване на защитени с авторско право материали или дейности, включващи нарушения на правото за защита на потребителите. В това отношение е без значение дали незаконосъобразността на информацията или дейността произтича от разпоредби на правото на Съюза или на националното законодателство, което е в съответствие с правото на Съюза, както и какво е точното естество или предмет на въпросното законодателство.</p>	<p>За да се постигне заявеното осигуряване на безопасна, предсказуема и надеждна онлайн среда, за целите на настоящия регламент понятието „незаконно съдържание“ следва да бъде дефинирано широко и да обхваща и информацията, свързана с незаконно съдържание, продукти, услуги и дейности. По-специално това понятие следва да се разбира като обозначаващо информация, независимо от нейната форма, която съгласно приложимото право е незаконна, като например изказванията, подстрекаващи към омраза, или терористично съдържание и незаконно дискриминационно съдържание, или която се отнася до дейности, които са незаконни, като нарипер предоставяне на незаконни услуги като услуги за настаняване, предлагани на платформи за краткосрочно отдаване под наем, които не съответстват на законодателството на Съюза, националното, регионалното и местното законодателство, споделяне на изображения с детска порнография, незаконно разпространяване на изображения от лично естество без съгласието на заснетата личност, киберпреследване, продажба на несъответстващи на изискванията или фалшифицирани продукти, продажба на продукти или предоставяне на услуги, несъответстващи на законодателството за защита на потребителите, неразрешено използване на защитени с авторско право материали или дейности, включващи нарушения на правото за защита на потребителите, или предоставяне на услуги, които биха могли сериозно да навредят на физическото, умственото или моралното развитието на непълнолетни лица, представляващи нарушения на Закона за аудиовизуалните медии. В това отношение е без значение дали незаконосъобразността на информацията или дейността произтича от разпоредби на правото на Съюза или на националното законодателство, което е в съответствие с правото на Съюза, както и какво е точното естество или предмет на въпросното законодателство.</p>

Изложение на мотивите

Следва да се посочат по-ясно незаконните услуги, които не са в съответствие със законодателството на Съюза или националното/регионалното/местното законодателство.

Изменение 4

COM(2020) 825 final — част 1

Ново съображение след съображение 12

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p><i>Засиленото използване на технологични решения, основани на цифрова инфраструктура, по време на пандемията от COVID-19 задълбочи допълнително различията, свързани с информационната асиметрия между пазачите на информационния вход и бизнес ползвателите и крайните ползватели. Освен това във връзка с готовността за бъдещи кризи следва да бъдат отчетени поуките от тази зависимост от цифровата инфраструктура и технологичните решения. Цифровата устойчивост в Европа следва да бъде призната и укрепена, като се предприемат съвместни усилия за постигането ѝ.</i></p>

Изложение на мотивите

Цифровата устойчивост следва да бъде призната в по-голяма степен като основна ценност и във връзка с това местните и регионалните власти могат да се застъпят за нея. Изменението се основава на посочването на текущата пандемия от COVID-19 и внася уточнение по отношение на готовността.

Изменение 5

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 13

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Предвид спецификите на въпросните услуги и съответната необходимост техните доставчици да бъдат обвързани с някои специфични задължения, е необходимо да се разграничи подкатегорията на онлайн платформите в рамките на по-общата категория на доставчиците на хостинг услуги, определена в настоящия регламент. Онлайн платформите, като например социалните мрежи или онлайн пазарите, следва да бъдат определени като доставчици на хостинг услуги, които не само съхраняват информация, предоставена от получателите на услугата по тяхно искане, но и разпространяват тази информация сред обществеността, отново по искане на получателите на услугата. Същевременно, за да се избегне налагането на прекалено широки задължения, доставчиците на хостинг услуги не следва да се разглеждат като онлайн платформи, при които разпространението сред обществеността е само незначителна и изцяло вторична характеристика на друга услуга и тази характеристика не може да се използва по обективни технически причини без тази друга основна услуга и интегрирането на въпросната характеристика не е средство за заобикаляне на приложимостта на правилата по настоящия регламент, приложими за онлайн платформите. Например разделът за коментари в онлайн вестник би могъл да представлява такъв елемент, при който е ясно, че той е вторичен спрямо основната услуга, която представлява публикуването на новини под редакцияната отговорност на издателя.</p>	<p>Предвид спецификите на въпросните услуги и съответната необходимост техните доставчици да бъдат обвързани с някои специфични задължения, е необходимо да се разграничи подкатегорията на онлайн платформите в рамките на по-общата категория на доставчиците на хостинг услуги, определена в настоящия регламент. Онлайн платформите, като например социалните мрежи, платформите за споделяне на съдържание или онлайн пазарите, следва да бъдат определени като доставчици на хостинг услуги, които не само съхраняват информация, предоставена от получателите на услугата по тяхно искане, но и разпространяват тази информация сред обществеността, отново по искане на получателите на услугата. Същевременно, за да се избегне налагането на прекалено широки задължения, доставчиците на хостинг услуги не следва да се разглеждат като онлайн платформи, при които разпространението сред обществеността е само незначителна и изцяло вторична характеристика на друга услуга и тази характеристика не може да се използва по обективни технически причини без тази друга основна услуга и интегрирането на въпросната характеристика не е средство за заобикаляне на приложимостта на правилата по настоящия регламент, приложими за онлайн платформите. Например разделът за коментари в онлайн вестник би могъл да представлява такъв елемент, при който е ясно, че той е вторичен спрямо основната услуга, която представлява публикуването на новини под редакцияната отговорност на издателя.</p>

Изменение 6

COM(2020) 825 final — част 1

Ново съображение след съображение 13

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p><i>В случаите, когато е целесъобразно в зависимост от съответното разпределение на правните правомощия, държавите членки на съответните равнища на управление могат да поискат от доставчиците на посреднически услуги да предоставят информация, както и да отбележат, че предвиденото в член 9 от настоящия регламент право съдебни или административни органи да отправят искане за предоставяне на информация е съвместимо с Регламент (ЕС) 2016/679.</i></p>

Изменение 7

COM(2020) 825 final — част 1

Ново съображение след съображение 38

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p><i>Тъй като целта на настоящия регламент е да се гарантира безопасна, предсказуема и надеждна онлайн среда, се прилага основният принцип „това, което е незаконно офлайн, е незаконно онлайн“.</i></p>

Изложение на мотивите

„Това, което е незаконно офлайн, е незаконно онлайн“ е основен принцип за регламентиране на онлайн услугите и следва да бъде изрично посочен в предложението.

Изменение 8

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 50

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>За да се гарантира ефективно и адекватно прилагане на това задължение, без да се налага несъразмерна тежест, обхванатите онлайн платформи следва да се постараят в рамките на разумното да установят доколко надеждна е информацията, предоставяна от съответните търговци, по-специално като използват свободно достъпни официални онлайн бази данни и онлайн интерфейси, като например националните търговски регистри и системата за обмен на информация за ДДС⁴⁵, или като изискат от съответните търговци да предоставят надеждни придружаващи документи, като копия на документи за самоличност, заверени банкови извлечения, сертификати на дружества и удостоверения от търговски регистри. Те могат също така да използват други източници, до които имат достъп от разстояние и които предлагат сходна степен на надеждност за целите на спазването на посоченото задължение. От обхванатите онлайн платформи обаче не следва да се изисква да предприемат прекомерни или скъпоструващи онлайн проучвания на факти или да извършват проверки на място. Освен това не следва да се приема, че онлайн платформите, които са положили изискваното по настоящия регламент старание, гарантират надеждността на информацията пред потребителите или други заинтересовани страни. Тези онлайн платформи следва също така да проектират и организират своя онлайн интерфейс по начин, който позволява на търговците да изпълняват задълженията си съгласно правото на Съюза, и по-специално изискванията в членове 6 и 8 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶, член 7 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷ и член 3 от Директива 98/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.</p>	<p>За да се гарантира ефективно и адекватно прилагане на това задължение, без да се налага несъразмерна тежест, обхванатите онлайн платформи следва да се постараят в рамките на разумното да установят доколко надеждна е информацията, предоставяна от съответните търговци, по-специално като използват свободно достъпни официални онлайн бази данни и онлайн интерфейси, като например националните търговски регистри и системата за обмен на информация за ДДС⁴⁵, или като изискат от съответните търговци да предоставят надеждни придружаващи документи, като копия на документи за самоличност, заверени банкови извлечения, сертификати на дружества и удостоверения от търговски регистри. Те могат също така да използват други източници, до които имат достъп от разстояние и които предлагат сходна степен на надеждност за целите на спазването на посоченото задължение. Тези онлайн платформи следва също така да проектират и организират своя онлайн интерфейс по начин, който позволява на търговците да изпълняват задълженията си съгласно правото на Съюза, и по-специално изискванията в членове 6 и 8 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶, член 7 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷ и член 3 от Директива 98/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.</p>

Изложение на мотивите

Понятието „прекомерни или скъпоструващи онлайн проучвания на факти“ е твърде неясно за един правно обвързващ текст. Също така не следва да се предлага онлайн платформите да бъдат освобождавани от всички възможни усилия за проверка на надеждността на информацията, предоставяна от търговците.

Изменение 9

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 72

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Задачата по осигуряване на адекватен надзор и налагане на изпълнението на задълженията по настоящия регламент се пада по принцип на държавите членки. За тази цел те следва да възложат поне на един орган задачата да прилага и налага изпълнението на настоящия регламент. Държавите членки обаче следва да могат да възлагат на повече от един компетентен орган конкретни надзорни или правоприлагащи задачи и правомощия във връзка с прилагането на настоящия регламент, например за конкретни отрасли, като регулаторните органи в областта на електронните съобщения, медийните регулатори или органите за защита на потребителите, според тяхната вътрешна конституционна, организационна и административна структура.</p>	<p>Задачата по осигуряване на адекватен надзор и налагане на изпълнението на задълженията по настоящия регламент се пада по принцип на държавите членки. За тази цел те следва да възложат поне на един орган задачата да прилага и налага изпълнението на настоящия регламент. Държавите членки обаче следва да могат да възлагат на повече от един компетентен орган конкретни надзорни или правоприлагащи задачи и правомощия във връзка с прилагането на настоящия регламент, например за конкретни отрасли, като регулаторните органи в областта на електронните съобщения, медийните регулатори или органите за защита на потребителите, според тяхната вътрешна конституционна, организационна и административна структура. На местните и регионалните власти следва да бъдат възлагани задачи, свързани с надзора или правоприлагането, когато това се счита за целесъобразно от държавите членки, като ил се предоставят необходимите ресурси за осъществяване на предложените дейности.</p>

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти следва да бъдат включени и информирани за прилагането и надзора.

Необходимо е да се осигурят и достатъчно ресурси за осъществяването на тези дейности.

Изменение 10

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 76

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>При липсата на общо изискване към доставчиците на посреднически услуги да гарантират физическо присъствие на територията на една от държавите членки, е необходимо да се осигури яснота в рамките на юрисдикцията на коя държава членка попадат тези доставчици за целите на прилагането на правилата по глави III и IV от страна на националните компетентни органи. Доставчикът следва да бъде под юрисдикцията на държавата членка, в която се намира основното му място на установяване, т.е. където се намира главното управление или сепалището на доставчика и където се упражняват основните финансови функции и оперативен контрол. По отношение на доставчиците, които не са установени в Съюза, но предлагат услуги в Съюза и следователно попадат в обхвата на настоящия регламент, държавата членка, в която тези доставчици са посочили свой законен представител, следва да има юрисдикция, като се има предвид функцията на законните представители съгласно настоящия регламент. В интерес на ефективното прилагане на настоящия регламент обаче всички държави членки следва да имат юрисдикция по отношение на доставчици, които не са посочили законен представител, при условие че се спазва принципът <i>ne bis in idem</i>. За тази</p>	<p>При липсата на общо изискване към доставчиците на посреднически услуги да гарантират физическо присъствие на територията на една от държавите членки, е необходимо да се осигури яснота в рамките на юрисдикцията на коя държава членка попадат тези доставчици за целите на прилагането на правилата по глави III и IV от страна на националните компетентни органи. Доставчикът следва да бъде под юрисдикцията на държавата членка, в която се намира основното му място на установяване, т.е. където се намира главното управление или сепалището на доставчика и където се упражняват основните финансови функции и оперативен контрол. По отношение на доставчиците, които не са установени в Съюза, но предлагат услуги в Съюза и следователно попадат в обхвата на настоящия регламент, държавата членка, в която тези доставчици са посочили свой законен представител, следва да има юрисдикция, като се има предвид функцията на законните представители съгласно настоящия регламент. В интерес на ефективното прилагане на настоящия регламент обаче всички държави членки следва да имат юрисдикция по отношение на доставчици, които не са посочили законен представител, при условие че се спазва принципът <i>ne bis in idem</i>. За тази</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>цел всяка държава членка, която упражнява юрисдикция по отношение на такива доставчици, следва без неоправдано забавяне да информира всички останали държави членки за мерките, които е предприела при упражняването на тази юрисдикция.</p>	<p>цел всяка държава членка, която упражнява юрисдикция по отношение на такива доставчици, следва без неоправдано забавяне да информира всички останали държави членки и, по целесъобразност, местните и регионалните власти за мерките, които е предприела при упражняването на тази юрисдикция.</p>

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти следва да бъдат информирани за мерките, които се отнасят до услугите, предоставяни на тяхна територия.

Изменение 11

COM(2020) 825 final — част 1

Съображение 88

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>За да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент, е необходимо да се създаде независима консултативна група на равнището на Съюза, която следва да подпомага Комисията и да подпомага координирането на действията на координаторите за цифрови услуги. Този Европейски съвет за цифровите услуги следва да е съставен от координаторите за цифровите услуги, без да се засяга възможността те да канят на своите заседания или да назначават ad hoc делегати от други компетентни органи, на които са възложени конкретни задачи съгласно настоящия регламент, когато това се изисква съгласно националното разпределение на задачите и компетенциите. В случай на множество участници от една държава членка правото на глас следва да остане ограничено до един представител на държава членка.</p>	<p>За да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент, е необходимо да се създаде независима консултативна група на равнището на Съюза, която следва да подпомага Комисията и да подпомага координирането на действията на координаторите за цифрови услуги. Този Европейски съвет за цифровите услуги следва да е съставен от координаторите за цифровите услуги, без да се засяга възможността те да канят на своите заседания или да назначават ad hoc делегати от други компетентни органи, на които са възложени конкретни задачи съгласно настоящия регламент, когато това се изисква съгласно националното разпределение на задачите и компетенциите. В случай на множество участници от една държава членка правото на глас следва да остане ограничено до един представител на държава членка. Съставът на Европейския съвет за цифрови услуги следва да разполага с квалифицирани лица за изпълнението на тези задачи, както и да бъде балансиран по отношение на половете.</p>

Изменение 12

COM (2020) 825 final — част 1

Член 2, буква с) (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p><i>„императивни причини от общ интерес“ означава по-специално императивните причини от общ интерес, признати като такива в практиката на Съда на Европейския Съюз, включително следните основания: обществена политика, обществена сигурност, обществена безопасност, обществено здраве, запазване на финансовата стабилност на системата за обществено осигуряване, защита на потребители, получатели на услуги и работници, добросъвестност на търговските сделки, борба с измамите, опазване на околната среда и на градската околна среда, здравето на животните, интелектуалната собственост, опазване на националното историческо и културно наследство, цели на социалната политика и цели на културната политика; жилищно настаняване; насърчаване на културата, изследователската и научната дейност; осигуряване на плурализъм на медиите; и равенство между половете.</i></p>

Изложение на мотивите

Следва да се определят „императивни причини от общ интерес“, които да станат неразделна част от настоящия регламент. Равенството между половете и други елементи следва да бъдат включени сред тези основания.

Изменение 13

COM (2020) 825 final — част 1

Член 2, буква т) (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p><i>„компетентен орган“ означава компетентните органи на национално, регионално или местно равнище, създадени съгласно съответното законодателство на национално равнище, които отговарят за прилагането на настоящия регламент и за защитата на законните интереси, включително за борбата с незаконното съдържание онлайн. Държавата членка може също така да определи няколко компетентни органа;</i></p>

Изложение на мотивите

Понятието „компетентен орган“ следва да бъде включено в определенията на член 2, тъй като в член 38, параграф 1 се очертават единствено отговорностите на координаторите за цифровите услуги.

Изменение 14

COM (2020) 825 final — част 1

Член 5, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Когато се предоставя услуга на информационното общество, която се състои в съхраняването на информация, предоставена от получател на услугата, доставчикът на услуги не носи отговорност за информацията, съхранявана по искане на получател на услугата, при условие че доставчикът:</p>	<p>Когато се предоставя услуга на информационното общество, която се състои в съхраняването на информация, предоставена от получател на услугата, доставчикът на услуги не носи отговорност за информацията, съхранявана по искане на получател на услугата, при условие че доставчикът:</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>а) не е запознат с незаконна дейност или незаконно съдържание и, по отношение на искове за обезщетение за вреди, не е запознат с факти или обстоятелства, от които да е видна незаконната дейност или незаконното съдържание; или</p> <p>б) веднага след като се запознае или узнае за тях действия експедитивно за премахване или блокиране на достъпа до незаконното съдържание.</p>	<p>а) не е запознат с незаконна дейност или незаконно съдържание и, по отношение на искове за обезщетение за вреди, не е запознат с факти или обстоятелства, от които да е видна незаконната дейност или незаконното съдържание; или</p> <p>б) веднага след като се запознае или узнае за тях действия без неоправдано забавяне и при всички случаи в рамките на 72 часа за премахване или блокиране на достъпа до незаконното съдържание.</p>

Изложение на мотивите

Забавянето трябва да бъде уточнено и не могат да остане без конкретни рамки. Предложените рамки са сходни с посочените в някои национални законодателства. Германският закон за правопрिलाгане спрямо мрежите дори предвижда срок от само 24 часа за очевидно незаконно съдържание.

Изменение 15

COM (2020) 825 final — част 1

Член 8, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>При получаване на заповед за предприемане на действия срещу конкретно незаконно съдържание, издадена от съответните национални съдебни или административни органи въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, в съответствие с правото на Съюза, доставчиците на посреднически услуги информират незабавно органа, издал заповедта, за привеждането в действие на заповедта, като посочват предприетите действия и кога са предприети те.</p>	<p>При получаване на заповед за предприемане на действия срещу конкретно незаконно съдържание, издадена от съответните национални съдебни или административни органи въз основа на приложимото право на Съюза или национално, регионално или местно право и когато е целесъобразно в зависимост от съответното разпределение на правните правомощия, в съответствие с правото на Съюза, доставчиците на посреднически услуги информират незабавно органа, издал заповедта, за привеждането в действие на заповедта, като посочват предприетите действия и кога са предприети те.</p>

Изложение на мотивите

Настоящото изменение пояснява термина „приложимо право“.

Изменение 16

COM (2020) 825 final — част 1

Член 8, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Държавите членки гарантират, че заповедите, посочени в параграф 1, отговарят на следните условия:</p> <p>а) заповедите включват следните елементи:</p> <p>— изложение на причините, поради които информацията представлява незаконно съдържание, като се прави позоваване на конкретната разпоредба на правото на Съюза или на националното право, която е нарушена;</p>	<p>Държавите членки гарантират, че заповедите, посочени в параграф 1, отговарят на следните условия:</p> <p>а) заповедите включват следните елементи:</p> <p>— изложение на причините, поради които информацията представлява незаконно съдържание, като се прави позоваване на конкретната разпоредба на правото на Съюза или на националното право, която е нарушена;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>— един или повече точни URL и, когато е необходимо, допълнителна информация, позволяваща идентифицирането на съответното незаконно съдържание;</p> <p>— информация относно средствата за правна защита, с които разполагат доставчикът на услугата и получателят на услугата, който е предоставил съдържанието;</p> <p>б) териториалният обхват на заповедта, въз основа на приложимите правила на Съюза и на националното право, включително Хартата, и когато е приложимо, общите принципи на международното право, не надхвърля строго необходимото за постигане на целта ѝ;</p> <p>в) заповедта се изготвя на езика, посочен от доставчика, и се изпраща на звеното за контакт, определено от доставчика, в съответствие с член 10.</p>	<p>— един или повече точни URL и, когато е необходимо, допълнителна информация, позволяваща идентифицирането на съответното незаконно съдържание;</p> <p>— информация относно средствата за правна защита, с които разполагат доставчикът на услугата и получателят на услугата, който е предоставил съдържанието;</p> <p>б) териториалният обхват на заповедта, въз основа на приложимите правила на Съюза и на националното право, включително Хартата, и когато е приложимо, общите принципи на международното право, не надхвърля строго необходимото за постигане на целта ѝ;</p> <p>в) заповедта се изготвя на недвуслислен език, на език, използван в тази държава членка, и поне на един официален работен език на ЕС (английски, френски, немски), посочен от доставчика, и се изпраща на звеното за контакт, определено от доставчика, в съответствие с член 10.</p>

Изложение на мотивите

Настоящото предложение създава неприемливи „вратички за измъкване“ за доставчика на услуги просто чрез избора на рядко използван в търговските отношения език и представлява неразумно препятствие за разглеждащия орган. Изменението премахва този риск, като ограничава избора до поне един от трите официални работни езика.

Изменение 17

COM (2020) 825 final — част 1

Член 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>1. При получаване на заповед за предоставяне на конкретна информация за един или повече конкретни отделни получатели на услугата, издадена от съответните национални съдебни или административни органи въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, в съответствие с правото на Съюза, доставчиците на посреднически услуги информират незабавно органа, издал заповедта, за нейното получаване и за привеждането ѝ в действие.</p> <p>2. Държавите членки гарантират, че заповедите, посочени в параграф 1, отговарят на следните условия:</p> <p>а) заповедите включват следните елементи:</p> <p>— изложение на причините, в което се обяснява целта, за която се изисква информацията, и защо изискването за предоставяне на информацията е необходимо и пропорционално, за да се определи дали получателите на посреднически услуги спазват приложимите правила на Съюза или национални правила, освен ако такова изложение не може да бъде направено по причини, свързани с предотвратяването, разследването, разкриването и наказателното преследване на престъпления;</p>	<p>1. При получаване на заповед за предоставяне на конкретна информация за един или повече конкретни отделни получатели на услугата, издадена от съответните национални съдебни или административни органи въз основа на приложимото право на Съюза или национално право, в съответствие с правото на Съюза, доставчиците на посреднически услуги информират незабавно органа, издал заповедта, за нейното получаване и за привеждането ѝ в действие.</p> <p>2. Държавите членки гарантират, че заповедите, посочени в параграф 1, отговарят на следните условия:</p> <p>а) заповедите включват следните елементи:</p> <p>— изложение на причините, в което се обяснява целта, за която се изисква информацията, и защо изискването за предоставяне на информацията е необходимо и пропорционално, за да се определи дали получателите на посреднически услуги спазват приложимите правила на Съюза или национални правила, освен ако такова изложение не може да бъде направено по причини, свързани с предотвратяването, разследването, разкриването и наказателното преследване на престъпления;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>— информация относно средствата за правна защита, с които разполагат доставчикът и получателите на съответната услуга;</p> <p>б) заповедта изисква единствено доставчикът да предостави информация, която вече е събрана за целите на предоставянето на услугата и която е под негов контрол;</p> <p>в) заповедта се изготвя на езика, посочен от доставчика, и се изпраща на звеното за контакт, определено от този доставчик, в съответствие с член 10.</p> <p>3. Координаторът на цифровите услуги от държавата членка на националния съдебен или административен орган, издал заповедта, незабавно изпраща копие от заповедта, посочена в параграф 1, на всички координатори на цифровите услуги чрез системата, създадена в съответствие с член 67.</p> <p>4. Условиата и изискванията, предвидени в настоящия член, не засягат изискванията съгласно националното наказателно процесуално право в съответствие с правото на Съюза.</p>	<p>— информация относно средствата за правна защита, с които разполагат доставчикът и получателите на съответната услуга;</p> <p>б) заповедта изисква единствено доставчикът да предостави информация, която вече е събрана за целите на предоставянето на услугата и която е под негов контрол;</p> <p>в) заповедта се изготвя на езика, посочен от доставчика, и се изпраща на звеното за контакт, определено от този доставчик, в съответствие с член 10.</p> <p>3. Координаторът на цифровите услуги от държавата членка на националния съдебен или административен орган, издал заповедта, незабавно изпраща копие от заповедта, посочена в параграф 1, на всички координатори на цифровите услуги чрез системата, създадена в съответствие с член 67.</p> <p>4. Условиата и изискванията, предвидени в настоящия член, не засягат изискванията съгласно националното наказателно процесуално право в съответствие с правото на Съюза.</p> <p>5. <i>Държавите членки могат да установят задължения за доставчиците на посреднически услуги да информират компетентните публични органи, независимо дали са национални, регионални или местни, във връзка с информация, предоставена от получателите на техните услуги, или задължения за предаване на компетентните органи, по тяхно искане, на информация, която позволява идентифицирането на получатели на техните услуги, с които те имат договори за съхраняване на данни.</i></p>

Изложение на мотивите

В законодателния акт за цифровите услуги следва да се поясни, че държавите членки имат право да установяват задължения за платформите да предоставят информация на компетентните органи (национални, регионални, местни), така че, в обосновани случаи, получателите на техните услуги да могат да бъдат идентифицирани.

Изменение 18

COM(2020) 825 final

Член 10, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Доставчиците на посреднически услуги оповестяват публично информацията, необходима за лесното идентифициране и комуникация с техните единни звена за контакт.</p>	<p>Доставчиците на посреднически услуги оповестяват публично, без неоправдано забавяне, информацията, необходима за лесното идентифициране и комуникация с техните единни звена за контакт.</p>

Изложение на мотивите

Пояснение с оглед на правилното прилагане.

Изменение 19

COM(2020) 825 final

Член 12, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>1. Доставчиците на посреднически услуги включват в своите общи условия информация за всички ограничения, които налагат във връзка с използването на техните услуги по отношение на информацията, предоставена от получателите на услугата. Тази информация включва информация за всички политики, процедури, мерки и инструменти, използвани за целите на модерирането на съдържание, включително алгоритмичното вземане на решения и прегледа от човек. Тя се формулира на ясен и недвусмислен език и е публично достъпна в лесно достъпен формат.</p>	<p>1. Доставчиците на посреднически услуги включват в своите общи условия информация за всички ограничения, които налагат във връзка с използването на техните услуги по отношение на информацията, предоставена от получателите на услугата. Тази информация включва информация за всички политики, процедури, мерки и инструменти, използвани за целите на модерирането на съдържание, включително алгоритмичното вземане на решения и прегледа от човек. Тя се формулира на ясен и недвусмислен език и е публично достъпна в лесно достъпен формат.</p> <p><i>Това включва мерки, които гарантират, че получателят на дадена услуга може безпрепятствено да се откаже от посредническите услуги. На практика за всеки получател на услуга трябва да е еднакво лесно да сключи абонамент и да се откаже от абонамент.</i></p>

Изложение на мотивите

Прекратяването на абонамент за основна платформа следва да бъде също толкова лесно, колкото и абонирането за нея. Освен това информацията относно процеса на прекратяване на абонамент следва да бъде публично достъпна в лесно достъпен формат.

Изменение 20

COM (2020) 825 final — част 1

Член 14, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Доставчикът също така уведомява незабавно това физическо лице или образование за своето решение по отношение на информацията, за която се отнася уведомлението, като предоставя информация относно възможностите за правна защита във връзка с това решение.</p>	<p>Доставчикът също така уведомява незабавно <i>и във всички случаи в рамките на 5 работни дни</i> това физическо лице или образование за своето решение по отношение на информацията, за която се отнася уведомлението, като предоставя информация относно възможностите за правна защита във връзка с това решение.</p>

Изложение на мотивите

Следва да се определи ясна времева рамка за задължително реагиране на уведомленията съгласно член 14.

Изменение 21

COM (2020) 825 final — част 1

Член 19, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Онлайн платформите предприемат необходимите технически и организационни мерки, за да гарантират, че уведомленията, подадени от доверени податели на сигнали чрез механизмите, посочени в член 14, се обработват и по тях се взема решение с приоритет и незабавно.	Онлайн платформите предприемат необходимите технически и организационни мерки, за да гарантират, че уведомленията, подадени от доверени податели на сигнали чрез механизмите, посочени в член 14, се обработват и по тях се взема решение с приоритет, незабавно и във всички случаи в рамките на 48 часа .

Изложение на мотивите

Определянето на кратък срок за задължителни реакции на онлайн платформите по отношение на уведомленията съгласно член 19 е от съществено значение, за да се гарантира висока степен на съответствие.

Изменение 22

COM (2020) 825 final — част 1

Член 22

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>1. Когато онлайн платформа позволява на потребителите да сключват договори от разстояние с търговци, тя гарантира, че търговците могат да използват услугите си за рекламиране на съобщения или за предлагане на продукти или услуги на потребители, намиращи се в Съюза, само ако преди използването на нейните услуги онлайн платформата е получила следната информация:</p> <p>а) име, адрес, телефонен номер и адрес на електронна поща на търговеца;</p> <p>б) копие от идентификационния документ на търговеца или друга електронна идентификация съгласно определението в член 3 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰;</p> <p>в) данни за банковата сметка на търговеца, когато търговецът е физическо лице;</p> <p>г) име, адрес, телефон и адрес на електронната поща на икономическия оператор по смисъла на член 3, параграф 13 и член 4 от Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета⁵¹ или всеки съответен акт на правото на Съюза;</p> <p>д) когато търговецът е регистриран в търговски регистър или подобен публичен регистър — търговския регистър, в който е регистриран търговецът, и неговия регистрационен номер или равностойно средство за идентификация в този регистър;</p> <p>е) лична декларация от страна на търговеца, който се ангажира да предлага само продукти или услуги, които са в съответствие с приложимите правила на правото на Съюза.</p>	<p>1. Когато онлайн платформа позволява сключването на договори от разстояние с потребители, тя гарантира, че физическите или юридическите лица, които предлагат продукти или услуги чрез платформата, могат да използват услугите си за рекламиране на съобщения или за предлагане на продукти или услуги на потребители, намиращи се в Съюза, само ако преди използването на нейните услуги онлайн платформата е получила следната информация:</p> <p>а) име, адрес, телефонен номер и адрес на електронна поща на получателя;</p> <p>б) когато получателят е регистриран в публичен регистър — регистрационния номер или равностойно средство за идентификация в този регистър;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>2. При получаването на тази информация онлайн платформата полага разумни усилия, за да прецени дали информацията, посочена в параграф 1, букви а), г) и д), е надеждна, като използва всяка свободно достъпна официална онлайн база данни или онлайн интерфейс, предоставени от държава членка или от Съюза, или чрез искания до търговеца да предостави подкрепящи документи от надеждни източници.</p> <p>3. Когато онлайн платформата получи сведения, че информацията, посочена в параграф 1, получена от съответния търговец, е неточна или непълна, тя изисква от търговеца да коригира информацията, доколкото това е необходимо, за да се гарантира, че цялата информация е точна и пълна, незабавно или в рамките на срока, определен от правото на Съюза и националното право. Когато търговецът не коригира или не допълни тази информация, онлайн платформата преустановява временно предоставянето на своята услуга на търговеца, докато не бъде изпълнено искането.</p> <p>4. Онлайн платформата съхранява информацията, получена съгласно параграфи 1 и 2, по сигурен начин за срока на договорните ѝ отношения със съответния търговец. Впоследствие тя заличава тази информация.</p>	<p>2. Когато доставчикът на продукти или услуги отговаря на изискванията за търговец съгласно правото на Съюза, в допълнение към задълженията, посочени в параграф 1, онлайн платформата гарантира, че търговецът може да използва услугите си за реклапиране на съобщения или за предлагане на продукти или услуги на потребители, напирани се в Съюза, само ако преди използването на нейните услуги онлайн платформата е получила следната информация:</p> <p>а) копие от идентификационния документ на търговеца или друга електронна идентификация съгласно определението в член 3 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета;</p> <p>б) данни за банковата сметка на търговеца, когато търговецът е физическо лице;</p> <p>в) име, адрес, телефон и адрес на електронната поща на икономическия оператор по смисъла на член 3, параграф 13 и член 4 от Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета или всеки съответен акт на правото на Съюза;</p> <p>г) когато търговецът е регистриран в търговски регистър или подобен публичен регистър — търговския регистър, в който е регистриран търговецът, и неговия регистрационен номер или равностойно средство за идентификация в този регистър;</p> <p>д) лична декларация от страна на търговеца, който се ангажира да предлага само продукти или услуги, които са в съответствие с приложимите правила на правото на Съюза.</p> <p>3. При получаването на тази информация онлайн платформата полага всички усилия, за да прецени дали информацията, посочена в параграф 1, букви а) и б) и в параграф 2, букви в) и г), е надеждна, като използва всяка свободно достъпна официална онлайн база данни или онлайн интерфейс, предоставени от държава членка или от Съюза, или чрез искания до получателя да предостави подкрепящи документи от надеждни източници.</p> <p>4. Когато онлайн платформата получи сведения, че информацията, посочена в параграфи 1 или 2, получена от съответния получател, е неточна или непълна, тя изисква от получателя да коригира информацията, доколкото това е необходимо, за да се гарантира, че цялата информация е точна и пълна, незабавно. Докато получателят не коригира или не допълни тази информация, онлайн платформата преустановява временно предоставянето на своята услуга на получателя, докато не бъде изпълнено искането.</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>5. Без да се засяга параграф 2, платформата разкрива информацията на трети страни само когато това се изисква в съответствие с приложимото право, включително заповедите, посочени в член 9, и всички заповеди, издадени от компетентните органи на държавите членки или от Комисията за изпълнение на техните задачи съгласно настоящия регламент.</p> <p>6. Онлайн платформата предоставя на получателите на услугата информацията, посочена в параграф 1, букви а), г), д) и е), по ясен, леснодостъпен и разбираем начин.</p> <p>7. Онлайн платформата проектира и организира своя онлайн интерфейс по начин, който дава възможност на търговците да изпълняват задълженията си по отношение на предоговорната информация и информацията за безопасността на продуктите съгласно приложимото право на Съюза.</p>	<p>5. Онлайн платформата съхранява информацията, получена съгласно параграфи 1, 2 и 3, по сигурен начин за срока на договорните ѝ отношения със съответния получател. Впоследствие тя заличава тази информация.</p> <p>6. Без да се засяга параграф 3, платформата разкрива информацията на трети страни само когато това се изисква в съответствие с приложимото право, включително заповедите, посочени в член 9, и всички заповеди, издадени от компетентните органи на държавите членки или от Комисията за изпълнение на техните задачи съгласно настоящия регламент.</p> <p>7. Онлайн платформата предоставя на получателите на услугата информацията, посочена в параграф 1, букви а) и б) и в параграф 2, букви в), г) и д), по ясен, леснодостъпен и разбираем начин.</p> <p>8. Онлайн платформата проектира и организира своя онлайн интерфейс по начин, който дава възможност на получателите да изпълняват задълженията си по отношение на предоговорната информация и информацията за безопасността на продуктите съгласно приложимото право на Съюза.</p>

Изложение на мотивите

Голяма част от услугите се предлагат от физически лица, а не от специалисти, определени с термина „търговец“. Тези физически лица обикновено не съблюдават националното или местното законодателство, например, относно краткосрочното отдаване под наем и извършват нерегламентиран бизнес, без да спазват съответните разпоредби.

Изменение 23

COM(2020) 825 final — част 1

Член 25, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 69, за да коригира броя на средномесечните получатели на услугата в Съюза, посочен в параграф 1, когато населението на Съюза се увеличава или намалява с поне 5 % спрямо населението през 2020 г. или, след корекция посредством делегиран акт, на населението на Съюза през годината, в която е приет последният делегиран акт. В този случай тя коригира броя, така че той да съответства на 10 % от населението на Съюза през годината, в която приема делегирания акт, закръглен нагоре или надолу, за да може броят да бъде изразен в милиони.</p>	<p>Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 69, за да коригира броя на средномесечните получатели на услугата в Съюза, посочен в параграф 1, когато населението на Съюза се увеличава или намалява с поне 5 % спрямо населението през 2020 г. или, след корекция посредством делегиран акт, на населението на Съюза през годината, в която е приет последният делегиран акт. В този случай тя коригира броя, така че той да съответства на 7 % от населението на Съюза през годината, в която приема делегирания акт, закръглен нагоре или надолу, за да може броят да бъде изразен в милиони.</p>

Изложение на мотивите

Законодателният акт за цифровите услуги следва да има за цел намаляване на праговете по отношение на много големите онлайн платформи.

Изменение 24

COM (2020) 825 final — част 1

Член 31, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
При обосновано искане и в разумен срок, посочен в искането, много големите онлайн платформи предоставят на координатора на цифровите услуги по място на установяване или на Комисията достъп до данните, необходими за контрол и оценка на спазването на настоящия регламент. Координаторът на цифровите услуги и Комисията използват тези данни само за тези цели.	При обосновано искане и в разумен срок, посочен в искането, във всички случаи не по-дълъг от 72 часа , много големите онлайн платформи предоставят на координатора на цифровите услуги по място на установяване или на Комисията достъп до данните, необходими за контрол и оценка на спазването на настоящия регламент. Координаторът на цифровите услуги и Комисията използват тези данни само за тези цели.

Изложение на мотивите

Краткият срок за задължително реагиране на искането за предоставяне на информация от координатора на цифровите услуги в държавата на установяване е от съществено значение, за да се гарантира висока степен на съответствие.

Изменение 25

COM(2020) 825 final — част 1

Член 41, параграф 1, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи, координаторите на цифровите услуги разполагат най-малко със следните правомощия за разследване във връзка с поведението на доставчиците на посреднически услуги под юрисдикцията на тяхната държава членка: (а) правомощието да изискват от тези доставчици, както и от всички други лица, действащи за цели, свързани с тяхната търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, които с основание би могло да се очаква, че са запознати с информация, свързана с предполагаемо нарушение на настоящия регламент, включително организациите, извършващи одитите, посочени в член 28 и член 50, параграф 3, да предоставят тази информация в разумен срок;	Когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи, координаторите на цифровите услуги разполагат най-малко със следните правомощия за разследване във връзка с поведението на доставчиците на посреднически услуги под юрисдикцията на тяхната държава членка: (а) правомощието да изискват от тези доставчици, както и от всички други лица, действащи за цели, свързани с тяхната търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия, които с основание би могло да се очаква, че са запознати с информация, свързана с предполагаемо нарушение на настоящия регламент, включително организациите, извършващи одитите, посочени в член 28 и член 50, параграф 3, да предоставят тази информация в разумен срок, който във всеки случай не е повече от 72 часа ;

Изложение на мотивите

Въвеждането на специфични задължителни срокове гарантира бързи действия от страна на доставчика, така че вредата да бъде ограничена.

Изменение 26

COM(2020) 825 final — част 1

Член 45, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Когато координатор на цифровите услуги има основания да подозира, че доставчик на посредническа услуга, който не е под юрисдикцията на съответната държава членка, е нарушил настоящия регламент, той изисква от координатора на цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на настоящия регламент.	Когато координатор на цифровите услуги има основания да подозира, че доставчик на посредническа услуга, който не е под юрисдикцията на съответната държава членка, е нарушил настоящия регламент, той изисква от координатора на цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на настоящия регламент.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Когато Европейският съвет за цифровите услуги има основания да подозира, че доставчик на посреднически услуги е нарушил настоящия регламент по начин, включващ най-малко три държави членки, той може да препоръчи на координатора на цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на настоящия регламент.</p>	<p>Когато Европейският съвет за цифровите услуги има основания да подозира, че доставчик на посреднически услуги е нарушил настоящия регламент по начин, включващ най-малко три държави членки, той възлага на координатора на цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на настоящия регламент.</p>

Изложение на мотивите

Европейският съвет за цифровите услуги не бива да препоръчва, а трябва да възложи на координатора на цифровите услуги по място на установяване да направи оценка на въпроса и да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на Регламента.

Изменение 27

COM(2020) 825 final — част 1

Член 45, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>В искането или препоръката съгласно параграф 1 се посочва най-малко:</p> <p>(а) звеното за контакт на съответния доставчик на посреднически услуги, както е предвидено в член 10;</p> <p>(б) описание на съответните факти, съответните разпоредби на настоящия регламент и причините, поради които координаторът на цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги подозира, че доставчикът е нарушил настоящия регламент;</p> <p>(в) всяка друга информация, която координаторът на цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги счита за уместна, в това число, когато е целесъобразно, информация, събрана по негова собствена инициатива, или предложения за конкретни мерки за разследване или правоприлагане, включително временни мерки.</p>	<p>В искането съгласно параграф 1 се посочва най-малко:</p> <p>(а) звеното за контакт на съответния доставчик на посреднически услуги, както е предвидено в член 10;</p> <p>(б) описание на съответните факти, съответните разпоредби на настоящия регламент и причините, поради които координаторът на цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги подозира, че доставчикът е нарушил настоящия регламент;</p> <p>(в) всяка друга информация, която координаторът на цифровите услуги, изпратил искането, или Европейският съвет за цифровите услуги счита за уместна, в това число, когато е целесъобразно, информация, събрана по негова собствена инициатива, или предложения за конкретни мерки за разследване или правоприлагане, включително временни мерки.</p>

Изложение на мотивите

Това не следва да бъде обикновена препоръка, а искане.

Изменение 28

COM(2020) 825 final — част 1

Член 46, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Когато координаторът на цифровите услуги по място на установяване и на основания да подозира, че много голяма онлайн платформа е нарушила настоящия регламент, той може да поиска от Комисията да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на настоящия регламент в съответствие с раздел 3. Това искане съдържа цялата информация, посочена в член 45, параграф 2, и излага причините за искането Комисията да се намеси.</p>	<p>Когато координаторът на цифровите услуги по място на установяване или координаторите на цифровите услуги на най-малко три държави членки и на основания да подозират, че много голяма онлайн платформа е нарушила настоящия регламент, те могат да поискат от Комисията да предприеме необходимите мерки за разследване и правоприлагане, за да гарантира спазването на настоящия регламент в съответствие с раздел 3. Това искане съдържа цялата информация, посочена в член 45, параграф 2, и излага причините за искането Комисията да се намеси.</p>

Изложение на мотивите

Регламентът следва да има за цел да предостави на координаторите на цифрови услуги инструменти за съвместно действие в случай че има основания да се подозира, че много голяма онлайн платформа го е нарушила.

Изменение 29

COM(2020) 842 final — част 1

Създава се ново съображение след съображение 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p>Без съмнение европейският пазар е доминиран от платформи на пазачи на информационния вход, които години наред предоставят основни услуги на платформи. Въпреки че в развиването на успешна стопанска дейност няма нищо антиконкурентно, прекомерната пазарна мощ и потенциалните злоупотреби трябва да бъдат коригирани.</p>

Изложение на мотивите

Няма нищо антиконкурентно в изграждането на успешен бизнес, както направиха много платформи. Въпреки това следва да се подчертаят цялостното значение и последиците от основаващите се на данни бизнес модели, както и да се посочат информационните асиметрии между пазачите на информационния вход и крайните ползватели и бизнес ползвателите, тъй като до голяма степен именно това е причината да се прецени, че предложението е необходимо.

Изменение 30

COM(2020) 842 final — част 1

Съображение 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p><i>Разпокъсването на вътрешния пазар може да бъде ефективно предотвратено само ако</i> държавите членки <i>са възпрепятствани да прилагат национални правила, които са специфични за видовете предприятия и услуги, обхванати от</i> настоящия регламент. <i>В същото време, тъй като</i> настоящият регламент има за цел да допълни прилагането на законодателството в областта на конкуренцията, следва да се уточни, че той не засяга членове 101 и 102 от ДФЕС, съответните национални правила в областта на конкуренцията и други национални правила в областта на конкуренцията по отношение на едностранното поведение, които се основават на индивидуализирана оценка на пазарните позиции и поведение, включително вероятните му ефекти и точния обхват на забраненото поведение, и които предвиждат възможността предприятията да представят аргументи за ефективност и обективна обосновка във връзка с въпросното поведение. Прилагането на последните правила обаче не следва да засяга задълженията, наложени на пазачите на информационния вход съгласно настоящия регламент, и тяхното единно и ефективно прилагане на вътрешния пазар.</p>	<p><i>Никоя от разпоредбите на настоящия регламент не възпрепятства</i> държавите членки <i>да налагат еднакви, по-строги или различни задължения на предприятията с цел преследване на законни обществени интереси в съответствие с правото на Съюза. Тези законни обществени интереси могат да бъдат, наред с другото, защитата на потребителите, борбата срещу действия на нелоялна конкуренция и защитата на свободата и плурализма на медиите. По-специално никоя от разпоредбите на настоящия регламент не възпрепятства държавите членки да преследват тези законни интереси, като налагат задължения на предприятията, ползващи се със статут на пазачи на информационния вход по стисъла на</i> настоящия регламент, <i>както и на други предприятия. Тъй като</i> настоящият регламент има за цел да допълни прилагането на законодателството в областта на конкуренцията, следва да се уточни, че той не засяга членове 101 и 102 от ДФЕС, съответните национални правила в областта на конкуренцията и други национални правила в областта на конкуренцията по отношение на едностранното поведение, които се основават на индивидуализирана оценка на пазарните позиции и поведение, включително вероятните му ефекти и точния обхват на забраненото поведение, и които предвиждат възможността предприятията да представят аргументи за ефективност и обективна обосновка във връзка с въпросното поведение.</p>

Изменение 31

COM(2020) 842 final — част 1

Съображение 11

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Настоящият регламент следва също да допълва, без да засяга тяхното прилагане, правилата, произтичащи от други актове на правото на Съюза, уреждащи определени аспекти на предоставянето на обхванатите от настоящия регламент услуги, по-специално Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Регламент (ЕС) xx/xx/ЕС [Законодателен акт за цифровите услуги] на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ и Директива (ЕС) 2010/13 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, както и националните правила, целящи изпълнение или, в зависимост от случая, прилагане на въпросното законодателство на Съюза.</p> <p>⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за насърчаване на справедливост и прозрачност за бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 57).</p> <p>⁽²⁾ Регламент (ЕС) .../. на Европейския парламент и на Съвета — предложение относно единен пазар за цифрови услуги („Законодателен акт за цифровите услуги“) и за изменение на Директива 2000/31/ЕО.</p> <p>⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО („Общ регламент относно защитата на данните“) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).</p> <p>⁽⁴⁾ Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92).</p> <p>⁽⁵⁾ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).</p> <p>⁽⁶⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги („Директива за аудиовизуалните медийни услуги“) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).</p>	<p>Настоящият регламент следва също да допълва, без да засяга тяхното прилагане, правилата, произтичащи от други актове на правото на Съюза, уреждащи определени аспекти на предоставянето на обхванатите от настоящия регламент услуги, по-специално Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) xx/xx/ЕС [Законодателен акт за цифровите услуги] на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета, Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета, Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета и Директива (ЕС) 2010/13 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, както и националните правила в съответствие с въпросното законодателство на Съюза.</p> <p>⁽¹⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги („Директива за аудиовизуалните медийни услуги“) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).</p>

Изменение 32

COM(2020) 842 final — част 1

Съображение 13

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>По-специално посредническите онлайн услуги, онлайн търсачките, операционните системи, социалните мрежи онлайн, услугите на платформи за споделяне на видеоклипове, междуличностните съобщителни услуги без номер, компютърните услуги „в облак“ и онлайн рекламните услуги могат да засегнат по еднакъв начин голям брой крайни ползватели и предприятия, което води до риск от нелоялни бизнес практики. Поради това те следва да бъдат включени в определението за основни платформени услуги и попадат в обхвата на настоящия регламент. Посредническите онлайн услуги могат да бъдат активни също в областта на финансовите услуги и могат да посредничат или да се използват за предоставяне на услугите, включени в неизчерпателния списък в приложение II към Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. При определени обстоятелства понятието „крайни ползватели“ следва да обхваща ползватели, които традиционно са считани за бизнес ползватели, но в дадена ситуация не използват основни платформени услуги, за да предоставят стоки или услуги на други крайни ползватели, като например предприятия, разчитащи на компютърни услуги „в облак“ за собствени цели.</p> <p>⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество, ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1.</p>	<p>По-специално посредническите онлайн услуги, включително (онлайн) пазари, магазини за софтуерни приложения, цифрови гласови асистенти и платформи, включващи технологии за гласови асистенти, и посреднически онлайн услуги в други сектори като мобилност, транспорт или енергетика, както и онлайн търсачките, операционните системи, уеб браузърите, социалните мрежи онлайн, услугите на платформи за споделяне на видеоклипове, междуличностните съобщителни услуги без номер, компютърните услуги „в облак“ и онлайн рекламните услуги могат да засегнат по еднакъв начин голям брой крайни ползватели и предприятия, което води до риск от нелоялни бизнес практики. Поради това те следва да бъдат включени в определението за основни платформени услуги и попадат в обхвата на настоящия регламент. Посредническите онлайн услуги могат да бъдат активни също в областта на финансовите услуги и могат да посредничат или да се използват за предоставяне на услугите, включени в неизчерпателния списък в приложение II към Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. При определени обстоятелства понятието „крайни ползватели“ следва да обхваща ползватели, които традиционно са считани за бизнес ползватели, но в дадена ситуация не използват основни платформени услуги, за да предоставят стоки или услуги на други крайни ползватели, като например предприятия, разчитащи на компютърни услуги „в облак“ за собствени цели.</p> <p>⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество, ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1.</p>

Изменение 33

COM(2020) 842 final — част 1

Съображение 43

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>При определени обстоятелства даден пазач на информационния вход може да има двойна роля като доставчик на основни платформени услуги, по силата на което предоставя основна платформена услуга на своите бизнес ползватели, като същевременно се конкурира със същите тези бизнес ползватели при предоставянето на същите или подобни услуги или продукти на същите крайни ползватели. При тези обстоятелства пазачът на информационния вход може да се възползва от двойната си роля, за да използва данни, получени при сделки от негови бизнес ползватели на основната платформа, за целите на собствените си услуги, с които се предлагат подобни услуги като тези на бизнес ползвателите му. Такъв може да бъде например случаят, при който пазач на информационния вход предоставя на бизнес ползватели онлайн пазар или магазин за приложения, а в същото време предлага услуги като онлайн търговец на дребно или доставчик на софтуерно приложение за тези бизнес ползватели. За да се попречи на пазачите на информационния вход да се възползват по несправедлив начин от своята двойна роля, следва да се гарантира, че те се въздържат от използването на обединени или необединени данни, които могат да включват анонимизирани и лични данни, които не са публично достъпни, за да предлагат подобни услуги на своите бизнес ползватели. Това задължение следва да се прилага по отношение на пазачите на информационния вход като цяло, включително, но не само, по отношение на стопански единици, които се конкурират с бизнес ползвателите на основна платформена услуга.</p>	<p>При определени обстоятелства даден пазач на информационния вход може да има двойна роля като доставчик на основни платформени услуги, по силата на което предоставя основна платформена услуга на своите бизнес ползватели, като същевременно се конкурира със същите тези бизнес ползватели при предоставянето на същите или подобни услуги или продукти на същите крайни ползватели. При тези обстоятелства пазачът на информационния вход може да се възползва от двойната си роля, за да използва данни, получени при сделки от негови бизнес ползватели на основната платформа, за целите на собствените си услуги, с които се предлагат подобни услуги като тези на бизнес ползвателите му. Такъв може да бъде например случаят, при който пазач на информационния вход предоставя на бизнес ползватели онлайн пазар или магазин за приложения, а в същото време предлага услуги като онлайн търговец на дребно или доставчик на софтуерно приложение за тези бизнес ползватели. За да се попречи на пазачите на информационния вход да се възползват по несправедлив начин от своята двойна роля, следва да се гарантира, че те се въздържат от използването на обединени или необединени данни, които могат да включват анонимизирани и лични данни, за да предлагат подобни услуги на своите бизнес ползватели. Това задължение следва да се прилага по отношение на пазачите на информационния вход като цяло, включително, но не само, по отношение на стопански единици, които се конкурират с бизнес ползвателите на основна платформена услуга.</p>

Изложение на мотивите

Това определение би предоставило на пазачите на информационния вход твърде голяма свобода на действие.

Изменение 34

COM(2020) 842 final — част 1

Член 1, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Държавите членки не налагат на пазачите на информационния вход допълнителни задължения чрез закони, подзаконови или административни актове с цел гарантиране на достъпни и справедливи пазари. Това не засяга правилата, преследващи други законни обществени интереси в съответствие с правото на Съюза. По-специално никоя от разпоредбите на настоящия регламент не възпрепятства държавите членки да налагат съвместими с правото на Съюза задължения върху предприятия, включително доставчици на основни платформени услуги, когато тези задължения не са свързани със съответните предприятия, ползващи се със статут на пазачи на информационния вход по стисъла на настоящия регламент, с цел защитата на потребителите или борбата срещу действия на нелоялна конкуренция.</p>	<p>Държавите членки не налагат на пазачите на информационния вход допълнителни задължения чрез закони, подзаконови или административни актове с цел гарантиране на достъпни и справедливи пазари. Това не засяга правилата, преследващи други законни обществени интереси в съответствие с правото на Съюза. По-специално никоя от разпоредбите на настоящия регламент не възпрепятства държавите членки да налагат съвместими с правото на Съюза задължения върху предприятия, включително доставчици на основни платформени услуги, с цел защитата на потребителите, борбата срещу действия на нелоялна конкуренция, насърчаването на медийния плурализъм или преследването на законни обществени интереси.</p>

Изменение 35

COM(2020) 842 final — част 1

Член 1, параграф 6

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Настоящият регламент не засяга прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. Той също не засяга прилагането на национални правила, с които се забраняват антиконкурентни споразумения, решения на сдружения на предприятия, съгласувани практики и злоупотреби с господстващо положение; национални правила в областта на конкуренцията, забраняващи други форми на едностранно поведение, доколкото те се прилагат за предприятия, различни от пазачите на информационния вход, или представляват налагане на допълнителни задължения на пазачите на информационния вход; Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾ и национални правила относно контрола върху сливанията; Регламент (ЕС) 2019/1150 и Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (регламент за сливанията на ЕО) (ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1).</p> <p>⁽²⁾ Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета — предложение относно единен пазар за цифрови услуги („Законодателен акт за цифровите услуги“) и за изменение на Директива 2000/31/ЕО.</p>	<p>Настоящият регламент не засяга прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС. Той също не засяга прилагането на национални правила, с които се забраняват антиконкурентни споразумения, решения на сдружения на предприятия, съгласувани практики и злоупотреби с господстващо положение; национални правила в областта на конкуренцията, забраняващи други форми на едностранно поведение; Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета и национални правила относно контрола върху сливанията; Регламент (ЕС) 2019/1150 и Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета. По-специално, нищо в настоящия регламент не възпрепятства държавите членки да налагат задължения на предприятия, различни от пазачите на информационния вход, или допълнителни задължения на пазачи на информационния вход.</p>

Изменение 36

COM(2020) 842 final — част 1

Член 1, параграф 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Националните органи не вземат решения, които биха били в противоречие с решение, прието от</p> <p>Комисията съгласно настоящия регламент. Комисията и държавите членки работят в тясно сътрудничество и координация при действията си по изпълнение.</p>	<p>Националните органи не вземат решения, които биха били в противоречие с решение, прието от Комисията съгласно настоящия регламент. Що се отнася до мерките по прилагане, Комисията и държавите членки, които във вътрешен план действат координирано със съответните поднационални органи, когато това се счита за целесъобразно, осъществяват тясно сътрудничество и координация.</p>

Изложение на мотивите

Следва да се подчертае ролята на местните и регионалните власти. Съществуват специфични платформи, като тези за настаняване, които функционират на равнището на малки и големи населени места. Местните и регионалните власти зависят от националното и европейското равнище за подкрепа на съответните действия по правоприлагане.

Изменение 37

COM(2020) 842 final — част 1

Член 2, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>„основна платформена услуга“ означава всяко от долупосочените:</p> <p>а) посреднически онлайн услуги;</p> <p>б) онлайн търсачки;</p> <p>в) социални мрежи онлайн;</p> <p>г) услуги на платформи за споделяне на видеоклипове;</p> <p>д) междуличностни съобщителни услуги без номер;</p> <p>е) операционни системи;</p> <p>ж) компютърни услуги „в облак“;</p> <p>з) рекламни услуги, включително всякакви рекламни мрежи, рекламни борси и всякакви други посреднически рекламни услуги, предоставяни от доставчик на някоя от основните платформени услуги, изброени в букви а)—ж);</p>	<p>„основна платформена услуга“ означава всяко от долупосочените:</p> <p>а) посреднически онлайн услуги;</p> <p>б) онлайн търсачки;</p> <p>в) социални мрежи онлайн;</p> <p>г) услуги на платформи за споделяне на видеоклипове;</p> <p>д) междуличностни съобщителни услуги без номер;</p> <p>е) операционни системи;</p> <p>ж) компютърни услуги „в облак“;</p> <p>з) рекламни услуги, включително всякакви рекламни мрежи, рекламни борси и всякакви други посреднически рекламни услуги, предоставяни от доставчик на някоя от основните платформени услуги, изброени в букви а)—ж);</p> <p>и) уеб браузъри</p>

Изменение 38

COM(2020) 842 final — част 1

Член 2, параграф 24 (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<p><i>„уеб браузъри“ означава клиентска софтуерна програма, която работи с уеб сървър или друг интернет сървър и дава възможност на потребителя да се ориентира в Световната мрежа за достъп и визуализиране на данни или да взаимодейства със съдържание, хоствано на сървъри, които са свързани към тази мрежа, включително самостоятелни уеб браузъри, както и интегрирани или вградени в софтуер уеб браузъри, или сходни такива;</i></p>

Изменение 39

COM(2020) 842 final — част 1

Член 3, параграф 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Пазачът на информационния вход спазва определените в членове 5 и 6 задължения в срок от шест месеца след включването на основна платформена услуга в списъка съгласно параграф 7 от настоящия член.	Пазачът на информационния вход спазва определените в членове 5 и 6 задължения във възможно най-кратки срокове, но не по-късно от три месеца след включването на основна платформена услуга в списъка съгласно параграф 7 от настоящия член.

Изменение 40

COM(2020) 842 final — част 1

Член 4, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Комисията редовно и най-малко веднъж на всеки 2 години проверява дали посочените пазачи на информационния вход продължават да отговарят на изискванията, определени в член 3, параграф 1, и дали новите доставчици на основни платформени услуги отговарят на тези изисквания. При редовния преглед също така се проверява дали списъкът на засегнатите основни платформени услуги на пазача на информационния вход трябва да бъде коригиран.	Комисията редовно и най-малко веднъж на всеки 2 години проверява дали посочените пазачи на информационния вход продължават да отговарят на изискванията, определени в член 3, параграф 1. Освен това Комисията редовно и най-малко на всеки 12 месеца проверява дали новите доставчици на основни платформени услуги, независимо от държавата ил на установяване , отговарят на тези изисквания. При редовния преглед също така се проверява дали списъкът на засегнатите основни платформени услуги на пазача на информационния вход трябва да бъде коригиран.

Изложение на мотивите

Счита се, че е необходимо да се извършва периодичен преглед, тъй като пазарът се развива бързо.

Изменение 41

COM(2020) 842 final — част 1

Член 4, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Комисията публикува и актуализира редовно списъка на пазачите на информационния вход и списъка на основните платформени услуги, във връзка с които е необходимо непрекъснато да се спазват задълженията, определени в членове 5 и 6.	Комисията публикува и актуализира редовно списъка на пазачите на информационния вход и списъка на основните платформени услуги, във връзка с които е необходимо непрекъснато да се спазват задълженията, определени в членове 5 и 6. Комисията следва да публикува годишен доклад, в който да излага констатациите от своите дейности по наблюдение, и да го представя на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз.

Изложение на мотивите

За да се гарантира висока степен на прозрачност при прилагането на разпоредбите за DMA, този годишен доклад може да включва, от една страна, всички заключения, решения и резултати от разследванията, проведени от Комисията, и, от друга страна, всякаква информация, докладвана от пазача на информационния вход.

Изменение 42

COM(2020) 842 final — част 1

Член 5, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) позволява на бизнес ползвателите да предлагат на крайните ползватели едни и същи продукти или услуги чрез посреднически онлайн услуги на трети страни на цени или при условия, различни от предлаганите чрез посредническите онлайн услуги на пазача на информационния вход;	б) позволява на бизнес ползвателите да предлагат на крайните ползватели едни и същи продукти или услуги чрез посреднически и свързани онлайн услуги на трети страни на цени или при условия, различни от предлаганите чрез посредническите и свързаните онлайн услуги на пазача на информационния вход;

Изложение на мотивите

Включване на свързаните услуги.

Изменение 43

COM(2020) 842 final — част 1

Член 5, буква з) (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>по своето естество „пазачът на информационния вход“ се счита за доставчик на основна инфраструктура и следователно няма право да отказва достъп до услуги на предприятия и крайни потребители. Ако на дадено предприятие или краен потребител бъде отказан достъп до основна услуга на платформа, предоставяна от пазач на информационния вход, потребителят може да обжалва. За тази цел Консултативният комитет за цифровите пазари, предвиден в член 32 от настоящия регламент, следва да действа като единно звено за контакт.</i>

Изложение на мотивите

Следва да се посочи необходимостта от единно звено за контакт.

Изменение 44

COM(2020) 842 final — част 1

Член 6, параграф 1 (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>да се осигури непрекъснат, стандартизиран и автоматизиран поток от информация, да се гарантира, че приложно-програчните интерфейси (ППИ) на „пазачите на информационния вход“ са съвместими с лицензираните системи на административните и правоприлагащите органи, както и да се избягва създаването на допълнителна административна тежест чрез създаване на среда на ППИ, която е враждебна за ефективното сътрудничество и правоприлагане по списъка на настоящия регламент.</i>

Изложение на мотивите

За ефективното изпълнение на административните си задължения държавите членки разчитат на предоставянето на подходящи данни от страна на пазачите на информационния вход. Поради това е важно „пазачите на информационния вход“ да предоставят технологичните средства за осигуряване на оперативна съвместимост на техния интерфейс със съответните лицензирани системи на органите на държавите членки, за да се гарантира непрекъснат, автоматизиран и стандартизиран поток от информация за ефективно сътрудничество.

Изменение 45

COM(2020) 842 final — част 1

Член 7, параграф 8 (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	За да се гарантира спазването на задълженията на пазачите на информационния вход, създаденият Консултативен комитет за цифровите пазари се конституира като единно звено за контакт и следва да бъде насърчаван да включва националните социални партньори в своите процедури.

Изложение на мотивите

Създаване на единно звено за контакт, включващо националните социални партньори.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. приветства предложенията на Европейската комисия относно Законодателния акт за цифровите услуги (DSA) и Законодателния акт за цифровите пазари (DMA) и изразена в тях амбиция да се въведат хармонизирани и хоризонтални правила за модернизирани на законодателството на ЕС относно цифровите услуги и онлайн платформите;
2. счита, че с предложенията се постига пропорционален баланс по отношение на справянето с пазарните злоупотреби и пазарните дефекти, като се насърчава създаването на еднакви условия на конкуренция в рамките на европейския цифров единен пазар и се предотвратява задушаването както на иновациите, така и на ефективното функциониране на европейския цифров единен пазар;
3. предупреждава, че в предложенията не бива да се внасят промени, които биха довели до репресивно регулиране, възпрепятстващо иновациите и създаващо допълнителна регулаторна тежест за предприятията. Подчертава, че само добре балансирана и благоприятна за бизнеса регулаторна среда може да помогне на ЕС да постигне напълно своята цел за цифров преход;
4. счита, че с предложенията за DSA и DMA се преодоляват правната несигурност и административната тежест, които произтичат от разпокъсаността на националното законодателство и законодателството на ЕС, регулиращо цифровите услуги, включително неотдавнашната съдебна практика. Последователният и хармонизиран правен подход като основно изискване улеснява разбирането и прилагането от страна на местните и регионалните власти на хоризонталните правила, които определят отговорностите и задълженията на доставчиците на цифрови услуги и укрепват (цифровия) единен пазар;
5. отбелязва силното местно и регионално измерение на предложенията за DSA и DMA. Цифровите услуги оказват влияние върху ежедневието на гражданите, а някои от секторите, в които действат определени платформи, като жилищното и туристическото настаняване, градския транспорт и предоставянето на обществени услуги, се регулират на местно и регионално равнище; във връзка с това подчертава необходимостта от регулаторен подход, който да дава възможност за иновации, конкурентоспособност на Европа и лоялна конкуренция;
6. изразява задоволство, че с предложенията се отговаря и на много от опасенията, изразени от КР в неговото становище относно „Европейска рамка за регулаторни действия в отговор на иконоликата на сътрудничеството“⁽¹⁾;
7. счита, че бизнес моделите на информационните услуги се ръководят от данни и информация и са чувствителни към фактора време. В резултат на това призовава за ефективно предоставяне на информация относно достъпа до данни, както и относно премахването на незаконно съдържание, а също и за гарантиране на прозрачен мониторинг и докладване от страна на Европейската комисия;

⁽¹⁾ Становище на КР относно „Европейска рамка за регулаторни действия по отношение на иконоликата на сътрудничеството“, докладчик: Peter Florianschütz (AT/ПЕС). Досие ECON-VI-048.

8. обръща внимание на предлаганите от онлайн платформите възможности за насърчаване на обществения дебат и предоставянето на информация на гражданите. Отбелязва, че пандемията от COVID-19 допълнително увеличи използването на онлайн платформи от страна на местните и регионалните власти и доказа способността на традиционните МСП и новосъздадените предприятия да разработват авангардни иновации в отговор на реалните нужди, да създават нови работни места и да изграждат полезни взаимодействия;

9. подчертава, че еднаквите условия на конкуренция в цифровия сектор са от първостепенно значение, особено за МСП, които предлагат своите продукти и услуги на платформи и чиито маркетинг и продажби зависят от цифровите платформи ⁽²⁾. В този контекст приветства планираната забрана за отдаване на предимство на собствените продукти и услуги;

Отговорност за незаконно съдържание и действия

10. счита, че основното предизвикателство за предложението за Законодателен акт за цифровите услуги се състои в гарантирането на основните принципи на Директивата за електронната търговия, която функционира добре, и по-специално в поддържането на общата концепция, залегнала в членове 13 и 14, настоящите процедури за уведомяване и предприемане на действия и необходимостта от отчитане на нова пазарна динамика и неефективност на пазара;

11. отбелязва, че регламентът определя само формалния процес на справяне с незаконното съдържание и че държавите членки са тези, които ще трябва да определят какво представлява незаконно съдържание по смисъла на регламента;

12. приветства факта, че като основно изискване за предоставяне на услуги в рамките на европейския цифров единен пазар доставчиците на онлайн услуги ще бъдат държани отговорни за незаконни действия или разпространение на незаконно съдържание. Това ще бъде постигнато чрез хармонизирани правила за освобождаване от отговорност и модериране на съдържание, ясно докладване, отговорности за прозрачност и задължения за надлежна проверка за някои посреднически услуги; във връзка с това подчертава, че размерът и мащабът на платформите значително влияят върху способността им да предприемат проактивни мерки срещу незаконното онлайн съдържание;

13. по отношение на правото на анонимност на потребителите посочва, че то е залегнало в Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД) ⁽³⁾, но подчертава, че с предимство следва да се прилага принципът „това, което е незаконно офлайн, е незаконно онлайн“;

14. в това отношение прави разграничение между пълна анонимност и пълна невъзможност за идентифициране и посочва технологиите на блоковата верига, като улесняващи подобен подход. Подчертава, че всички мерки за модериране на съдържание следва да бъдат придружени от подходящи предпазни мерки, за да се гарантира, че тези практики са пропорционални;

Надзор и разследване

15. подкрепя въвеждането на основани на алгоритми проверки и задължения за прозрачност в случай на проблеми между изпълнителите и потвърждава, че тези мерки имат потенциала да предоставят значителна подкрепа на местните и регионалните власти, които могат да установят, че на тяхна територия функционират онлайн услуги, без да спазват съответните закони;

Правоприлагане

16. подкрепя предложението, съгласно което правоприлагането ще включва система, състояща се от Европейски съвет за цифрови услуги, координатор на цифрови услуги и национални координатори за цифрови услуги, като Европейската комисия ще изпълнява ролята на наблюдател. Това ще осигури подкрепа за местните и регионалните власти, които срещат затруднения при прилагането на местното законодателство срещу цифрови услуги, установени в други държави — членки на ЕС, поради липса на ресурси и капацитет за съдебни спорове в друга държава — членка на ЕС;

17. подчертава необходимостта от изграждане на ефективно сътрудничество между органите на държавите членки, за да се определят координатори на цифрови услуги, да се споделят данни и да се прилагат съответните правила; посочва също така, че местните и регионалните власти докладват на съответните координатори за цифрови услуги в други държави членки и поради това следва да бъдат включени в процеса;

⁽²⁾ Проучването на Bundesnetzagentur (Германската федерална агенция на мрежите за електроенергия, газ, телекомуникации, пощи и железопътни линии) от октомври 2020 г. показва, че МСП са силно зависими от онлайн платформите, особено по отношение на маркетинга и продажбите. Bundesnetzagentur — Междинни резултати — Обществена консултация относно цифровите платформи.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

18. изразява загриженост, че макар процедурите и заповедите за уведомяване и предприемане на действия да са разгледани в глава II (членове 8 и 9), юрисдикцията е разгледана в глава III, което поражда потенциални правни въпроси относно прилагането на тези разпоредби; също така изразява загриженост, че механизмът за трансгранично сътрудничество може да не е достатъчен;

Достъп до данни

19. признава значението на обмена на данни за ефективното прилагане на национално и поднационално равнище и посочва, че достъпът до данни е въпрос от решаващо значение за публичните органи, особено на местно и регионално равнище; не е възможно да се прилагат приложимите правила и да се гарантират механизмите за контрол без достъп до съответните данни от платформи, действащи на дадена територия; припомня неотдавнашната позиция на КР, според която непоследователността води до допълнителна разпокъсаност и следва да се избягва ⁽⁴⁾;

20. приветства въвеждането на съответни изисквания за обмен на данни, като се има предвид, че доброволното саморегулиране е недостатъчно, за да се гарантира достъп до данни за местните и регионалните власти;

21. призовава Европейската комисия да предостави насоки относно общ набор от стандартни изисквания за оперативната съвместимост на лицензираните системи на органите. Следва да се обмисли създаването на ППИ (приложно-програмни интерфейси);

22. подкрепя разпоредбите за преносимост на данните и подчертава, че прекратяването на абонамента за дадена услуга не следва да става значително по-трудно от сключването на абонамента за нея;

Местна икономика

23. подчертава значението на предложените регламенти за местната икономика, тъй като МСП и новосъздадените предприятия ще се възползват от хармонизирани правила. Регламентите представляват рамка, в която МСП могат да се разрастват в рамките на единния пазар. Проучване на Eurochambres, в което се подчертава потенциалът за разрастване на операциите в рамките на единния пазар, установи, че МСП са ангажирани повече от всякога в електронната търговия, но данните от проучване на Евробарометър от септември 2020 г. показват, че едва 4 % продават своите стоки онлайн на потребители в други държави членки ⁽⁵⁾;

24. приветства факта, че предложенията имат за цел насърчаването на конкурентоспособна, жизнеспособна и устойчива промишленост и иновации в Европа, и подчертава значението за местните и регионалните власти, които подкрепят местните участници чрез механизми за финансиране и подкрепа;

25. изразява надежда, че настоящите предложения ще бъдат решаващи вектори за услуги като създаване на дружества, подаване на данъчни декларации, участие в обществени поръчки, електронна идентификация и цифрови подписи;

26. отбелязва, че множество по-малки участници зависят от установените екосистеми на онлайн платформите за бизнес сделки и че пандемията от COVID-19 допълнително увеличи зависимостта на по-малките предприятия, които разчитат на установените екосистеми на онлайн платформите, за да достигнат до бизнес ползвателите и потребителите;

27. призовава Европейската комисия да отразява в своите законодателни предложения по-ефективно различните степени на цифрова трансформация на регионално равнище. В този контекст си сътрудничи със съответните институции и научни центрове, за да помогне за разбирането на сложността, която стои зад движещите сили на промяната на национално и регионално равнище, за да се изградят стабилни, но гъвкави иновативни стратегии за цифровата трансформация. Тези стратегии ще намалят установените различия между държавите членки и регионите и разделението между изолираните, селските, периферните и градските райони;

28. разглежда в контекста на икономическото възстановяване в Европа цифровото сближаване, както и екологичното и климатичното сближаване, като съществено допълнително измерение на традиционната концепция за икономическо, социално и териториално сближаване, залегнала в Договора за ЕС, и призовава за това те да получат по-голямо признание като основни ценности в контекста на промените към по-устойчиви икономически модели;

⁽⁴⁾ Становище на КР относно „Стратегия за изграждане на цифровото бъдеще на Европа и европейска стратегия за данните“, докладчик Mark Weinmeister (DE/ЕНП). Досие ECON-VII-004.

⁽⁵⁾ Експресно проучване на Евробарометър 486, цитирано в Eurochambres, Общи препоръки за Законодателния акт за цифровите услуги, 9 декември 2020: Digital Services Act — EUROCHAMBRES RECOMMENDATIONS.

29. смята, че трябва да се предотврати „двойното цифрово разделение“, дължащо се на липса на инфраструктура и ИТ грамотност и умения. Там, където пандемията от COVID-19 изостри различията, съществува спешна необходимост от подкрепа за изграждането на капацитет за гражданите и предприятията, по-специално традиционните МСП, новосъздадените предприятия и публичния сектор;

Въздействие върху журналистиката и медиите

30. счита, че е необходимо внимателно да се разгледа финансирането на реклами в платено информационно съдържание; регулаторните промени в бъдеще могат да окажат силно въздействие върху жизнеспособните бизнес модели на доставчиците на новини и затова Комитетът призовава за по-силен акцент върху медийния плурализъм;

31. обръща внимание на значението на максимална яснота и сближаване на законодателството и, за да се избегнат нежелани последици, подчертава, че Законодателният акт за цифровите услуги следва да включва хоризонтална рамка, от особено значение за секторното законодателство, например нарушения на авторското право, терористично съдържание, материали, показващи сексуално насилие над деца, или незаконни изказвания, подбуждащи към омраза, и незаконни продукти; смята, че по принцип Директивата за авторското право⁽⁶⁾, Директивата за аудио-визуалните медийни услуги (AMSD)⁽⁷⁾ и ОРЗД следва да се разглеждат като *lex specialis* спрямо DSA и DMA;

32. счита, че правомощията на национално или поднационално равнище в зависимост от съответното разпределение на правните правомощия, и инструментите, отнасящи се до медийните и информационните пазари, следва да бъдат запазени, за да се отчете културната идентичност и да се защити плурализмът, да се води ефективна борба срещу словото на омразата и да се подхожда към вредната информация онлайн по същия начин, както се прави офлайн. Съответните органи в държавите членки следва да запазят правото си да поддържат или въвеждат по-строги закони с цел преследване на законни интереси.

Субсидиарност

33. счита, че двете предложения, основаващи се на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който предвижда установяването на мерки за гарантиране на функционирането на вътрешния пазар, са в съответствие с принципа на субсидиарност. За да се избегне разпокъсаност на единния пазар, са необходими хармонизирани условия за трансграничните услуги, които могат да бъдат гарантирани от механизмите за координиран надзор и сътрудничество в областта на цифровите услуги между органите на равнището на ЕС;

34. счита, че тези мерки служат за постигане на съгласуваност в целия ЕС и са достатъчни, за да принуждават доставчиците от трети държави да определят законен представител за интересите на потребителите в рамките на ЕС, по подобие на ОРЗД;

35. подчертава, че европейското регулиране трябва винаги да взема предвид гаранцията за местно и регионално самоуправление, залегнала в първичното право в член 4, параграф 2 от ДЕС;

Изключения от предложенията: данъчно облагане и условия на труд

36. подчертава, че местното данъчно облагане на цифровите услуги, например туристическите данъци, не е пряко уредено от двата регламента;

37. счита, че предложенията за законодателния акт за цифровите услуги и за законодателния акт за цифровите пазари също следва да се разглеждат в по-широк политически контекст. Това включва по-специално справедливото данъчно облагане на цифровата икономика, като например актуализирани правила за данъчно облагане, като се има предвид, че цифровизираните дружества и техните бизнес модели могат да извършват стопанска дейност в дадена юрисдикция без физическо присъствие на място. Във връзка с това припомня необходимостта от признаване на ролята на крайните потребители за генерирането на стойност за дружествата. Поради това подкрепя призива на Европейския парламент към Комисията да представи предложения до юни 2021 г. за изсяняване и хармонизиране на данъчното облагане на цифровите стопански дейности на всички участници, включително тези, установени извън ЕС. Подобна реформа следва да се разглежда и провежда в по-широка международна рамка, и по-специално Приобщаващата рамка на Г-20/ОИСР. Подчертава значението на укрепването на еднаквите условия на конкуренция за доставчиците на традиционни и цифрови услуги в ЕС, като се гарантира, че данъчните правила отговарят на реалностите на съвременната световна икономика и защитават конкурентоспособността и привлекателността на Европа за входящи инвестиции.

⁽⁶⁾ Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО (ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92).

⁽⁷⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги („Директива за аудиовизуалните медийни услуги“) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

38. отбелязва, че през 2021 г. се очаква Европейската комисия да представи и отделно законодателно предложение относно условията на труд на работещите през платформи, и посочва, че КР е изразил ясна позиция по местните и регионалните регулаторни предизвикателства и въпроси, свързани с работата през платформи ⁽⁸⁾, по-специално по тези, които произтичат от пандемията от COVID-19 ⁽⁹⁾;

39. готов е да работи с Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета по прецизирането на европейската рамка за регулаторни действия по отношение на онлайн услугите по начин, който използва потенциала за по-големи европейски иновации и за растеж, разрастване и просперитет на новосъздадените предприятия, като същевременно насочва вниманието към отворената и конкурентоспособна търговия в Европа, която винаги е насърчавала растежа.

Брюксел, 30 юни 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁸⁾ Становище на КР относно „Работата през цифрови платформи — проблеми на регулирането на местно и регионално равнище“, докладчик: Dimitrios Virmas. Досие SEDEC-VI/051.

⁽⁹⁾ Становище на КР относно „Стратегия за изграждане на цифровото бъдеще на Европа и европейска стратегия за данните“, докладчик Mark Weinmeister (DE/ЕНП). Досие ECON-VII-004.

Проектостановище на Европейския комитет на регионите относно устойчивост на критичните субекти

(2021/C 440/14)

Докладчик:	Mario Guarente (ЕКР/IT), кмет на Потенца
Отправен документ:	Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивостта на критичните субекти COM(2020) 829 final

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Член 3, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Стратегията съдържа най-малко следните елементи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) стратегически цели и приоритети, насочени към повишаване на цялостната устойчивост на критичните субекти, като се вземат предвид трансграничните и междусекторните взаимозависимости; 2) рамка за управление за постигането на стратегическите цели и приоритети, включително описание на ролите и отговорностите на различните органи, критичните субекти и други страни, участващи в изпълнението на стратегията; 3) описание на мерките, необходими за повишаване на цялостната устойчивост на критичните субекти, включително национална оценка на риска, установяване на критичните субекти и на субектите, равностойни на критични субекти, и на мерките в подкрепа на критичните субекти, предприети в съответствие с настоящата глава; 4) политическа рамка за засилена координация между компетентните органи, определени съгласно член 8 от настоящата директива и съгласно [Директивата за МИС 2] за целите на обмена на информация относно инциденти и киберзаплахи и изпълнението на надзорни задачи. <p>Стратегията се актуализира при необходимост и най-малко веднъж на всеки четири години.</p>	<p>Стратегията съдържа най-малко следните елементи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) стратегически цели и приоритети, насочени към повишаване на цялостната устойчивост на критичните субекти, като се вземат предвид трансграничните и междусекторните взаимозависимости; 2) рамка за управление за постигането на стратегическите цели и приоритети, включително описание на ролите и отговорностите на различните органи, критичните субекти и други страни, участващи в изпълнението на стратегията; 3) описание на мерките, необходими за повишаване на цялостната устойчивост на критичните субекти, включително национална оценка на риска, установяване на критичните субекти и на субектите, равностойни на критични субекти, и на мерките в подкрепа на критичните субекти, предприети в съответствие с настоящата глава; 4) политическа рамка за засилена координация между компетентните органи, определени съгласно член 8 от настоящата директива и съгласно [Директивата за МИС 2] за целите на обмена на информация относно инциденти и киберзаплахи и изпълнението на надзорни задачи; 5) <i>насоки за комуникационни дейности, които да стекчават изискванията за поверителност и информация относно рисковете за регионалните и местните администрации и населението.</i> <p>Стратегията се актуализира при необходимост и най-малко веднъж на всеки четири години.</p>

Изложение на мотивите

Комуникационните и информационните дейности относно рисковете от бедствия, които могат да засегнат критичната инфраструктура на дадена територия, както по отношение на местните администрации, така и по отношение на населението, са важен инструмент за повишаване на устойчивостта на ключовите участници, както е предвидено и в приоритет 1 от Рамковата програма от Сендай⁽¹⁾. Тази цел трябва да се осъществи, като се гарантира, че се обръща специално внимание и на изискванията за поверителност на критичната информация.

Изменение 2

Член 4, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Компетентните органи, определени съгласно член 8, изготвят списък на основните услуги в секторите, посочени в приложението. Не по-късно от [три години след влизането в сила на настоящата директива] и впоследствие при необходимост, но най-малко веднъж на четири години, те извършват оценка на всички съответни рискове, които могат да засегнат предоставянето на тези основни услуги, с цел установяване на критичните субекти в съответствие с член 5, параграф 1 и подпомагане на тези критични субекти да предприемат мерки съгласно член 11.</p> <p>Оценката на риска отчита всички съответни природни и причинени от човека рискове, включително произшествия, природни бедствия, извънредни ситуации, свързани с общественото здраве, вражески заплахи, включително терористични престъпления съгласно Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета.</p>	<p>Компетентните органи, определени съгласно член 8, изготвят списък на основните услуги в секторите, посочени в приложението. Не по-късно от [три години след влизането в сила на настоящата директива] и впоследствие при необходимост, но най-малко веднъж на четири години, те извършват оценка на всички съответни рискове, които могат да засегнат предоставянето на тези основни услуги, с цел установяване на критичните субекти в съответствие с член 5, параграф 1 и подпомагане на тези критични субекти да предприемат мерки съгласно член 11.</p> <p>Оценката на риска отчита всички съответни природни и причинени от човека рискове, включително произшествия, природни бедствия, извънредни ситуации, свързани с общественото здраве, вражески заплахи, включително терористични престъпления съгласно Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета, като се обръща специално внимание и на състоянието на съществуващите физически инфраструктури, за да може да се разработят подходящи програми за реновиране или нови строежи.</p>

Изложение на мотивите

Състоянието на съществуващите физически инфраструктури е важен елемент от настоящата и бъдещата способност на ключовите участници за предотвратяване и управление на възможни инциденти и поради това би трябвало да бъде включено в оценката на риска и последващите програми за реновиране или нови строежи.

Изменение 3

Член 6, параграф 1, букви в) и д)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>При определяне на значимостта на смущаващото въздействие в съответствие с посоченото в член 5, параграф 2, буква в) държавите членки вземат предвид следните критерии:</p> <p>1) броя на ползвателите, разчитащи на услугите, предоставяни от субекта;</p> <p>2) зависимостта на други сектори, посочени в приложението, от тази услуга;</p>	<p>При определяне на значимостта на смущаващото въздействие в съответствие с посоченото в член 5, параграф 2, буква в) държавите членки вземат предвид следните критерии:</p> <p>1) броя на ползвателите, разчитащи на услугите, предоставяни от субекта;</p> <p>2) зависимостта на други сектори, посочени в приложението, от тази услуга;</p>

⁽¹⁾ <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
3) въздействието, което инцидентите биха могли да имат от гледна точка на мащаб и продължителност върху стопанските и обществените дейности или околната среда и обществената безопасност;	3) въздействието, което инцидентите биха могли да имат от гледна точка на мащаб и продължителност върху стопанските и обществените дейности или околната среда и обществената безопасност, при необходимост след консултация с местните и регионалните власти;
4) пазарния дял на субекта на пазара на такива услуги;	4) пазарния дял на субекта на пазара на такива услуги;
5) географската област, която би могла да бъде засегната от инцидент, включително всички трансгранични въздействия;	5) географската област, която е вероятно да бъде засегната от инцидент, включително възможните трансгранични въздействия, в консултация с местните и регионалните власти, при необходимост след консултация с местните и регионалните власти;
6) значението на субекта за поддържането на достатъчно ниво на услугата, като се взема предвид наличието на алтернативни средства за предоставянето на тази услуга.	6) значението на субекта за поддържането на достатъчно ниво на услугата, като се взема предвид наличието на алтернативни средства за предоставянето на тази услуга.

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти могат да оценят по-добре въздействието на инцидентите на местно и регионално равнище.

Изменение 4

Член 8, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки гарантират, че когато е целесъобразно и в съответствие с правото на Съюза и националното право, техните компетентни органи се консултират и си сътрудничат с други съответни национални органи, по-специално с органите, които отговарят за гражданската защита, правоприлагането и защитата на личните данни, както и със съответните заинтересовани страни, включително критични субекти.	Държавите членки гарантират, че когато е целесъобразно и в съответствие с правото на Съюза и националното право, техните компетентни органи се консултират и си сътрудничат с други съответни национални органи и, където е целесъобразно, с местните и регионалните , по-специално с органите, които отговарят за гражданската защита, правоприлагането и защитата на личните данни, както и със съответните заинтересовани страни, включително критични субекти.

Изложение на мотивите

Разпределението на правомощията може да варира между държавите членки.

Изменение 5

Член 9, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки оказват подкрепа на критичните субекти за повишаване на тяхната устойчивост. Тази подкрепа може да включва разработването на насоки и методологии, подкрепа за организирането на учения за изпитване на тяхната устойчивост и предоставянето на обучение на служителите на критичните субекти.	Държавите членки оказват подкрепа на критичните субекти за повишаване на тяхната устойчивост. Тази подкрепа може да включва разработването на насоки и методологии, подкрепа за организирането на учения за изпитване на тяхната устойчивост и предоставянето на обучение на служителите на критичните субекти, насърчаване на комуникационни и информационни дейности относно съответните рискове за местните администрации и населението на потенциално засегнатите територии.

Изложение на мотивите

Комуникацията играе ключова роля за укрепване на устойчивостта на общностите.

Изменение 6

Член 16, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Групата за устойчивост на критичните субекти се състои от представители на държавите членки и на Комисията. Когато е уместно за изпълнението на нейните задачи, Групата за устойчивост на критичните субекти може да покани представители на заинтересовани страни да участват в нейната работа.	Групата за устойчивост на критичните субекти се състои от представители на държавите членки и на Комисията, както и от представител на Европейския комитет на регионите в качеството на наблюдател. Когато е уместно за изпълнението на нейните задачи, Групата за устойчивост на критичните субекти може да покани представители на заинтересовани страни да участват в нейната работа.

Изложение на мотивите

КР може да допринесе за работата на Групата за устойчивост на критичните субекти, като представлява опасенията на местните и регионалните власти и допринася със собствения си експертен опит и знания, придобити на място.

Изменение 7

Член 16, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Групата за устойчивост на критичните субекти изпълнява следните задачи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) оказва съдействие на Комисията при подпомагането на държавите членки за укрепване на техния капацитет да допринасят за гарантиране на устойчивостта на критичните субекти в съответствие с настоящата директива; 2) извършва оценка на стратегиите за устойчивост на критичните субекти, посочени в член 3, и определя най-добри практики по отношение на тези стратегии; 3) улеснява обмена на най-добри практики по отношение на установяването на критични субекти от държавите членки в съответствие с член 5, включително по отношение на трансграничните зависимости и по отношение на рисковете и инцидентите; 4) допринася при поискване за изготвянето на насоките, посочени в член 6, параграф 3, и на всички делегирани актове и актове за изпълнение съгласно настоящата директива; 5) извършва преглед на годишна основа на обобщените доклади, посочени в член 8, параграф 3; 6) обменя най-добри практики относно обмена на информация, свързана с уведомяването за инциденти съгласно посоченото в член 13; 7) анализира и предоставя съвети по докладите от консултативните мисии в съответствие с член 15, параграф 3; 8) обменя информация и най-добри практики в областта на научноизследователската и развойната дейност, свързана с устойчивостта на критичните субекти в съответствие с настоящата директива; 	<p>Групата за устойчивост на критичните субекти изпълнява следните задачи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) оказва съдействие на Комисията при подпомагането на държавите членки за укрепване на техния капацитет да допринасят за гарантиране на устойчивостта на критичните субекти в съответствие с настоящата директива; 2) извършва оценка на стратегиите за устойчивост на критичните субекти, посочени в член 3, и определя най-добри практики по отношение на тези стратегии; 3) улеснява обмена на най-добри практики по отношение на установяването на критични субекти от държавите членки в съответствие с член 5, включително по отношение на трансграничните зависимости и по отношение на рисковете и инцидентите; 4) допринася при поискване за изготвянето на насоките, посочени в член 6, параграф 3, и на всички делегирани актове и актове за изпълнение съгласно настоящата директива; 5) извършва преглед на годишна основа на обобщените доклади, посочени в член 8, параграф 3; 6) обменя най-добри практики относно обмена на информация, свързана с уведомяването за инциденти съгласно посоченото в член 13; 7) анализира и предоставя съвети по докладите от консултативните мисии в съответствие с член 15, параграф 3; 8) обменя информация и най-добри практики в областта на научноизследователската и развойната дейност, свързана с устойчивостта на критичните субекти в съответствие с настоящата директива;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
9) когато е приложимо, обмена опит по въпроси, свързани с устойчивостта на критичните субекти, със съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза.	9) когато е приложимо, обмена опит по въпроси, свързани с устойчивостта на критичните субекти, със съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза. 10) обменя регионален опит и данни, полезни за изготвянето на стратегии за устойчивост, с участието на местните и регионалните власти.

Изложение на мотивите

Счита се, че споделянето на регионален опит и данни допринася значително за изготвянето и изпълнението на ефективни стратегии за устойчивост.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства факта, че обхватът на предложението за директива е значително разширен, така че да включва секторите на енергетиката, транспорта, здравеопазването, питейната вода, отпадъчните води, цифровите инфраструктури, публичната администрация и космическото пространство;
2. настоятелно призовава Европейската комисия да разгледа възможността за по-нататъшно разширяване на секторите, които да бъдат обхванати от директивата, като включи и сектора на веригите за разпространение на стоки от първа необходимост, и по-специално сектора на производството, преработката и разпространението на храни;
3. осъзнавайки сложността конкретно на сектора на веригите за разпространение на стоки от първа необходимост, подчертава необходимостта от задълбочено разглеждане на въпроса чрез насърчаване на извършването на специфични проучвания за определяне на надеждна методологична рамка за неговата оценка и защита;
4. с оглед и на драматичния опит, свързан с пандемията от COVID-19, изразява желание да бъдат предприети действия за укрепване на веригите за разпространение на стоки от първа необходимост чрез диверсифициране на дистрибуторската мрежа и увеличаване на броя на възможните доставчици в съответствие със значението на стоките, които ще бъдат разпространявани;
5. подчертава, че въпреки че голяма част от законодателството в тази област се определя на равнището на ЕС или на национално равнище, местните и регионалните власти имат основни задачи и отговорности за защитата на своята територия. Следователно те трябва да играят специфична и важна роля, като допринасят за устойчивостта на критичните инфраструктури, разположени на тяхна територия, и като предоставят своите знания и опит;
6. приветства преминаването от защита на инфраструктурите към укрепване на устойчивостта на субектите, които ги управляват, но подчертава, че защитата на структурите или инфраструктурите не би трябвало да се пренебрегва предвид възможните физически щети в случай на природни или причинени от човека бедствия и потенциално сериозните последици от тях не само на национално, но и на местно, регионално или трансгранично равнище;
7. подчертава добавената стойност на местните и регионалните власти по отношение на трансграничните ситуации, особено що се отнася до разбирането на рисковете и оценката на сериозността на инцидентите и възможните последици, както и на секторните и териториалните взаимозависимости;
8. изразява съгласие с факта, че за да се гарантира всеобхватен подход към устойчивостта на критичните субекти, всяка държава членка би трябвало да разполага със стратегия, изготвена в сътрудничество с местните и регионалните власти и определяща целите и политическите мерки, които трябва да бъдат осъществени, въз основа на оценка на всички съответни природни и причинени от човека рискове, които могат да засегнат предоставянето на основни услуги, като например инциденти, природни бедствия, извънредни ситуации, свързани с общественото здраве, или терористични нападения;
9. подчертава, че би било целесъобразно държавите членки да се договорят за общо разбиране относно това какво означава „критичен субект“ и как той трябва да бъде защитен, за да се определят най-добрите начини за повишаване на устойчивостта на критичните субекти, като се има предвид значителното въздействие върху функционирането на вътрешния пазар;
10. изтъква специфичния случай на най-отдалечените региони, чиито уникални характеристики ги правят особено уязвими и където очевидно е необходимо да се гарантира устойчивостта на инфраструктурата;

11. счита, че е полезно Комисията да изготви подходящи насоки, за да се гарантира ефективното и еднакво прилагане на директивата във всички държави членки чрез насочване на дейностите за оценка и евентуалните последващи действия въз основа на цялостен подход, който да взема предвид всички междусекторни и трансгранични взаимозависимости с цел адекватно повишаване на устойчивостта, при което да се вземат предвид защитата, предотвратяването на риска, непрекъснатостта на дейността и възстановяването;
12. подчертава, че засилването на сътрудничеството между регионите, например чрез програмите по Interreg или Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), с цел повишаване на устойчивостта на критичните субекти, включително физическите инфраструктури, е от решаващо значение за предотвратяване на разрушаването или повреждането на такива съоръжения, което би могло да доведе до сериозни трансгранични последици;
13. счита, че при извършването на национални оценки на риска трябва да се взема предвид поднационалното равнище, тъй като физическото местоположение на съоръженията на даден критичен субект също може да предопредели въздействието и потенциалните последици на място;
14. изразява съгласие с необходимостта от укрепване на устойчивостта на идентифицираните критични субекти, като същевременно изразява загриженост относно по-скоро значителната финансова тежест, която би могло да създаде спазването на задълженията, предвидени в предложението за директива;
15. подчертава, че Комисията трябва да предвиди конкретна подкрепа в рамките на вече съществуващи програми, включително финансова, за критичните субекти, по-специално публични, когато това е необходимо, за да се насърчи приемането на ефективни и навременни мерки;
16. смята, че стратегията за укрепване на устойчивостта на критичните субекти трябва да бъде изготвена на национално равнище в консултация с местното и регионалното равнище;
17. изразява съгласие, че в случай на инцидент критичните субекти трябва незабавно да уведомят компетентния орган, като предоставят „цялата налична информация, необходима на компетентния орган, за да разбере естеството, причината и възможните последици от инцидента“; В случаите, когато все още не съществуват национални структури и механизми за сътрудничество за справяне с кризи, Комитетът призовава за създаването на национално равнище на мрежи и механизми за сътрудничество между съответните органи, включително местните и регионалните власти, и съответните сектори, посветени на управлението на извънредни ситуации и с възможност за бързо реагиране;
18. подчертава, че всяка държава членка носи отговорността да защитава основните инфраструктури и да гарантира устойчивостта на критичните субекти, разположени на нейна територия, и изразява съгласие, че критичните субекти от особено европейско значение, т.е. тези, които предоставят основни услуги на или в повече от една трета от държавите членки, би трябвало да бъдат обект на специално наблюдение;
19. подчертава необходимостта от укрепване на управлението с цел управление на риска чрез насърчаване на трансграничното сътрудничество и сътрудничеството между държавите членки;
20. изразява съгласие, че тъй като вече съществуват няколко структури и инструменти в рамките на Механизма за гражданска защита на Съюза и на Европейската референтна мрежа за защита на критичната инфраструктура, те също би трябвало да бъдат взети предвид за целите на предложената директива;
21. като признава решаващата роля на комуникацията за повишаване на устойчивостта на общностите, препоръчва да се насърчават и подкрепят, в съответствие с целите, определени в Рамковата програма от Сендай, комуникационни и информационни инициативи относно рисковете от бедствия, които могат да засегнат критичните инфраструктури на дадена територия, както по отношение на местните администрации, така и по отношение на населението;
22. счита, че координацията, комуникацията и обменът на най-добри практики между националното, регионалното и местното равнище и между държавите членки могат да насърчат по-ефективно сътрудничество по отношение на ресурсите, знанията и полезните взаимодействия през целия цикъл на управление на кризите.

Брюксел, 1 юли 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите относно преразгледан регламент за транс-европейска енергийна инфраструктура, пригодна за екологичния и цифровия преход

(2021/C 440/15)

Докладчик:	Robert Sorin NEGOIȚĂ (RO/ПЕС), кмет на трети район, община Букурещ
Отправен документ:	Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 COM(2020) 824 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>(1) В своето съобщение от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“, Комисията определи нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и процъфтяващо общество с модерна конкурентоспособна икономика, в която ресурсите се използват ефективно, в която няма нетни емисии на парникови газове през 2050 г. и в която икономическият растеж не зависи от използването на ресурсите. В съобщението на Комисията относно Плана във връзка с целта в областта на климата, в което се предлага емисиите на парникови газове да бъдат намалени поне с 55 % до 2030 г. — амбиция, одобрена от Европейския съвет на 11 декември 2020 г. — и в придружавашата го оценка на въздействието се потвърждава, че енергийният микс на бъдещето ще бъде много различен от днешния, и се обосновава необходимостта от преглед и ако е необходимо — от преразглеждане на енергийното законодателство. Настоящите инвестиции в енергийна инфраструктура определено са недостатъчни за трансформиране и изграждане на енергийната инфраструктура на бъдещето. Това означава също така, че инфраструктурата трябва да способна за осъществяването на енергийния преход в Европа, включващ бърза електрификация, увеличаване на производството на електроенергия от възобновяеми източници, увеличаване на употребата на възобновяеми и нисковъглеродни газове, интеграция на енергийната система и по-широко внедряване на иновативни решения.</p>	<p>1) В своето съобщение от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“, Комисията определи нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и процъфтяващо общество с модерна конкурентоспособна икономика, в която ресурсите се използват ефективно, в която няма нетни емисии на парникови газове през 2050 г. и в която икономическият растеж не зависи от използването на ресурсите. В съобщението на Комисията относно Плана във връзка с целта в областта на климата, в което се предлага емисиите на парникови газове да бъдат намалени поне с 55 % до 2030 г. — амбиция, одобрена от Европейския съвет на 11 декември 2020 г. — и в придружавашата го оценка на въздействието се потвърждава, че енергийният микс на бъдещето ще бъде много различен от днешния, и се обосновава необходимостта от преглед и ако е необходимо — от преразглеждане на първичното и вторичното енергийно законодателство на европейско, национално и регионално равнище. Настоящите инвестиции в енергийна инфраструктура определено са недостатъчни за трансформиране и изграждане на енергийната инфраструктура на бъдещето, като същевременно се гарантират енергийните доставки, отговарящи на конкретните потребности и потенциала на различните региони. Това означава също така, че инфраструктурата трябва да способна за осъществяването на енергийния преход в Европа, включващ бърза електрификация, увеличаване на производството на електроенергия от възобновяеми източници, увеличаване на употребата на възобновяеми и нисковъглеродни газове, разработване на районни отоплителни и охладителни системи, интеграция на енергийната система и по-широко внедряване на иновативни решения, за да стане нашето общество екологосъобразно, устойчиво и финансово достъпно и да се подобрят условията на живот.</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 2

Съображение 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>(5) Оценката на Регламент (ЕС) № 347/2013 показва ясно, че уредбата е довела до ефективно подобряване на интеграцията на мрежите на държавите членки, стимулирала е търговията с енергия и следователно е допринесла за конкурентоспособността на Съюза. Проектите от общ интерес в областта на електроенергията и газа допринесоха значително за сигурността на доставките. По отношение на газа инфраструктурата сега е добре свързана, а доставките са много по-устойчиви в сравнение с 2013 г. Регионалното сътрудничество в регионалните групи и посредством трансграничното разпределение на разходите е важен фактор, способстващ за изпълнението на проектите. В много случаи обаче трансграничното разпределение на разходите не доведе до намаляване на недостига на финансиране на проектите, както беше предвидено. Въпреки че повечето процедури за издаване на разрешения бяха съкратени, в някои случаи процесът все още е продължителен. Финансовата помощ от Механизма за свързване на Европа (МСЕ) беше важен фактор, тъй като безвъзмездните средства за проучвания способстваха за намаляването на рисковете на ранните етапи от развитието на проектите, а безвъзмездните средства за строително-монтажни работи помогнаха да бъдат отстранени участъците с недостатъчна преносна/пропускателна способност, свързани с проектите, които не биха могли да бъдат отстранени в достатъчна степен с финансиране при пазарни условия.</p>	<p>(5) Оценката на Регламент (ЕС) № 347/2013 показва ясно, че уредбата е довела до ефективно подобряване на интеграцията на мрежите на повечето от държавите членки, стимулирала е търговията с енергия и следователно е допринесла за конкурентоспособността на Съюза. Проектите от общ интерес в областта на електроенергията и газа допринесоха значително за сигурността на доставките. По отношение на газа инфраструктурата сега е добре свързана в повечето региони, а доставките са много по-устойчиви в сравнение с 2013 г. Въпреки това до момента има цели региони, които не са в състояние да подобрят достатъчно своите газови тръби, енергийна сигурност и капацитет за устойчивост. Все още има проекти за разпределение на газ, които са на различни етапи на изпълнение и които все още не са завършени. Регионалното сътрудничество в регионалните групи и посредством трансграничното разпределение на разходите е важен фактор, способстващ за изпълнението на проектите. В много случаи обаче трансграничното разпределение на разходите не доведе до намаляване на недостига на финансиране на проектите, както беше предвидено. Въпреки че повечето процедури за издаване на разрешения бяха съкратени, в някои случаи процесът все още е продължителен. Финансовата помощ от Механизма за свързване на Европа (МСЕ) беше важен фактор, тъй като безвъзмездните средства за проучвания способстваха за намаляването на рисковете на ранните етапи от развитието на проектите, а безвъзмездните средства за строително-монтажни работи помогнаха да бъдат отстранени участъците с недостатъчна преносна/пропускателна способност, свързани с проектите, които не биха могли да бъдат отстранени в достатъчна степен с финансиране при пазарни условия и които са изключително важни за гарантиране на безопасен и справедлив енергиен преход.</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3
Съображение 11

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>(11) Сигурността на доставките, която беше един от основните мотиви за приемането на Регламент (ЕС) № 347/2013, е подобрена съществено чрез проекти от общ интерес. Освен това в оценката на въздействието, изготвена от Комисията във връзка с нейното съобщение за целите в областта на климата, се предвижда значително намаляване на потреблението на природен газ, тъй като широката му употреба е несъвместима с неутралността по отношение на климата. От друга страна, към 2050 г. ще нарасне значително потреблението на възобновяем и нисковъглероден водород и на синтетични газови горива. Поради това инфраструктурата за природен газ вече не се нуждае от подкрепа в рамките на политиката за TEN-E. Планирането на енергийната инфраструктура следва да отразява този променящ се профил на газовия сектор.</p>	<p>(11) Сигурността на доставките, която беше един от основните мотиви за приемането на Регламент (ЕС) № 347/2013, е подобрена съществено чрез проекти от общ интерес. Освен това в оценката на въздействието, изготвена от Комисията във връзка с нейното съобщение за целите в областта на климата, се предвижда значително намаляване на потреблението на природен газ, тъй като широката му употреба е несъвместима с неутралността по отношение на климата. От друга страна, към 2050 г. ще нарасне значително потреблението на възобновяем и нисковъглероден водород и на синтетични газови горива. Поради това новата инфраструктура за природен газ вече не се нуждае от подкрепа в рамките на политиката за TEN-E. Планирането на енергийната инфраструктура следва да отразява този променящ се профил на газовия сектор. В същото време в много държави от ЕС проектите за природен газ споделят за намаляване на емисиите на CO₂, като улесняват прехода от твърди изкопаеми горива. Преразглеждането на въпросния регламент на ЕС не трябва да има отрицателно отражение върху все още незавършените проекти.</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 4
Съображение 15

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>(15) Освен това следва да бъде създадена нова категория инфраструктура за интелигентните газопреносни мрежи с цел да се подкрепят инвестициите за интегриране в мрежата на възобновяеми и нисковъглеродни газове, като биогаз, биометан и водород, и да се способства за управлението на усложнената вследствие на това система, като се разчита на иновативни цифрови технологии.</p>	<p>(15) Освен това следва да бъде създадена нова категория инфраструктура за интелигентните газопреносни мрежи с цел да се подкрепят инвестициите за интегриране в мрежата на възобновяеми и нисковъглеродни газове, като биогаз, биометан и чист водород, и да се способства за управлението на усложнената вследствие на това система, като се разчита на иновативни цифрови технологии, както и на технологични и инженерингови решения за управление на качеството на газа и за управление на прежата за надзорен контрол и събиране на данни (SCADA).</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 5
Съображение 25

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
(25) Следва да бъдат създадени регионални групи за предлагане и преразглеждане на проекти от общ интерес, което да води до съставянето на регионални списъци на проектите от общ интерес. За да се постигне широк консенсус, тези регионални групи следва да осигуряват тясно сътрудничество между държавите членки, националните регулаторни органи, организаторите на проекти и съответните заинтересовани страни. В контекста на това сътрудничество националните регулаторни органи следва, когато това е необходимо, да предоставят консултации на регионалните групи, наред с другото, относно осъществимостта на регулаторните аспекти на предложените проекти и относно осъществимостта на предложения график за регулаторно одобрение.	(25) Следва да бъдат създадени регионални групи за предлагане и преразглеждане на проекти от общ интерес, което да води до съставянето на регионални списъци на проектите от общ интерес. За да се постигне широк консенсус, тези регионални групи следва да осигуряват тясно сътрудничество между държавите членки, националните регулаторни органи, местните и регионалните власти , организаторите на проекти и съответните заинтересовани страни. В контекста на това сътрудничество националните регулаторни органи следва, когато това е необходимо, да предоставят консултации на регионалните групи, наред с другото, относно осъществимостта на регулаторните аспекти на предложените проекти и относно осъществимостта на предложения график за регулаторно одобрение.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 6
Член 1, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p align="center">Член 1 Предмет</p> <p>1. В настоящия регламент са установени указания за своевременно разработване и оперативна съвместимост на приоритетните коридори и области на трансевропейската енергийна инфраструктура, посочени в приложение I („приоритетни коридори и тематични области на енергийната инфраструктура“), които допринасят за осъществяването на конкретните цели на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и на целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.</p>	<p align="center">Член 1 Предмет</p> <p>1. В настоящия регламент са установени указания за своевременно разработване и оперативна съвместимост на приоритетните коридори и области на трансевропейската енергийна инфраструктура, посочени в приложение I („приоритетни коридори и тематични области на енергийната инфраструктура“), които допринасят за осъществяването на конкретните цели на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г., целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и целите за биологичното разнообразие до 2030 г., и гарантират и стимулират енергийната сигурност, пазарната интеграция, лоялната конкуренция, диверсификацията на енергийните доставки и финансово достъпната енергия за всички.</p>

Изложение на мотивите

Преразглеждането на TEN-E (включително планирането на инфраструктурата) следва да бъде в съответствие с целите на Зеления пакт, целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и целта да не се пренебрегва никой, което предполага финансово достъпна енергия за всички.

Изменение 7

Член 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
(4) „проект от общ интерес“ означава проект, който е необходим за реализацията на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, посочени от приложение I, който е включен в списъка на Съюза с проекти от общ интерес, посочен в член 3;	(4) „проект от общ интерес“ означава проект, който е необходим за реализацията на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, посочени от приложение I, който е включен в списъка на Съюза с проекти от общ интерес, посочен в член 3. Когато се оценяват проекти, се вземат под внимание националните стратегии за развитие и местният и регионалният потенциал на мястото, където ще бъде изпълняван проектът, за да се гарантира оптимално полезно въздействие;
(...)	(...)
(16) „адаптиране към изменението на климата“ е процес, който гарантира, че устойчивостта на енергийната инфраструктура на възможни неблагоприятни въздействия от изменението на климата е осигурена посредством оценка на уязвимостта и риска, свързани с климата, включително посредством целесъобразни мерки за адаптиране.	(16) „адаптиране към изменението на климата“ е процес, който гарантира, че устойчивостта на енергийната инфраструктура на възможни неблагоприятни въздействия от изменението на климата е осигурена посредством оценка на уязвимостта и риска, свързани с климата, включително посредством целесъобразни мерки за адаптиране.
	(17) „устойчивост“ означава потенциалът на всеки тип проект да допринесе за постигането на целта за неутралност по отношение на климата. Тя се оценява от гледна точка на интегрирането на възобновяемите енергийни източници в мрежата или намаляването на емисиите на парникови газове, които ще се отделят при проекта през очаквания му жизнен цикъл;

Изложение на мотивите

Терминът „устойчивост“ липсва в определенията. Като се има предвид дългият жизнен цикъл, възможността даден проект да се превърне в блокиран актив следва да бъде внимателно оценена, докато системата напредва към постигането на въглеродна неутралност.

Изменение 8

Член 3, параграф 3, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) за всяко отделно предложение за проект от общ интерес се изисква одобрение от държавите, с чиято територия е свързан проектът; в случай че дадена държава не даде своето одобрение, тя представя своите обосновани мотиви за това на съответната група;	а) за всяко отделно предложение за проект от общ интерес се изисква одобрение от държавите, с чиято територия е свързан проектът; в случай че дадена държава не даде своето одобрение, тя представя своите обосновани мотиви за това на съответната група. С цел избягване на конфликт на регионално равнище и на равнището на държавите членки и за да се осигури посредник, който да гарантира правилното транспониране и спазване на разпоредбите на настоящия регламент, Европейският съюз създава специално определен за тази цел единен орган;

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 9

Член 4, параграф 2, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) проектът има значителен принос за целите на Съюза и на третата държава по отношение на декарбонизацията и устойчивостта, включително чрез интегриране на енергия от възобновяеми източници в мрежата и пренос на енергията, произведена от възобновяеми източници, до основни центрове на потребление и съоръжения за акумулиране;	а) проектът има значителен принос за целите на Съюза и на третата държава по отношение на декарбонизацията и устойчивостта, включително чрез интегриране на енергия от възобновяеми източници и нисковъглеродна енергия в мрежата и пренос на енергията, произведена от възобновяеми източници, и нисковъглеродната енергия до основни центрове на потребление и съоръжения за акумулиране;

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 10

член 5, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
5. До 31 януари всяка година компетентните органи по член 8 представят на Агенцията и на съответната група доклада, посочен в параграф 4 на настоящия член, допълнен с информация за напредъка, и където е уместно, за закъсненията в изпълнението на проектите от общ интерес, намиращи се на тяхната съответна територия, по отношение на процесите на издаване на разрешения, както и за причините за тези закъснения. Приносът на компетентните органи към доклада се обозначава ясно и при изготвянето му не се променя текстът, въведен от организаторите на проекта.	5. До 31 януари всяка година компетентните органи, създадени на европейско равнище и в държавите членки в съответствие с член 8 от настоящия регламент , представят на Агенцията и на съответната група доклада, посочен в параграф 4 на настоящия член, допълнен с информация за напредъка, и където е уместно, за закъсненията в изпълнението на проектите от общ интерес, намиращи се на тяхната съответна територия, по отношение на процесите на издаване на разрешения, както и за причините за тези закъснения. Приносът на компетентните органи към доклада се обозначава ясно и при изготвянето му не се променя текстът, въведен от организаторите на проекта.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 11

Член 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Член 8 Организация на процеса на издаване на разрешения 3. Без да се засягат съответните изисквания в правото на Съюза и международното право, компетентният орган улеснява издаването на цялостно решение. Цялостното разрешение представлява окончателно доказателство, че проектът от общ интерес е достигнал състояние на готовност за строителство, без да се изискват каквито и да било допълнителни разрешения или оторизации в това отношение. Цялостното решение се издава в рамките на срока, посочен в член 10, параграфи 1 и 2, и в съответствие с една от следните схеми:	Член 8 Организация на процеса на издаване на разрешения 3. Без да се засягат съответните изисквания в регионалното право, националното право , правото на Съюза и международното право, компетентният орган улеснява издаването на цялостно решение. Цялостното разрешение представлява окончателно доказателство, че проектът от общ интерес е достигнал състояние на готовност за строителство, без да се изискват каквито и да било допълнителни разрешения или оторизации в това отношение. Цялостното решение се издава в рамките на срока, посочен в член 10, параграфи 1 и 2, и в съответствие с една от следните схеми:

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 12

Член 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Прозрачност и участие на обществеността</p> <p>1. До [1 май 2023 г.] държавите членки или компетентният орган, където е приложимо — в сътрудничество с други съответни органи, публикува актуализиран наръчник за процедурите по процеса на издаване на разрешения за проекти от общ интерес, който съдържа поне информацията, определена в приложение VI, точка 1. Наръчникът не е правно обвързващ, но може да се позовава на съответни законови разпоредби или да цитира такива. Националните компетентни органи осъществяват координация и търсят полезни взаимодействия със съседните държави във връзка с разработването на своите наръчници относно процедурите.</p> <p>(...)</p> <p>4. Когато съгласно националното право не се изисква провеждане на обществена консултация в съответствие със същите или по-строги стандарти, преди подаването на окончателната и пълна документация за заявлението по член 10, параграф 1, буква а) до компетентния орган, организаторът на проекта провежда поне една обществена консултация, а когато това се изисква от националното право, консултацията се провежда от компетентния орган. Това не засяга евентуалната обществена консултация, която се провежда след подаване на искането за разрешение за осъществяване съгласно член 6, параграф 2 от Директива 2011/92/ЕС. По време на обществената консултация заинтересованите страни по приложение VI, точка 3, буква а) биват информирани за проекта още на ранен стадий от неговото разработване, което помага да се определи най-подходящото разположение или траектория, с оглед и на подходящи съображения относно адаптирането на проекта към изменението на климата, като съответните въпроси се разглеждат в документацията по заявлението. (...)</p>	<p>Прозрачност и участие на обществеността</p> <p>1. До [1 май 2023 г.] държавите членки или компетентният орган, където е приложимо — в сътрудничество с други съответни органи, публикува актуализиран наръчник за процедурите по процеса на издаване на разрешения за проекти от общ интерес, който съдържа поне информацията, определена в приложение VI, точка 1. Наръчникът не е правно обвързващ, но се позовава на съответни законови разпоредби или цитира такива. Националните и регионалните компетентни органи си сътрудничат с органите на съседните държави с цел обмен на добри практики и улесняване на процеса на издаване на разрешения.</p> <p>(...)</p> <p>4. Когато съгласно националното право не се изисква провеждане на обществена консултация в съответствие със същите или по-строги стандарти, преди подаването на окончателната и пълна документация за заявлението по член 10, параграф 1, буква а) до компетентния орган, организаторът на проекта провежда поне една обществена консултация, а когато това се изисква от националното право, консултацията се провежда от компетентния орган. Това не засяга евентуалната обществена консултация, която се провежда след подаване на искането за разрешение за осъществяване съгласно член 6, параграф 2 от Директива 2011/92/ЕС. По време на обществената консултация заинтересованите страни по приложение VI, точка 3, буква а) биват информирани за проекта още на ранен стадий от неговото разработване, което помага да се определи най-подходящото разположение или траектория, включително алтернативни такива, когато е целесъобразно, с оглед и на подходящи съображения относно адаптирането на проекта към изменението на климата, като съответните въпроси се разглеждат в документацията по заявлението. (...)</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 13

Член 16

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Осигуряване на възможност за инвестиции с трансгранични въздействия</p> <p>1. Ефективно направените инвестиционни разходи с изключение на разходите за поддръжка, свързани с проект от общ интерес, попадащ в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), и с проекти от общ интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 3, когато са в обхвата на компетентност на националните регулаторни органи, се поемат от съответните ОПС или от организаторите на проекти на енергопреносната инфраструктура на държавите членки, на които проектът осигурява нетно положително въздействие, и доколкото не се покриват от такси за претоварване или други такси, се заплащат от ползвателите на мрежата посредством тарифите за достъп до мрежата в същите държави членки.</p> <p>2. Разпоредбите на настоящия член се прилагат за проект от общ интерес, попадащ в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), когато най-малко един организатор на проект поиска от съответните национални органи да приложат тези разпоредби за разходите по проекта. Те се прилагат за проект от общ интерес, попадащ в категорията, определена в приложение II, точка 3, по целесъобразност, само ако вече е извършена оценка на търсенето на пазара и тя показва, че не се очаква ефективно направените инвестиционни разходи да бъдат покрити от тарифите.</p> <p>4. (...) При вземането на решение за трансгранично разпределение на разходите съответните национални регулаторни органи след консултации със заинтересованите ОПС се стремят към постигане на взаимно споразумение въз основа, но не само, на информацията, посочена в параграф 3, букви а) и б). Тяхната оценка се извършва въз основа на същия сценарий като използвания в процеса на подбор за изготвянето на списъка на Съюза, в който е включен проектът от общ интерес.</p> <p>Ако с проект от общ интерес се смекчават отрицателни странични въздействия, като например кръгови потоци, и такъв проект от общ интерес се изпълнява в държавата членка на произход на отрицателното странично въздействие, това смекчаване не се счита за трансгранична полза и поради това не служи за основа за разпределение на разходите за ОПС от държавите членки, засегнати от тези отрицателни странични въздействия.</p>	<p>Осигуряване на възможност за инвестиции с трансгранични въздействия</p> <p>1. Ефективно направените инвестиционни разходи с изключение на разходите за поддръжка, свързани с проект от общ интерес, попадащ в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в), г) и д) и точка 2, буква а), и с проекти от общ интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 3 и в Приложение IV, точка 1, буква в), когато са в обхвата на компетентност на националните регулаторни органи, се поемат от съответния оператор на треза или от организаторите на проекти на енергопреносната и/или разпределителната инфраструктура на държавите членки, на които проектът осигурява нетно положително въздействие, и доколкото не се покриват от такси за претоварване или други такси, се заплащат от ползвателите на мрежата посредством тарифите за достъп до мрежата в същите държави членки.</p> <p>2. Разпоредбите на настоящия член се прилагат за проект от общ интерес, попадащ в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в), г) и д) и в приложение IV, точка 1, буква в), когато най-малко един организатор на проект поиска от съответните национални органи да приложат тези разпоредби за разходите по проекта. Те се прилагат за проект от общ интерес, попадащ в категорията, определена в приложение II, точка 3, по целесъобразност, само ако вече е извършена оценка на търсенето на пазара и тя показва, че не се очаква ефективно направените инвестиционни разходи да бъдат покрити от тарифите.</p> <p>4. (...) При вземането на решение за трансгранично разпределение на разходите съответните национални регулаторни органи след консултации със заинтересованите трезови оператори се стремят към постигане на взаимно споразумение въз основа, но не само, на информацията, посочена в параграф 3, букви а) и б). Тяхната оценка се извършва въз основа на същия сценарий като използвания в процеса на подбор за изготвянето на списъка на Съюза, в който е включен проектът от общ интерес. Ако с проект от общ интерес се смекчават отрицателни странични въздействия, като например кръгови потоци, и такъв проект от общ интерес се изпълнява в държавата членка на произход на отрицателното странично въздействие, това смекчаване не се счита за трансгранична полза и поради това не служи за основа за разпределение на разходите за трезовия оператор от държавите членки, засегнати от тези отрицателни странични въздействия.</p>

Изложение на мотивите

Интелигентните мрежи с ниско напрежение и интелигентните газопреносни мрежи дават възможност на гражданите да се превърнат в произвеждащи потребители и да спомогнат за енергийния преход. Понастоящем проектите за интелигентни мрежи присъстват по-слабо в списъка на ПОИ поради ограничителното определение на интелигентните мрежи в настоящия Регламент за TEN-E. Изменението има за цел да го разшири.

Изменение 14

Член 18, параграф 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>4. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите, определени в приложение II, точка 1, буква д), точка 2 и точка 5, също са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, когато съответните организатори на проекти могат ясно да докажат наличието на значителни положителни странични въздействия от тези проекти, като сигурност на доставките, гъвкавост на системата, солидарност или иновации, и да предоставят ясни доказателства за тяхната липса на жизнеспособност от търговска гледна точка в съответствие с анализа на разходите и ползите, бизнес плана и оценките, извършени по-специално от потенциални инвеститори или кредитори, или ако е приложимо, от национален регулаторен орган.</p>	<p>4. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите, определени в приложение II, точка 1, буква д), точка 2, точка 4 и точка 5, също са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, когато съответните организатори на проекти могат ясно да докажат наличието на значителни положителни странични въздействия от тези проекти, като сигурност на доставките, гъвкавост на системата, солидарност или иновации, и да предоставят ясни доказателства за тяхната липса на жизнеспособност от търговска гледна точка в съответствие с анализа на разходите и ползите, бизнес плана и оценките, извършени по-специално от потенциални инвеститори или кредитори, или ако е приложимо, от национален регулаторен орган.</p>

Изложение на мотивите

Електролизаторите следва да отговарят на условията за финансиране по МСЕ. Особено в ранните етапи инвестициите в мрежа зависят от производствения капацитет и следователно трябва да се разглеждат заедно. Електролизаторите имат трансгранично въздействие особено ако свързват генерирането на H₂ с търсенето в трансграничните региони.

Изменение 15

Приложение II

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>(3) по отношение на водорода:</p> <p>(а) преносни тръбопроводи за транспортиране на водород, предоставящи достъп на множество потребители на мрежа на прозрачна и недискриминационна основа, основно съдържа водородни тръбопроводи с високо налягане, с изключение на тръбопроводи за локалното разпределение на водород;</p> <p>(б) подземни хранилища, свързани с посочените в буква а) водородни тръбопроводи за високо налягане;</p> <p>(в) съоръжения за приемане, съхранение и регазификация или декомпресия на втечен водород или водород, вградени в други химични вещества с цел впръскване на водорода в мрежата;</p> <p>(г) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на водородната система или за осигуряване на възможност за реверсивно подаване на газ, включително компресорни станции.</p>	<p>(3) по отношение на водорода:</p> <p>(а) преносни тръбопроводи за транспортиране на водород, предоставящи достъп на множество потребители на мрежа на прозрачна и недискриминационна основа, основно съдържа водородни тръбопроводи с високо налягане, с изключение на тръбопроводи за локалното разпределение на водород;</p> <p>(б) подземни хранилища, свързани с посочените в буква а) водородни тръбопроводи за високо налягане;</p> <p>(в) съоръжения за приемане, съхранение и регазификация или декомпресия на втечен водород или водород, вградени в други химични вещества с цел впръскване на водорода в мрежата;</p> <p>(г) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на водородната система или за осигуряване на възможност за реверсивно подаване на газ, включително компресорни станции;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Всеки от активите, изброени в букви а), б), в) и г), може да бъде новопостроени активи или активи, преобразувани от природен газ и предназначени за водород, или комбинация от двете.</p>	<p>(д) всяко оборудване или инсталация, позволяващи използването на чисто водородно гориво в транспортния сектор в рамките на основната и широкообхватната мрежа TEN-T.</p> <p>Всеки от активите, изброени в букви а), б), в) и г), може да бъде новопостроени активи или активи, преобразувани от природен газ и предназначени за водород, или комбинация от двете.</p>

Изложение на мотивите

Включването ще доведе до установяването на по-добра взаимовръзка между транспортната и енергийната политика. От съществено значение е да бъдат включени както основната мрежа TEN-T, така и широкообхватната мрежа TEN-T, тъй като това води до по-добро съответствие със съществуващите региони с водородни долини, в които се планират широкомащабни инвестиции във водород.

Изменение 16

Приложение IV

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>ПРИЛОЖЕНИЕ IV</p> <p>ПРАВИЛА И ПОКАЗАТЕЛИ ОТНОСНО КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОЕКТИТЕ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС И ПРОЕКТИТЕ ОТ ВЗАИМЕН ИНТЕРЕС</p> <p>(в) за интелигентни електрически мрежи проектът е предназначен за оборудване и инсталации на ниво високо и средно напрежение. Той включва оператори на преносни системи, оператори на преносни и разпределителни системи или оператори на разпределителни системи от най-малко две държави членки. Операторите на разпределителни системи могат да бъдат ангажирани само с подкрепата на операторите на преносни системи от поне две държави членки, които са тясно свързани с проекта и осигуряват оперативна съвместимост. Проектът обхваща най-малко 50 000 потребители, производители, консултатори или произвеждащи потребители на електроенергия в зона на потребление от поне 300 гигаватчаса/година, от които поне 20 % произхождат от променливи възобновяеми ресурси;</p>	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ IV</p> <p>ПРАВИЛА И ПОКАЗАТЕЛИ ОТНОСНО КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОЕКТИТЕ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС И ПРОЕКТИТЕ ОТ ВЗАИМЕН ИНТЕРЕС</p> <p>(в) за интелигентни електрически мрежи проектът е предназначен за съоръжения и инсталации основно на ниво високо или средно напрежение. Той включва оператори на преносни или разпределителни системи от най-малко две държави членки, като обхваща най-малко 50 000 потребители, които генерират или консумират електроенергия или и двете в зона на потребление от поне 300 гигаватчаса/година, от които поне 20 % произхождат от възобновяеми ресурси с променлив характер. Проектът може да предвижда и виртуална трансгранична връзка;</p>

Изложение на мотивите

Интелигентните мрежи за ниско напрежение дават възможност на гражданите да се превърнат в произвеждащи потребители и да спомогнат за енергийния преход. Понастоящем проектите за интелигентни мрежи присъстват по-слабо в списъка на ПОИ поради ограничителното определение на интелигентните мрежи в настоящия Регламент за TEN-E. Изменението има за цел да го разшири.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства предложението за регламент за преразглеждане на указанията за трансевропейската енергийна инфраструктура (TEN-E). Признава, че макар целите в сегашния регламент като цяло да продължават да са валидни, действащата уредба в областта на трансевропейските енергийни мрежи все още не отразява изцяло очакваните промени в енергийната система, до които ще доведат новият политически контекст и бързото технологично развитие с оглед на определянето на по-високи цели за 2030 г., както и целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. съгласно Европейския зелен пакт. Подчертава, че изменението на климата, което понастоящем не може да бъде предотвратено, ще окаже значително въздействие в Европа въпреки усилията за неговото ограничаване, и поради това призовава Комисията и държавите членки да засилят усилията си за модернизиране на енергийната инфраструктура като ключов фактор за осъществяването на енергийния преход, като същевременно се гарантират опазването на климата и природата и се спазват критериите за устойчивост в съответствие с ЦУР;

2. изразява задоволство от факта, че бъдещата рамка ще запази ключовата роля на регионалните групи в процеса за определяне и подбор на проекти от общ интерес (ПОИ), при който е от първостепенно значение да се гарантира съответно регионално и местно представителство;
3. приветства предложението за актуализиране на списъка от ПОИ, така че да отразява в достатъчна степен най-новите технологични достижения и да обхваща всички значими категории инфраструктура с оглед на целите за постигане на неутралност по отношение на климата и за сигурност на доставките. Комитетът приветства по-специално включването на решенията в областта на интелигентните електроенергийни мрежи, интеграцията между интелигентните системи (системи за преобразуване на електроенергия в газ и други сектори), производството на водород и синтетични газове от възобновяеми енергийни източници, електролизаторите, мрежите и разпределителните системи, разположени в морето. Подчертава, че съществува голям потенциал за местно топлоснабдяване и охлаждане от възобновяеми енергийни източници и отпадна топлина, понякога и в регионален мащаб и отвъд границите на държавите членки. КР изразява задоволство от изключването на газовата инфраструктура за метан и нефтопроводите, когато това не води до отрицателни последици или нежелани странични ефекти поради специфичната местна или регионална ситуация;
4. приветства задължението всички проекти да отговарят на задължителните критерии за устойчивост и да спазват принципа на ненанасяне на вреди, както е посочено в Зеления пакт (в съответствие с член 17 от Регламента на ЕС за таксономията ⁽¹⁾), като голяма крачка напред към постигането на колективните екологични цели на ЕС;
5. отбелязва, че оценката на проекти в рамките на TEN-E включва много елементи, които трябва да бъдат взети предвид, по-специално специфичните местни и регионални предизвикателства поради енергийния преход и климатичните цели, значението на енергийната стабилност, сигурността и доставките, достъпът до енергия за всички европейски граждани, като същевременно енергията се поддържа финансово достъпна, борбата с енергийната бедност, връзката с националните, регионалните и местните енергийни стратегии и съгласуваността с вече съществуващи програми и проекти;
6. изтъква, че енергийната инфраструктура има решаваща роля в енергийния преход и може да има значително екологично и икономическо въздействие. Ето защо призовава Комисията да създаде постоянен механизъм, чрез който регионалните групи да водят диалог със засегнатите местни и регионални власти и който да бъде съвместим с рамката за многостепенен диалог в областта на климата и енергетиката, създадена с Регламента относно управлението на Енергийния съюз;
7. подчертава необходимостта от надеждна рамка за издаване на разрешения. Понастоящем процедурите за издаване на разрешения дори за проекти от общ интерес все още са много продължителни. Съществуващите противоречиви процедури, съчетани понякога със специфичен институционален контекст, могат да затруднят напредъка в някои държави членки. Освен това е възможно да има обществено противопоставяне поради недостатъчно внимание към въпроса за привличане на заинтересованите страни;
8. призовава за внимателно разглеждане на приоритетния статут на ПОИ, както и да не се дава приоритет на проекти, които биха имали отрицателно въздействие върху климата или защитените местообитания или видове;
9. подчертава, че процедурите за издаване на разрешения трябва да бъдат приключени с необходимата старателна проверка. КР обаче подкрепя стъпките, предложени в член 10 от предложението за регламент, за да се гарантира разумно време за приключване на процедурите за издаване на разрешения от различните участващи инстанции. В това отношение е от съществено значение създаването на единни звена за контакт с достатъчно компетенции, правомощия за вземане на решения и обвързани с ясни срокове. Това от своя страна ще доведе до по-голяма сигурност за участниците в проекти и по-добра оценка на излагането им на риск при влизането в този процес;
10. приветства факта, че в Европейския съюз се отдава все по-голямо внимание на ролята на чистия водород, за предпочитане от възобновяеми енергийни източници, и приветства настоящото предложение на Европейската комисия, което отговаря на призива на КР за правна рамка на ЕС, оказваща по-голяма подкрепа на развитието на пазара и инфраструктурата, която трябва да бъде въведена чрез преразглеждане на съответното законодателство на ЕС относно трансевропейските енергийни мрежи, и по-специално чрез подходящо адаптиране на изискванията за ПОИ на основата на TEN-E ⁽²⁾ и десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия ЕС (ДПРЕМ); също така подкрепя въвеждането на специфични категории за водородна инфраструктура в Регламента за TEN-E, като мрежи за пренос на водород (вкл. реконструирани газопроводи), разпределение и съхранение, както и електролизатори, които трябва да могат да получават финансиране от Механизма за свързване на Европа;

(1) Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13)..

(2) Становище относно „Пътна карта за чист водород — принос на местните и регионалните власти за неутрална по отношение на климата Европа“, Birgit Honé (DE/ПЕС), CoR 2020-549.

11. подчертава необходимостта от електрификация и ролята на чистия водород при отказа от изкопаемите горива и намаляването на постоянните емисии от замърсяващите сектори, като промишлеността и тежкотоварния транспорт, където пряката електрификация може да бъде ограничена; припомня, че приоритет следва да бъде възобновяемият водород, а за целите на декарбонизацията следва да се използва нисковъглеродният водород до момента, в който възобновяемият водород може да изпълнява тази роля самостоятелно; поради това призовава институциите на ЕС, държавите членки и промишлеността да увеличат значително капацитета за производство на електроенергия и водород от възобновяеми източници, за да се избегне контрапродуктивна конкуренция между електролизаторите за производството на водород и други преки употреби на възобновяема електроенергия⁽³⁾. Освен това призовава Комисията да изготви ясна таксономия на „възобновяемите“ газове;
12. отбелязва, че за неутралния по отношение на климата транспорт (мобилност) и производството на чист водород в близко бъдеще ще се изисква значително разширяване на производствения капацитет за енергия от възобновяеми източници и съответните технологии в ЕС;
13. подчертава, че е важно действията по линия на Регламента за TEN-E да бъдат изцяло съгласувани със съответните инструменти за планиране, особено с националните планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК). Във връзка с това отново посочва, че е важно местните и регионалните власти да могат да допринасят в пълна степен за НПЕК на своите държави членки, и призовава за оптимално представителство на местните и регионалните власти в целия процес;
14. припомня, че транспортният сектор е отговорен за една четвърт от емисиите на CO₂ в ЕС и е единственият сектор, в който емисиите не са намалени в сравнение с изходното ниво от 1990 г.; подчертава потенциала на водорода да бъде един от инструментите, използвани за намаляване на емисиите на CO₂ при видовете транспорт, по-специално там, където пълната електрификация е по-трудна или все още не е възможна; подчертава, че разполагането на инфраструктура за зареждане с гориво е необходимо, за да се насърчи използването на водород в транспортния сектор;
15. счита, че при преразглеждането на Регламента за трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T)⁽⁴⁾ следва да се постави много по-силен акцент върху технологиите за задвижване с ниски въглеродни емисии за камиони, автобуси и за вътрешноводен транспорт, като електродвигатели, които се запазват посредством водородни горивни клетки или с надземна контактна мрежа, наред с биогаз и други енергийни форми, които отговарят на изискванията за устойчивост и намаляване на емисиите. Изграждането на съответната инфраструктура първоначално по протежение на коридорите на основната и всеобхватната мрежа е необходимо предварително условие за разпространението на тези технологии. Механизмът за свързване на Европа (MCE) следва да предостави достатъчни финансови ресурси за тази цел;
16. подчертава необходимостта от създаване на полезни взаимодействия между TEN-T, TEN-E и стратегиите за алтернативни горива; в тази връзка приветства намерението на Комисията да разработи инфраструктура за зареждане с водород съгласно стратегията за устойчива и интелигентна мобилност и да преразгледа прегледа на Директивата за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива, която предоставя възможност за определяне на конкретни изисквания и хармонизирани стандарти за поетапно разгръщане на гъстотата на мрежата от водородните зарядни станции в държавите членки, регионите и градовете;
17. счита, че следва да се възприеме по-отворен подход към определението на трансгранични проекти, за да се разгледат не само големите проекти за пренос, но и местните, децентрализирани и често основани на участие проекти за интелигентна мрежа без физически граници. Регионалните и местните децентрализирани проекти през националните граници наистина биха могли да донесат положителни ефекти не само за регионалните и националните системи, но и за различните държави членки, напр. чрез интегриране на възобновяеми източници, решаване на проблемите с претоварванията и избягване на отрицателни странични въздействия;
18. подчертава, че за да служи най-добре на постигането на целите на ЕС в областта на енергетиката и климата, както и за предоставяне на правомощия на клиентите, рамката за TEN-E трябва да бъде преразгледана, за да обхване изцяло и да се възползва от приноса на „произвеждащите потребители“, местните енергийни общности и новите технологии⁽⁵⁾; подчертава значението на електрическата мрежа за ниско и средно напрежение, където трябва да се създаде необходимата инфраструктура за множество нови, децентрализирани производители, подаващи електроенергия в системата; подчертава, че също така е необходимо да се свържат нови малки производители към мрежите за ниско и средно напрежение; призовава Комисията да предостави рамка за обединяването на няколко по-малки проекта, за да им даде възможност да отговарят на критериите съгласно действащото законодателство. Гъвкавостта в това отношение е от голямо значение за местните и регионалните власти, за да могат да създават определени обединени проекти и потенциално да получават финансиране за тези усилия;

⁽³⁾ Принципът на допълняемост е изложен от Европейския парламент в неговия доклад „Европейска стратегия за водорода“ (A9-0116/2021 ITRE Jens Geier).

⁽⁴⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0116_BG.html#_ftn20.

⁽⁵⁾ Например за съхранение на енергия, оптимизация на потреблението, микро-мрежи (евентуално трансгранични), електрическа мобилност.

19. отбелязва, че в Регламента за TEN-E, като основен стълб за развитието на енергийната инфраструктура на Европейския съюз и в този смисъл като ключов фактор, допринасящ за постигането на неутралност по отношение на климата, като цяло се зачитат принципите на активна субсидиарност и пропорционалност; подчертава добавената стойност на регионалното сътрудничество при изпълнението на трансгранични проекти, прозрачността, регулаторната сигурност и достъпа до финансиране; призовава за пълно участие на местните и регионалните власти като партньори, а не само заинтересовани страни, в съответствие с тези принципи на активна субсидиарност и пропорционалност.

Брюксел, 1 юли 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG